

Tutkivien upseerien tukena

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi 1943–2018

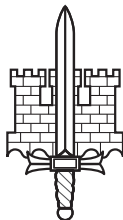
Pasi Kesseli

PASI KESSELI

TUTKIVIEN UPSEERIEN TUKENA

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen
edistämiseksi 1943–2018

Maanpuolustuskorkeakoulu
HELSINKI 2018

Pasi Kesseli: Tutkivien upseerien tukena – *Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi 1943–2018*

Uusimmat julkaisut pdf-muodossa: <http://www.doria.fi/handle/10024/73990>

Taitto: Tung Pham

Kannen kuva: Oscar Kääriäinen

Kannen ulkoasu: Oskari Immonen

© Maanpuolustuskorkeakoulu & tekijä

ISBN 978-951- 25-3003- 8 (sid.)

ISBN 978-951- 25-3004- 5 (PDF)

Maanpuolustuskorkeakoulu

National Defence University

Juvenes Print

Tampere 2018

Sisällys

Säätiö perustetaan.....	1
Ensimmäiset apurahat jaetaan vuonna 1945	6
Säätiön alkuvuosien hallinnosta.....	8
Säätiön varallisuus kasvaa	11
Henkilövaihdoksia hallituksessa 1955–1966 – säätiö täyttää 20 vuotta.....	13
Omaisuuksia sijoitetaan maltillisesti – omaisuus kuitenkin kasvaa.....	16
Pääesikunnan päälliköstä säätiön hallituksen puheenjohtaja.....	18
Osallistuminen jalkaväenkenraali Paavo Talvelan muistelmien kirjoittamiseen.....	21
Omaisuuksien arvo nousee, laskee ja nousee jälleen	23
Toiminta Sotatieteellisessä Neuvottelukunnassa	25
Sihteerille ja rahavarojen hoitajalle työjärjestykset	28
Säätiö täyttää 40 vuotta – osakesalkusta pyydetään ammattilaisen arvio.....	30
Taloudellinen lama ja nousu lamasta	32
Pääesikunta yrittää koordinoita Puolustusvoimia lähellä olevia säätiöitä	35
Henkilövaihdoksia hallituksessa 1990-luvulla	39
Säätiön omaisuus kasvaa ja vakiintuu yli viiteen miljoonaan markkaan.....	41
Suomi euroon – säätiön säännöt uusitaan	44
Henkilövaihdoksia hallituksessa 2000-luvulla	47

Varallisuus kasvaa edelleen.....	49
Keskustelu säätiöiden yhteistyöstä jatkuu.....	52
Muutoksia säätiön varainhoitoon	55
Muutoksia hallituksessa 2008–2014.....	60
Uusi tilintarkastuslaki ja säätiölaki.....	62
Apurahoista ja niiden aiheista	64
Sijoitussuunnitelma käyttöön	69
Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön tilanne tänään	72
Puheenjohtajan mietteitä säätiön toiminnasta ja tulevaisuudesta.....	74
Lopuksi	76
Lähteet	77

Liitteet

Liite 1: Ensimmäinen sääntöluonnos vuodelta 1943

Liite 2: Stipendien aiheet

Liite 3: Haetut ja myönnetyt stipendit

Liite 4: Hallituksen jäsenet

Liite 5: Säännöt 1.1.2003

Liite 6: Säännöt 2017

Lukijalle

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on tukenut upseerien tutkimusprojekteja ja opintoja jo 75 vuoden ajan. Säätiön alkupääoman lahjoitti Puolustusvoimille jatkosodan aikana vuoden 1942 lopussa porilainen ahtausliikkeen omistaja ja laivanvarustaja, kauppaneuvos Werner Hacklin käytettäväksi puolustusvoimain ylipäällikön määrittämällä tavalla.

Ylipäällikkö, Suomen marsalkka Carl Gustav Emil Mannerheim päätti perustaa lahjoituksella säätiön, jonka tarkoituksena oli tukea rahallisesti sotilaallista kokemusta hankkineiden kyvykkäiden upseerien mahdollisuuksia seurata sotataidon kehitystyötä tutkimustyön muodossa, kuten alkuperäisissä säännöissä todetaan.

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on olemassa olonsa aikana myöntänyt lähes viisisataa stipendiä ja apurahaa upseerien tekemille tutkimuksille ja opintomatkoihin. Määrä on huomattava. Tuetuissa tutkimuksissa ovat olleet edustettuina kaikki puolustushaarat ase-lajeineen ja melkein kaikki sotatieteiden alat, ja suomalaista yhteiskuntaa on tutkittu monista eri näkökulmista.

Kauppaneuvos Hacklinin lahjoitus sijoitettiin alusta alkaen arvopapereihin ja rahoitusmarkkinoille. Varallisuus on kasvanut vuosien saatossa siten, että omaisuuden tuotto on mahdollistanut stipendien ja apurahojen jakamisen paria poikkeusta lukuun ottamatta vuosittain.

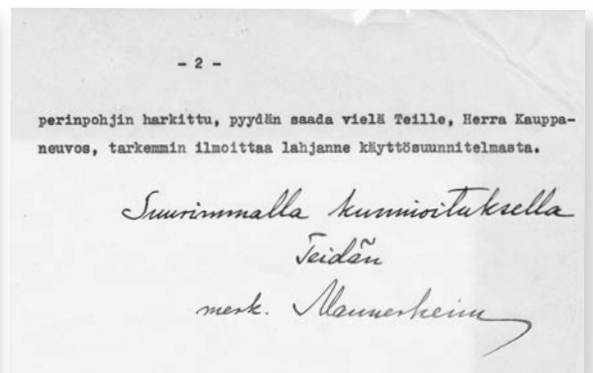
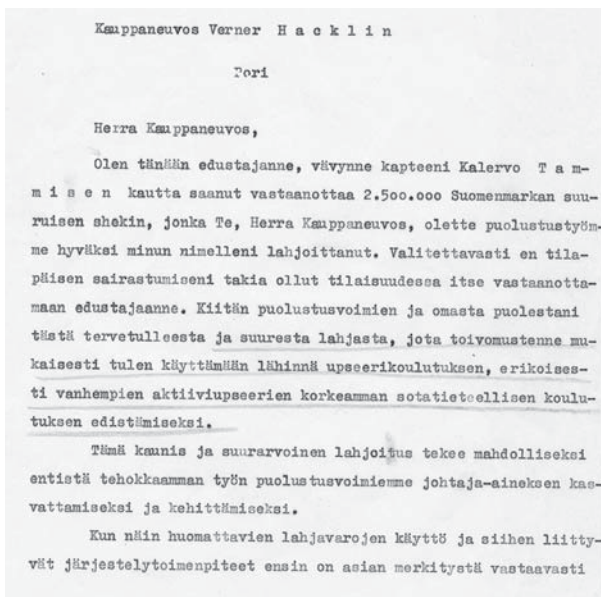
Vuosien kuluessa Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on löytänyt oman paikkansa ja toimintamuotonsa puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden ja rahastojen joukossa. Varallisuutta hoidetaan vastuullisesti ja tulevaisuuteen suhtaudutaan myönteisesti. Tämä mahdollistaa tukitoiminnan jatkumisen myös tuleville tutkiville upseereille.

Tämän tutkimuksen liitteenä on luettelo kaikista säätiön tukemista tutkimuksista ja opintomatoista. Se palvelee tietolähteenä tulevia tutkijoita. Avustuksia saaneet tutkimukset on sijoitettu Sotatieteellisen Neuvottelukunnan aineistoon Kansallisarkistoon.

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on tukenut kirjan valmistamista. Työn kieliasun tarkasti filosofian maisteri Sara Hännikäinen. Kiitos molemmille.

Säätiö perustetaan

Joulukuun 30. päivänä vuonna 1942 kauppaneuvos Werner Hacklin lahjoitti puolustuslaitokselle 2 500 000 markkaa käytettäväksi puolustusvoimain ylipäällikön määräämällä tavalla. Werner Hacklin oli porilainen ahtausliikkeen omistaja ja laivanvarustaja. Samana päivänä ylipäällikkö, Suomen marsalkka Carl Gustav Emil Mannerheim lähetti kauppaneuvos Hacklinille kirjeen, jossa hän kiittää *”suuresta lahjasta, jota toivomustenne mukaisesti tulen käyttämään lähinnä upseerikoulutuksen, erikoisesti vanhempien aktiiviupseerien korkeamman sotatieteellisen koulutuksen edistämiseksi”*.¹

Kuva 1: Ylipäällikkö Mannerheim lähetti 30.12.1942 kiitoskirjeen kauppaneuvos Werner Hacklinille hänen puolustuslaitokselle antamastaan rahalahjoituksesta. Kuva Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi -arkisto, WHS 1942–1971.

¹ Päämajan Huoltopäällikön Esikunnan asiak. n:o 46/1/13 sal., 7.1.43, pöytäkirjat 1942–1971, Kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön arkisto (lyhennetään tässä tutkimuksessa jäljempänä WHS) ja Mannerheimin kirje kauppaneuvos Verner (sic!) Hacklinille 30.12.1942, WHS 1942–1971. – Puolustusvoimat kirjoitetaan tässä tutkimuksessa nykysuositusten mukaisesti isoilla alkukirjaimilla ja puolustusvoimain ylipäällikkö sekä puolustusvoimain komentaja pienillä alkukirjaimilla. Poikkeuksen tekee Puolustusvoimain Pääesikunta, joka on kirjoitettu aikalaikirjoitustyylin mukaisesti isoilla alkukirjaimilla.

Saadulla lahjoituksella Mannerheim päätti perustaa säätiön, jonka nimeksi tuli Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi (jäljempänä Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö). Säätiössä lahjoitettujen varojen hoito ja käyttö voitiin turvata lahjoittajan toivomusta vastaavalla tavalla.²

Säätiöllä ei ole varsinaista vuosipäivää. Se voisi olla joko 30. joulukuuta (1942), jolloin kauppaneuvos Werner Hacklin lahjoitti puolustuslaitokselle 2 500 000 markkaa, 18. tammikuuta (1943), jolloin oikeusministeri vahvisti säännöt, 9. helmikuuta (1943), jolloin säätiön hallitus piti ensimmäisen kokouksensa tai 2. maaliskuuta (1943), jolloin säätiö merkittiin säätiörekisteriin.

Sääntöluonnos esiteltiin Mannerheimille tammikuussa 1943. Samassa yhteydessä säätiölle määrättiin väliaikainen toimikunta huolehtimaan säätiön perustamistoimenpiteistä. Toimikunnan jäseniksi nimitettiin kenraaliluutnantti Viljo (Wiljo) Tuompo, eversti Kurt Bruncrona, majuri Paavo Kekomäki ja kapteeni Kalervo Tamminen. Kapteeni Tamminen oli Werner Hacklinin vävy ja Hacklinin edustaja lahjoitusasiassa. Rahavarat esitettiin tallennettavaksi Pohjoismaiden Yhdyspankin šekkitilille siten, että varoja voitiin nostaa kenraaliluutnantti Tuompon ja eversti Bruncronan yhteisesti allekirjoittamalla maksumääräyksellä. Lisäksi esittelyssä velvoitettiin lähettämään sääntöluonnos valtiovarainministerille esiteltäväksi.³

Mannerheimin allekirjoittama esittelylista ja säätiöluonnos lähetettiin aluksi tarkastettavaksi Päämajan huoltopäällikölle, eversti Harald Roosille. Perehdyttyään asiakirjoihin Roos lähetti ne edelleen hallintoneuvos Olavi Hongalle, joka oli toiminut Päämajan sotilashallintokomentajan lainopillisena avustajana jatkosodan alkuvaiheessa. Honka tarkasti luonnoksen säätiön säännöistä ja esitteli ne sen jälkeen valtiovarainministerille. Tämän jälkeen ylipäällikön oli tarkoitus vahvistaa lopulliset säännöt.⁴ Säätiön kotipaikaksi tuli Helsinki.

Säätiön tarkoitus määritettiin sääntöjen pykälässä 2 seuraavasti:

”Säätiön tarkoituksena on edistää sotilaallista kokemusta omaavien kyvykkäiden upseerien mahdollisuuksia seurata sotataidon kehitystyötä tutkimustyön muodossa.

² Päämajan Huoltopäällikön Esikunnan asiak. n:o 46/1/13 sal., 7.1.43, WHS 1942–1971.

³ Päämajan Komento-osaston esittelylista 16.1.1943, WHS 1942–1971.

⁴ Päämajan Huoltopäällikön Esikunnan asiak. n:o 46/1/13 sal., 7.1.43, WHS 1942–1971.

Tätä tarkoitusta se toteuttaa muun muassa

- 1) myöntämällä apurahoja ja stipendejä kotimaassa ja ulkomailla suoritettavia sotatieteellisiä tutkimuksia varten;
- 2) myöntämällä erikoistapauksissa opintoavustuksia ulkomailla tapahtuvaa jatko- ja erikoiskoulutusta varten;
- 3) myöntämällä poikkeustapauksissa apurahoja sotatieteellisille yhdistyksille julkaisutoimintaa ja kirjoituspalkkioita taikka muita säätiön tarkoituksiperiä suoranaisesti edistäviä tarkoituksia varten.”⁵

Säätiön peruspääomaksi määritettiin 2 500 000 markkaa. Pääomaa voitiin sääntöjen mukaan kartuttaa lahjoituksilla ja testamentteilla (sic!) sekä lisäämällä säätiön varojen tuottoa pääomaan. Omaisuuden tuotto tuli liittää osaksi tai kokonaan pääomaan ja käyttää vuosittain säätiön sääntöjen edellyttämällä tavalla ja vielä siten, että kahden tai useamman vuoden tuotto voitiin myös varata käyttövaroiksi yhdellä kertaa käytettäväksi. Säätiön varat tuli aluksi pääasiassa sijoittaa joko valtion sodan aikana liikkeelle laskemiin obligatioihin (sic!) tai valtionjohtoisten yritysten osakkeisiin, mutta myöhemmin varoja ajateltiin voitavan sijoittaa myös muihin varmoihin arvopapereihin tai muuten täysin vakavaraisesti. Mitä jälkimmäinen tarkoitti, sitä lähteet eivät kerro. Ehkä ajatuksissa oli esimerkiksi kiinteä omaisuus. Käyttövarat tuli tallettaa vakavaraiseen pankkilaitokseen.⁶

Säätiön asioita määrättiin hoitamaan ja päätösvaltaa käyttämään hallitus, johon kuului puheenjohtajana Yleisesikunnan päällikkö ja kuusi upseerijäsentä, joista yhden tuli edustaa jalkaväkeä, yhden tykistöä, yhden merivoimia ja yhden ilmavoimia ja joista korkeintaan kaksi sai samanaikaisesti olla Puolustusvoimien vakinaisesta palveluksesta eronneita. Jäsenen ollessa syystä tai toisesta pysyvästi estynyt hallitustyöskentelyyn määräsi uuden jäsenen hallituksen esityksestä puolustusvoimain komentaja, kuitenkin niin, että Mannerheimilla oli tämä määräämisoikeus koko elinaikansa. Hallituksen kokoontumisten määrää ei sääntöluonnoksessa määritetty, vaan hallitus kokoontui puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kirjeitse kullekin jäsenelle vähintään viikkoa ennen kokousta lähettämällä kutsulla. Hallituksen vuosikokous, jota kutsuttiin myös varsinaiseksi kokoukseksi ja sittemmin 2000-luvulla myös kevätkokoukseksi, oli kuitenkin pidettävä vuosittain viimeistään maaliskuussa.⁷ Sääntöluonnos vuodelta 1943 on liitteenä 1.

Mannerheim allekirjoitti sääntöluonnoksen 16. tammikuuta 1943, ja

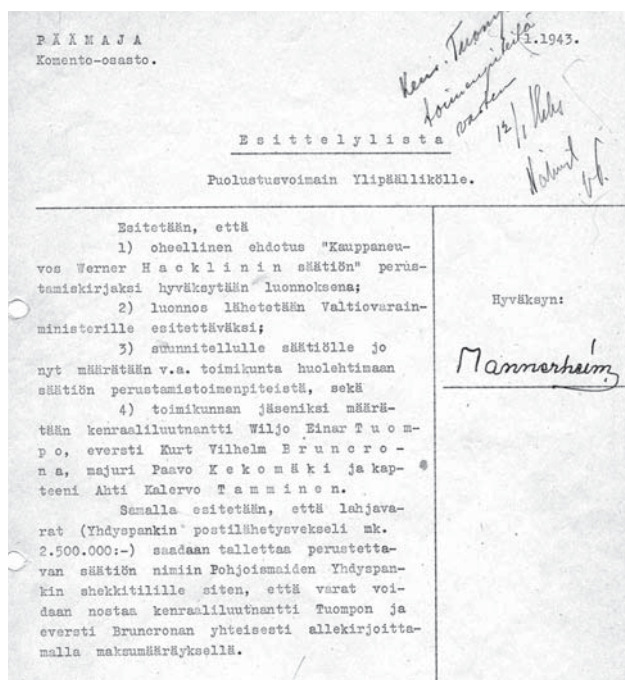
⁵ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, sääntöluonnos, s. 1, WHS 1942–1971.

⁶ Sama, s. 1–2.

⁷ Sama s. 2–4.

oikeusministeriössä oikeusministeri Oskari Lehtonen vahvisti säätiön säännöt muutoksitta 18. päivänä⁸. Tämän jälkeen Ylipäällikön esittelystä saman kuun 26. päivänä Mannerheim määräsi säätiölle hallituksen. Puheenjohtajaksi tuli Yleisesikunnan päällikkö, jalkaväenkenraali Erik Heinrichs. Jäseniksi määrättiin tykistön edustajaksi tykistönkenraali Vilho Petter Nenonen, jalkaväen edustajaksi kenraaliluutnantti Viljo Tuompo ja eversti Valo Nihtilä, merivoimien edustajaksi kommodori Svante Sundman ja ilmavoimien edustajaksi everstiluutnantti Risto Pajari.⁹

Hallituksen nimittämisen jälkeen kenraali Heinrichs lähetti 9. helmikuuta 1943 kirjeen kauppaneuvos Hacklinille. Siinä ilmoitettiin, että oikeusministeri on hyväksynyt säätiön säännöt ja että Mannerheim on kutsunut säätiön hallitukseen henkilöt. Säätiön säännöt liitettiin mukaan kauppaneuvos Hacklinille lähetettyyn kirjeeseen.¹⁰

Kuva 2: Ylipäällikkö Mannerheim allekirjoitti Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi -sääntöluonnoksen 16.1.1943 ja oikeusministeriö vahvisti säätiön säännöt muutoksitta 18.1.1943. Ylipäällikön esittelystä 26.1.1943 Mannerheim määräsi säätiölle hallituksen. Kuva Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi -arkisto, WHS 1942–1971.

⁸ Oikeusministeriön päätös 18.1.1943, WHS 1942–1971.

⁹ Esittely Ylipäällikölle Tammikuun 26 päivänä 1943, N:o 98/I/Kom.3, WHS 1942–1971.

¹⁰ Heinrichsin kirje Hacklinille 9.2.1943, N:o 98/I/Kom.3, WHS 1942–1971.

Säätiön ensimmäinen kokous pidettiin 9. helmikuuta 1943 Päämajassa Mikkelissä. Läsä olivat kaikki hallitukseen nimetyt henkilöt. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin kenraaliluutnantti Tuompo ja sihteeriksi eversti Nihtilä. Kokouksen pääasia oli säätiön varojen sijoittaminen. Rahavarojen hoitajaksi valittiin eversti Kurt Bruncrona. Tilintarkastajiksi, joista käytettiin nimitystä vakinainen tarkastaja, valittiin Päämajan pääintendentti, kenraalimajuri Verner Gustafsson ja kapteeni, KHT Erkki Usva ja varatilintarkastajiksi, joista käytettiin sanaa varalle, everstiluutnantti N. Salenius ja maisteri Erik Silén.¹¹

Ensimmäisessä kokouksessa säätiön varat päätettiin sijoittaa seuraavasti: Pohjoismaiden Yhdyspankin šekkitillille käyttövaroiksi 10 000 markkaa, Pohjoismaiden Yhdyspankin talletustileille 490 000 markkaa, Enso-Gutzeitin osakkeisiin 500 000 markkaa, valtion lyhytaikaisiin obligaatioihin 750 000 markkaa ja valtion pitkäaikaisiin obligaatioihin 750 000 markkaa, yhteensä 2 500 000 markkaa. Hankitut arvopaperit päätettiin säilyttää Pohjoismaiden Yhdyspankin notariaattiosaston hoidossa.¹²

¹¹ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 9.2.1943, WHS 1942–1971.

¹² Omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1943, hallituksen kokouksen pöytäkirja 9.2.1943 ja tulostase joulukuun 31 p:nä 1943, WHS 1942–1971.

Ensimmäiset apurahat jaetaan vuonna 1945

Ensimmäiset tutkimusapurahat Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö jakoi vuonna 1945. Vuosikokouksessa 20. maaliskuuta 1945 Puolustusvoimain Pääesikunnassa Mikkelissä määriteltiin apurahojen hakua koskevat periaatteet siten, että apurahojen ja stipendien saanti edellytti joko esimiesten kirjallista esitystä tai asianomaisen itsensä tekemää kirjallista hakemusta. Apurahoja vuodelle 1945 varattiin aluksi 200 000 markkaa jaettavaksi kahtena tai korkeintaan neljänä apurahana. Tästä ilmoitettiin upseeristolle komentoteitse kirjelmällä.¹³

Lopulta Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö varasi ensimmäisiin apurahiin käytettäväksi enintään tuottoa vastaavan summan, joka ensimmäiseltä kolmelta toimintavuodelta oli noin 265 000 markkaa. Päätökseen vaikutti Sotakorkeakoulun vuonna 1945 saama lahjoitus, jolla Sotakorkeakoulu sai kahdelta lahjoittajalta yhteensä 500 000 markkaa jaettavaksi yleisesikuntaupseereille.¹⁴ Koska myös Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö oli varannut vuodelle 1945 tutkimusapurahaa, piti Puolustusvoimain Pääesikunta¹⁵ suotavana, että Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön ja Sotakorkeakoulun saamien avustusten käsittely tehdään keskitetysti.

Tämän vuoksi Pääesikunnan komento-osasto lähetti heinäkuussa 1945 sekä Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle että Sotakorkeakoululle kirjelmän, jossa niitä kehoitettiin tekemään apurahojen jakamispäätös yhdessä. Kirjelmässä kehoitus ilmaistiin näin: ...Pääesikunta pitää suotavana...Tätä varten Pääesikunta määräsi edustajakseen apurahojen jakamiskokoukseen Pääesikunnan koulutusosaston päällikön.¹⁶

¹³ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 20.3.54, WHS 1942–1971 ja vuosikertomus vuodelta 1944, 17.2.1945, WHS 1942–1971.

¹⁴ Päämajan Operatiivisen osaston kirje 13.7.1945, WHS 1942–1971. – Lahjoittajat olivat Jenny ja Antti Wihurin rahasto, joka antoi 200 000 markkaa Merisotakoulun suorittaneille ja 200 000 markkaa Sotakorkeakoulun päättäneille upseereille, sekä Ab. F. Tilgman Oy, joka lahjoitti 100 000 markkaa yleisesikuntaupseereille.

¹⁵ Puolustusvoimain Pääesikunta vuoteen 1952, sen jälkeen Pääesikunta.

¹⁶ Puolustusvoimain Pääesikunnan Komento-osaston asiak. N:o 2201/Kom.2/40, 16.7.1945, WHS 1942–1971.

Apurahojen jakamiskokous pidettiin Puolustusvoimain Pääesikunnassa Etelä-Espladikatu 10:ssä elokuun 22. päivänä 1945. Puheenjohtajana toimi tykistönkenraali Nenonen. Tässä Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön, Sotakorkeakoulun ja Pääesikunnan yhteiskokouksessa myönnettiin kaikkiaan kahdeksan stipendiä, yhteissummaltaan 320 000 markkaa. Stipendihakemuksia oli tullut kaikkiaan 26. Erikoista stipendipäätöksissä oli se, että kaikki stipendit rahoitettiin Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön varoista. Tämän vuoksi säätiö joutui käyttämään pääomaansa stipendien maksamiseksi ja toimintansa rahoittamiseksi runsaat 54 000 markkaa, koska säätiön kolmen ensimmäisen toimintavuoden tuotto ei riittänyt stipendien rahoittamiseen¹⁷. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön tilintarkastajat eivät tätä kuitenkaan moittineet, koska pääoman käyttö oli tapahtunut säädökirjan 3 pykälän mukaisesti.¹⁸

Vuonna 1945 jaetut stipendisummat olivat joko 50 000 tai 30 000 markkaa. Puolella stipendien saaneista oli tykistöllinen aihe. Lieneekö stipendikokouksen puheenjohtaja vaikuttanut jakopäätöksiin? Muut avustukset saaneet aiheet käsittelivät nykyaikaisen suurhyökkäyksen torjuntaa, panssarijoukkojen toimintaa, ilmatorjunnan järjestelyitä suurtaisteluissa ja henkistä sodankäyntiä. Sotakokemukset olivat vahvasti edustettuina kaikissa tutkimusesityksissä.¹⁹

Kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön myöntämät stipendit ja apurahat sekä avustuksia saaneiden töiden tekijät ja aiheet vuosina 1945–1917 on esitetty liitteessä 2 ja liitteessä 3 on esitetty Hacklinin upseerikoulutuksen säätiöltä haetut ja myönnettyt stipendit ja apurahat vuosina 1945–1917. Tarkempi analyysi apurahoista ja niiden jakautumisesta aihealu-eittain on alaluvussa Apurahoista ja niiden aiheista.

¹⁷ Omaisuustase 31.12.1945, WHS 1942–1971. – Mitä Sotakorkeakoulun saamille lahjoituksille tapahtui? Todennäköisesti ne jaettiin yleisesikuntaupseerikurssin päättäjäistilaisuudessa stipendeinä opinnoissaan menestyneille ja/tai liitettiin kokonaan tai osaksi Sotakorkeakoulun stipendirahastoon.

¹⁸ Tilintarkastuslausunto 22.3.1946, WHS 1942–1971.

¹⁹ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi -säätiön johtokunnan kokouksen pöytäkirja 22.8.1945, WHS 1942–1971.

Säätiön alkuvuosien hallinnosta

Helmikuussa 1945 säätiön hallituksen kokoonpanoa muutettiin ensimmäisen kerran. Tasavallan presidentti Mannerheim oli nimittänyt jalkaväenkenraali Erik Heinrichsin puolustusvoimain komentajaksi tammikuussa 1945. Heinrichsin tilalle säätiön hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi Mannerheim nimitti kenraaliluutnantti Aksel Airon. Myös kenraaliluutnantti Tuompo jäi pois hallituksesta. Hänen tilalleen varapuheenjohtajaksi määrättiin tykistönkenraali Nenonen ja Nenosen paikalle hallituksen rivijäseneksi nimitettiin kapteeni Kalervo Tamminen.²⁰

Elokuussa 1945 säätiön rahavarojen hoitajaksi vakinaisesta palveluksesta eronneen eversti Bruncronan tilalle kutsuttiin majuri Jorma Korvenheimo²¹. Syyskuussa eversti Nihtilän tilalle nimitettiin kenraalimajuri Kustaa Tapola. Lisäksi hallitusta täydennettiin syyskuussa vielä kahdella uudella jäsenellä siten, että hallituksen vahvuus kasvoi puheenjohtaja mukaan luettuna kahdeksaan henkilöön. Uudet lisäjäsenet olivat eversti Bruncrona, joka oli ollut jo säätiön toiminnassa mukana rahavarojen hoitajana, ja eversti Martti Vihma. Bruncrona ja Vihma olivat hallituksessa kuitenkin vain vuoden.²²

Heinäkuussa 1946 eversti Vihman tilalle hallitukseen nimitettiin eversti Yrjö Sakari Hautala. Bruncronan tilalle ei tullut ketään. Tämän jälkeen hallituksen kokoonpanoksi vakiintui puheenjohtaja ja kuusi jäsentä. Hautalakaan ei ollut hallituksen jäsenenä kuin vuoden. Jo vuonna 1947 hänen tilalleen nimitettiin eversti Yrjö Aleksis Järvinen.²³

Säätiön puheenjohtaja vaihtui vuosien saatossa, kun Yleisesikunnan, sittemmin Pääesikunnan, päällikkö vaihtui. Hallituksen jäsenet vaihtuivat tarpeen mukaan, mutta eivät kovin usein. Yli kymmenen vuotta hallituksessa työskennelleitä on useita ja keskimäärinkin hallitusaike kesti useita vuosia. Pisimpään hallituksessa työskenteli everstiluutnantti, sittemmin eversti Risto Pajari, kaikkiaan 28 vuotta. Hän oli aluksi hallituksessa ilmavoimien edustaja

²⁰ Esittelylista helmikuun 10. päivänä 1945, WHS 1942–1971.

²¹ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 4.9.1945, WHS 1942–1971. – Korvenheimo palveli tuolloin Puolustusvoimain Pääesikunnassa komendanttitoimiston päällikkönä.

²² Esittely Suomen Marsalkalle Syyskuun 29 päivänä 1945, N:o 1, WHS 1942–1971.

²³ Esittely n:o 1 Suomen Marsalkka C. G. Mannerheimille heinäkuun 17 päivänä 1946, WHS 1942–1971.

vuosina 1943–1953 ja sitten säätiön sihteeri aina vuoteen 1971.²⁴

Pitkään hallituksessa oli myös kapteeni, maisteri Kalervo Tamminen, 24 vuotta vuosina 1945–1969. Seitsemäntoista vuotta hallituksessa olivat tykistönkenraali Vilho Petter Nenonen, kontra-amiraali, sittemmin vara-amiraali Oiva Koivisto, eversti, sittemmin kenraalimajuri Raimo Katona ja eversti, sittemmin kenraaliluutnantti Timo Merjola. Nenonen oli hallituksessa aluksi jäsenenä ja sitten varapuheenjohtajana vuosina 1943–1960. Lisäksi Nenonen toimi puheenjohtajan sijaisena vuosina 1945–1948 säätiön puheenjohtajan, kenraaliluutnantti Airon ollessa pidätettynä ja vangittuna asekatkennästä. Amiraali Koivisto oli niinkään sekä hallituksen jäsenenä että varapuheenjohtajana vuosina 1956–1973. Katona tuli hallitukseen aluksi sihteeriksi, mutta hänet valittiin hallituksen jäseneksi jo sihteeriksi valintaansa seuranneena vuonna. Katona oli hallituksessa vuosina 1980–1997. Merjola oli aluksi säätiön rahavarojen hoitaja vuosina 1985–1989 ja sen jälkeen hallituksen jäsen vuosina 1990–2002.²⁵

Muita pitkäaikaisia hallituksen jäseniä olivat eversti, sittemmin kenraaliluutnantti Veikko Koppinen, joka toimi sekä hallituksen jäsenenä että varapuheenjohtajana 15 vuotta vuosina 1960–1975, kontra-amiraali, sittemmin vara-amiraali Jouko Pirhonen, joka toimi 14 vuotta myös sekä jäsenenä että varapuheenjohtajana vuosina 1974–1988, eversti, sittemmin kenraaliluutnantti Erkki Kirjavainen, joka toimi 13 vuotta sekä hallituksen jäsenenä että varapuheenjohtajana vuosina 1977–1990, eversti, sittemmin kenraaliluutnantti Pentti Väyrynen, joka myös toimi 13 vuotta sekä hallituksen jäsenenä että varapuheenjohtajana vuosina 1977–1990, kenraaliluutnantti Ilkka Hollo, joka hänkin toimi 12 vuotta vuosina 2000–2012 sekä puheenjohtajana että varapuheenjohtajana, insinöörikenraalimajuri, sittemmin kenraaliluutnantti Allan Hallila, joka toimi 11 vuotta vuosina 1966–1977 sekä hallituksen jäsenenä että varapuheenjohtajana, kenraalimajuri, myöhemmin kenraaliluutnantti Paavo Halttu, joka toimi hallituksen jäsenenä 10 vuotta vuosina 1966–1976, kenraalimajuri, sittemmin jalkaväenkenraali Kustaa Tapola, joka toimi hallituksessa yhdeksän vuotta vuosina 1945–1954 ja eversti, myöhemmin kenraaliluutnantti Heikki Nikunen, joka toimi hallituksen jäsenenä yhteensä yhdeksän vuotta kahdessa jaksossa vuosina 1990–1996 ja 2003–2005. Säätiön hallituksen kokoonpanot on esitetty liitteessä 4, Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallituksen jäsenet ja toimihenkilöt vuosina 1943–1917.²⁶

²⁴ Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vuosi- ja toimintakertomukset vuosilta 1943–2017, WHS 1943–2017.

²⁵ Samat.

²⁶ Samat.

Säätiön pitkäaikaisin rahavarojen hoitaja oli majuri, sittemmin eversti ja valtiotieteiden kandidaatti Jorma Korvenheimo. Hän oli rahavarojen hoitajana 27 vuotta vuosina 1945–1972. Tilintarkastajat olivat myös pitkäaikaisia. Ekonomi, KHT Kari Manner toimi aluksi varatilintarkastajana ja myöhemmin tilintarkastajana vuosina 1974–2012, yhteensä peräti 38 vuotta! Kapteeni evp., KHT Erkki Usva toimi tilintarkastajana 32 vuotta vuosina 1943–1975, maisteri Erik Silén varatilintarkastajana 30 vuotta vuosina 1943–1973, kauppatieteiden maisteri Erkki Pekki tilintarkastajana 29 vuotta vuosina 1973–2002, eversti Lauri Uski varatilintarkastajana 22 vuotta vuosina 1966–1988 ja kenraalimajuri Verner Gustafsson tilintarkastajana 16 vuotta vuosina 1943–1959.²⁷ Säätiön tilintarkastajat, varatilintarkastajat ja kirjanpitäjät on myös esitetty liitteessä 4.

Ensimmäisinä vuosina hallitus kokoontui yleensä kerran vuodessa. Vuosikokouksesta käytettiin aluksi nimitystä hallituksen varsinainen kokous, ja se esiintyy pöytäkirjoissa vuosikokous-termin rinnalla aina vuoteen 2002, jolloin säätiön säännöt uusittiin. Ensimmäiset vuodet olivat toiminnan vakiintumisen aikaa. Kokouspaikkoina olivat yleensä joko Katajanokan upseerikerho eli Kasino tai Pääesikunta, joka aluksi sijaitsi Etelä-Esplanadikatu 10:ssä ja sittemmin 1960-luvulta alkaen nykyisen Pääesikunnan alueella Fabianinkadulla.²⁸

Vuonna 1945 puheenjohtajaksi nimitettiin kenraaliluutnantti Aksel Airo. Valtiollinen poliisi otti hänet kuitenkin turvasäilöön syyskuussa samana vuonna kuulusteltavaksi asekätkennästä ja laittomasta liikekannallepanon valmistelusta, ja maaliskuussa 1947 Airo julistettiin vangituksi. Airon pidätys- ja vangitsemisaikana hänen sijaisenaan Yleisesikunnan päällikkönä toimineet kenraaliluutnantti Einar Mäkinen ja kenraalimajuri Väinö Oinonen eivät kuitenkaan toimineet Airon sijaisena Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön puheenjohtajana, vaan puheenjohtajan tehtäviä vuosina 1945–1948 hoiti säätiön varapuheenjohtaja, tykistönkenraali Nenonen. Sotaylioikeus hylkäsi Airoa vastaan nostetut syytteet vuonna 1948, mutta keväällä 1949 hän joutui yleisen edun vuoksi jättämään paikkansa Yleisesikunnan päällikkönä. Airon tilalle Yleisesikunnan päälliköksi nimitettiin kenraalimajuri Alonzo Sundman, joka nimitettiin myös Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön puheenjohtajaksi vuonna 1949. Kenraali Nenonen jatkoi tämän jälkeen varapuheenjohtajana aina vuoteen 1960.²⁹

²⁷ Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vuosi- ja toimintakertomukset vuosilta 1943–2017, WHS 1943–2017.

²⁸ Samat.

²⁹ Vuosikertomukset vuosilta 1947–1949, WHS 1942–1971.

Säätiön varallisuus kasvaa

1940-luvun lopulla säätiö hankki lisää suomalaisen metsäteollisuuden osakkeita Kajaanin puutavara Oy:ltä ja AB Kemi Oy:ltä. Lisäksi salkkuun hankittiin Nokia AB:n, Paraisten Kalkkivuori OY:n ja Holdingin osakkeita sekä valtion 5 prosentin tuotto-obligaatioita.³⁰ Säätiön sijoitusten arvo nousi aina vuoden 1948 loppuun, jolloin säätiön omaisuuden markkina-arvo oli noin 2,9 miljoonaa markkaa. Korkotuloja ja osinkoja vuonna 1948 oli noin 155 000 markkaa. Tilinpäätöksessä vuoden ylijäämäksi jäi noin 137 000 markkaa. Vuosina 1946–1948 säätiö ei jakanut apurahoja.³¹

Vuoden 1949 alussa tilintarkastajat olivat huolissaan osakemarkkinoiden epäsuotuisasta kehityksestä. Tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 1948 esitetään, että vuoden 1949 kirjanpidossa osakkeiden ja obligaatioiden arvonalennus otettaisiin huomioon säätiön kirjapidossa, koska osakkeiden arvonalennus alkoi vaikuttaa melko pysyvältä.³² Näin meneteltiinkin, tosin osakkeiden arvonalennuksesta ei tullut pysyvää. Vaikka vuoden 1949 lopussa säätiön osakkeiden ja obligaatioiden arvoksi kirjattiin noin 700 000 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna, 2,2 miljoonaa markkaa, korkotuloja ja osinkoja oli kuitenkin vajaat 220 000 markkaa, ja ylijäämä pysytteli edellisen vuoden tasolla³³. Vuoden 1950 lopussa säätiön pääoma olikin jälleen kasvanut ja se oli noin 3 miljoonaa markkaa³⁴. Korkotuloja ja osinkoja oli sinä vuonna kertynyt runsaat 267 000 markkaa ja ylijäämäksi jäi vajaat 80 000 markkaa.³⁵

Vuodesta 1949 alkaen apurahojen jakamisesta tuli säännöllistä aina vuoteen 1973, jolloin apurahoja ei jaettu. Tästä viimeksi mainitusta tuonnempana. Vuonna 1949 säätiön hallitus myönsi apurahoja yhteensä 80 000 markkaa.³⁶

Vuonna 1950 säätiö hankki Pohjoismaiden Yhdyspankin osakkeita 250 kappaletta arvoltaan yhteensä noin 34 000 markkaa³⁷. Tämä sijoitus

³⁰ Omaisuustase joulukuun 31.12.1945, WHS 1942–1971 ja omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1949, WHS 1942–1971.

³¹ Omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1948, WHS 1942–1971.

³² Tilintarkastuskertomus 30.3.1949, WHS 1942–1971.

³³ Omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1949, WHS 1942–1971.

³⁴ Tilintarkastuskertomus 19.2.1951, WHS 1942–1971.

³⁵ Sama ja omaisuustase joulukuun 31 p:nä 1950, WHS 1942–1971.

³⁶ Vuosikertomus vuodelta 1949, 5.4.1950, WHS 1942–1971.

³⁷ Tilintarkastuskertomus 19.2.1951, WHS 1942–1971.

osoittautui lähivuosina tuottoisaksi. Muita merkittäviä arvopaperikauppoja 1950-luvun alkupuolella ei tehty. 1950-luvun puoliväliin mennessä säätiön omaisuuden markkina-arvo oli kasvanut vajaaseen 3,8 miljoonaan markkaan. Vuoden 1955 lopussa korkotuloja ja osinkoja oli vajaat 620 000 markkaa ja tilinpäätöksen ylijäämä oli noin 194 000 markkaa. Apurahoja vuonna 1955 myönnettiin yhteensä 370 000 markkaa.³⁸

Vuodesta 1949 alkaen säätiön rahavarojen hoitajalle ryhdyttiin maksamaan palkkiota säätiön taloudenhoidosta. Aluksi summa oli 6 000 markkaa. Vuonna 1951 se nostettiin 12 000 markkaan ja seuraavana vuonna 18 000 markkaan. Vuonna 1960 palkkiota korotettiin jälleen, tuolloin 24 000 markkaan, joka määrä vuoden 1963 rahauudistuksen yhteydessä muutettiin uutta markkaa vastaavaksi summaksi 240 markkaa. Vuoden 1971 alusta palkkio muutettiin vielä siten, että palkkiota ryhdyttiin maksaman 20 markkaa kuukaudessa.³⁹

³⁸ Omaisuustaseet vuosilta 1950–1955, WHS 1942–1971 ja omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1955, WHS 1942–1971. – Vuonna 1955 tuottoihin sisältyi Holding-tuottoja 354 600 markkaa.

³⁹ Jorma Korvenheimon kirje säätiön hallitukselle 11.4.1949, maksu ym. todisteet 1943–1952, WHS tili- ja tasekirjoja, tutkimuksia yms. sekalaista, hallituksen kokouspöytäkirja 1.4.1952, vuosikertomus vuodelta 1969, 24.2.1970, hallituksen kokouksen pöytäkirja 22.3.1971, vuosikertomus vuodelta 1958, 13.3.1959, vuosikertomus vuodelta 1959, 12.4.1960, vuosikertomus vuodelta 1960, 28.3.1961, hallituksen kokouspöytäkirja 25.3.1964, vuosikertomus vuodelta 1969, 24.2.1970 ja hallituksen kokouksen pöytäkirja 22.3.1971, WHS 1942–1971. – Vuoden 1963 alussa Suomen markka uudistettiin siten, että siihen saakka käytössä olleen rahan 100 markkaa vastasi yhtä uutta markkaa ja siihenastinen markka yhtä penniä.

Henkilövaihdoksia hallituksessa 1955–1966 – säätiö täyttää 20 vuotta

Vuoden 1955 vuosikokous pidettiin 13. huhtikuuta Katajanokan Upseerikerholla. Vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Tapolan tilalle hallitukseen valittiin kenraalimajuri Sakari Simelius. Hallituksen jäsen, eversti Yrjö Aleksis Järvinen oli kuollut jo 5. lokakuuta 1953. Hänen tilalleen nimitettiin seuraavana vuonna kenraalimajuri Tauno Viktor Viljanen. Vuonna 1955 kenraaliluutnantti Sundman erosi vakinaisesta palveluksesta, ja hänen tilalleen säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin 21. kesäkuuta alkaen uusi Yleisesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Tauno Viktor Viljanen. Viljasen paikalle hallituksen jäseneksi tuli kenraalimajuri Elof Roschier. Samana vuonna myös ilma- ja merivoimien edustajat hallituksessa vaihtuivat. Ilmavoimien edustajaksi vakinaisesta palveluksesta eronneen eversti Lauri Bremerin tilalle nimitettiin eversti Olavi Seeve ja merivoimien edustajaksi marraskuussa kuolleen kenraaliluutnantti Eino Iisakki Järvisen tilalle kontra-amiraali Oiva Koivisto.⁴⁰

Huhtikuussa 1959 (1.4.1959) kuoli säätiön pitkäaikainen tilintarkastaja, kenraalimajuri evp. Verner Gustafsson. Hän oli toiminut tilintarkastajana säätiössä sen perustamisesta alkaen. Gustafssonin tilalleen valittiin varatilintarkastajana ollut kenraalimajuri evp. Urho Jonkka ja Jonkan tilalle varatilintarkastajaksi eversti Frans Tiittanen.⁴¹

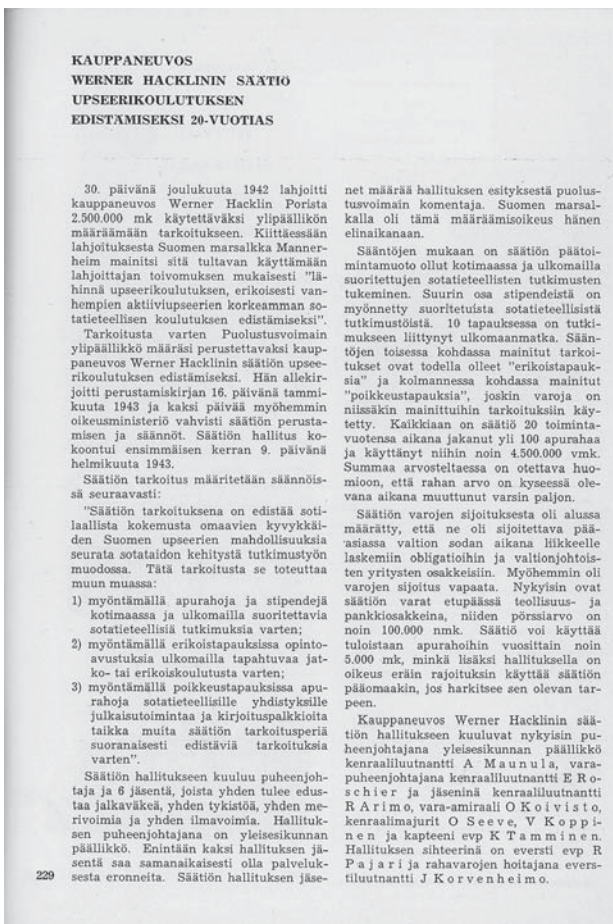
Vuosina 1960 ja 1961 hallituksen kokoonpano muuttui merkittävästi. Tykistönkenraali Vilho Petter Nenonen kuoli helmikuussa 1960 (17.2.1960). Varapuheenjohtajaksi hänen tilalleen valittiin kenraaliluutnantti Roschier. Puolustusvoimain komentajaksi lokakuussa 1959 nimitetyn jalkaväenkenraali Simeliuksen tilalle tuli kenraalimajuri Reino Arimo, ja jäljelle jääneen puuttu-

⁴⁰ Vuosikertomus vuodelta 1955, 15.4.1954, hallituksen kokouspöytäkirja 13.4.1955 ja hallituksen kokouspöytäkirja 29.3.1956, WHS 1942–1971.

⁴¹ Vuosikertomus vuodelta 1959, 12.4.1960, varsinaisen kokouksen pöytäkirja 12.4.1960 ja vuosikertomus vuodelta 1960, 28.3.1961, WHS 1942–1971.

van hallituksen jäsenen paikan täytti eversti Veikko Koppinen. Vuonna 1961 vaihtui lisäksi säätiön hallituksen puheenjohtaja. Kenraaliluutnantti Viljasen tilalle nimitettiin 7. syyskuuta 1961 alkaen uusi Yleisesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Aatos Aarne Maunula.⁴²

Vuodenvaihteessa 1962–1963 Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö täytti 20 vuotta. Ensimmäisenä 20 toimintavuotenaan säätiö oli myöntänyt 99 apurahaa tai stipendiä ja käyttänyt niihin 4,5 miljoonaa markkaa. Tätä virstanpylvästä ei juhlistettu mitenkään erityisesti. Tuolloin laadittiin vain lyhyt muistio säätiön 20-vuotisesta toiminnasta. Kirjoitus julkaistiin keuhällä 1963 Sotilasaikakauslehdessä ja Peitsi-lehdessä.⁴³

Kuva 3: Vuodenvaihteessa 1962–1963 Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi täytti 20 vuotta. Tätä virstanpylvästä ei juhlistettu mitenkään erityisesti. Tuolloin laadittiin vain lyhyt muistio säätiön 20-vuotisesta toiminnasta. Kirjoitus julkaistiin keuhällä 1963 Sotilasaikakauslehdessä ja Peitsi-lehdessä. Kuva Peitsi 3/1963, s. 229.

⁴² Vuosikertomukset vuosilta 1958–1961, WHS 1942–1971.

⁴³ Vuosikertomus vuodelta 1963, 25.3.1964 ja Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaset 1943–1963, WHS 1942–1971.

Säätiön hallituksen kokoonpano muuttui merkittävästi myös vuosina 1965–1966. Vuonna 1965 säätiön hallitukseen nimitettiin vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Roschierin tilalle tykistön edustajaksi eversti Kauko Mäkipää ja kenraalimajuri Seeven tilalle ilmavoimien edustajaksi kenraalimajuri Reino Turkki.⁴⁴ Eversti Mäkipää kuoli kuitenkin jo seuraavana vuonna (15.2.1966). Hänen tilalleen tykistön edustajaksi nimitettiin insinöörikenraalimajuri Allan Hallila. Vuonna 1966 kenraaliluutnantti Maunula erosi vakinaisesta palveluksesta. Hänen paikkansa säätiön hallituksen puheenjohtajana peri uusi Yleisesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Reino Arimo puuttuvan kuudennen hallituksen jäsenen paikalle nimitettiin kenraalimajuri Paavo Halttu. Puolustusvoimain komentaja kenraaliluutnantti Yrjö Keinonen hyväksyi hallituksen tekemät uudet jäsenesitykset 7. maaliskuuta 1966.⁴⁵

⁴⁴ Vuosikertomus vuodelta 1965, 12.2.1966, WHS 1942–1971.

⁴⁵ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 4.3.1966 ja esittely puolustusvoimain komentajalle 7.3.1966, WHS 1942–1971. – Puolustusvoimain komentajan, kenraaliluutnantti Yrjö Keinosen allekirjoitus puuttuu esityksestä.

Omaisuuuua sioitetaan maltillisesti – omaisuus kuitenkin kasvaa

1960-luvulle tultaessa säätiön omaisuuden markkina-arvo oli kasvanut vajaa-
seen 4 miljoonaan markkaan. Omaisuuden tuotto vuosina 1959–1962 oli
jokaisena vuonna yli 400 000 markkaa, vuonna 1962 noin 462 000 mark-
kaa. Tuotot olivat lähes kokonaan korko- ja osinkotuottoja. Omaisuuden
tuotto mahdollisti vuosittain yli 200 000 markan apurahojen myöntämisen,
ja vuonna 1960 säätiön hallitus myönsi peräti 550 000 markkaa apurahoja.
Sinä vuonna kulut ylittivät tuotot, mutta säännöt mahdollistivat sen, koska
peruspääomaa ei ollut tarvetta käyttää. 1950-luvun lopulla säätiön arvopape-
risalkkuun ei tehty muutoksia, kunnes vuonna 1961 säätiö hankki lisää Enso
Gutzeitin ja Pohjoismaiden Yhdyspankin osakkeita.⁴⁶

Vuoden 1963 alussa Suomen markka uudistettiin siten, että siihen saakka
käytössä olleen rahan 100 markkaa vastasi uutta yhtä markkaa ja siihenastinen
markka yhtä penniä. Samana vuonna säätiön omaisuuden arvo ylitti 40 000
markkaa, neljä miljoonaa vanhaa markkaa. Vanhan markan aikana apura-
hoihin oli käytetty jo mainittu 4,5 miljoonaa markkaa. Yksittäisen apurahan
summa oli tuolloin keskimäärin 45 500 markkaa.⁴⁷

Uuden markan ensimmäisellä vuosikymmenellä säätiön omaisuuden arvo
kasvoi edelleen tasaista tahtia. Vuoden 1966 vuosikokouksesta alkaen tilinpää-
tökseen kirjattiin senhetkinen säätiön omaisuuden pörssi-arvo (markkina-arvo).
Maaliskuun 19. päivänä se oli noin 68 000 markkaa. Tuotot, joista lähes kaikki
olivat korko- ja osinkotuottoja, olivat noin 4 700 markkaa. Apurahoja jaettiin
2 750 markkaa. Vuoden ylijäämä oli runsaat 1 000 markkaa.⁴⁸

Maaliskuussa 1968 säätiön omaisuuden pörssi-arvo oli jo noin 64 000
markkaa. Tuotot, joista lähes kaikki olivat korko- ja osinkotuottoja, olivat run-
saat 5 100 markkaa. Apurahoja vuonna 1967 jaettiin 4 500 markkaa. Vuoden
tilipäätös jäi hieman alijäämäiseksi: 71,52 markkaa. Osakkeet ja obligaatiot oli

⁴⁶ Omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1961 ja omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1959, WHS
pöytäkirjat 1942–1971.

⁴⁷ Omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1963, WHS pöytäkirjat 1942–1971.

⁴⁸ Omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1966, WHS pöytäkirjat 1942–1971.

säilytetty entisinä. Säätiöllä oli tuolloin hallussaan Ensi Gutzeit Oy:n, Kajaani Oy:n, Kemi Oy:n, Kymi Oy:n, Nokia Oy:n, Parainen Oy:n ja Pohjoismaiden Yhdyspankin osakkeita sekä valtion vuosien 1960 ja 1961 obligaatioita.⁴⁹

⁴⁹ Omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1967, WHS pöytäkirjat 1942–1971. – Pörssiarvo on kirjattu päivämäärällä 27.3.1968.

Pääesikunnan päälliköstä säätiön hallituksen puheenjohtaja

Huhtikuun alussa vuonna 1968 Pääesikunnan organisaatiota muutettiin. Yleisesikunnan päällikön virkaa vastaavaksi tehtäväksi uudessa organisaatiossa tuli Pääesikunnan päällikön virka. Säätiön hallitus totesi tämän kokouksessaan 28. maaliskuuta. Pöytäkirjaan kirjattiin, että säätiön puheenjohtaja on 1. huhtikuuta alkaen säätiön sääntöjen 4 §:n mukaisesti Pääesikunnan päällikkö. Säätiön hallituksen puheenjohtaja vaihtui myös huhtikuun lopulla, kun kenraaliluutnantti Arimo erosi vakinaisesta palveluksesta. Hänen tilalleen nimettiin 23. huhtikuuta uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Kaarlo Olavi Leinonen.⁵⁰

Kuva 4: Huhtikuun alussa vuonna 1968 Pääesikunnan organisaatiota muutettiin. Yleisesikunnan päällikön virkaa vastaavaksi tehtäväksi uudessa organisaatiossa tuli Pääesikunnan päällikön virka. Säätiön hallitus totesi tämän kokouksessaan 28.3.1968. Pöytäkirjaan kirjattiin, että säätiön puheenjohtaja on 1.4.1968 alkaen säätiön sääntöjen 4 §:n mukaisesti Pääesikunnan päällikkö. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallituksen puheenjohtaja vaihtui saman huhtikuun lopulla, kun kenraaliluutnantti Reino Arimo erosi vakinaisesta palveluksesta. Hänen tilalleen nimettiin 23.4. uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Kaarlo Olavi Leinonen. Kuvassa Leinonen kenraalin arvoisena puolustusvoimain komentajana. Kuva Sotamuseo.

⁵⁰ Vuosikertomus vuodelta 1968, 31.1.1969, WHS 1942–1971.

Vuonna 1969 säätiön hallitus kokoontui poikkeuksellisesti kolme kertaa. Ylimääräiset kokoukset johtuivat todennäköisesti henkilövaihdoksista, koska säätiön taloudenhoidossa ja apurahojen myöntämisessä ei sinä vuonna tapahtunut mitään poikkeuksellista. Säätiön hallituksen jäsen kenraaliluutnantti Reino Turkki oli kuollut 4. joulukuuta 1968. Hänen tilalleen tarvittiin uusi ilmavoimien edustaja. Tähän tehtävään nimitettiin 31. tammikuuta 1969 eversti Martti Uotinen⁵¹. Lisäksi säätiön hallituksen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Leinonen nimitettiin puolustusvoimain komentajaksi saman vuoden kesäkuun alussa. Leinosen tehtävää säätiön hallituksen puheenjohtajana jatkoi uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Paavo Ilmola.⁵²

1970-luvun alussa säätiön hallituksessa tapahtui useita henkilömuutoksia. Heti vuoden 1970 alussa säätiön hallitus sai suruviestin. Hallituksen pitkäaikaisin jäsen, säätiön alkupääoman lahjoittajaa kauppaneuvos Werner Hacklinia edustanut filosofian maisteri, kapteeni (res.), johtaja Kalervo Tamminen kuoli tammikuun 3. päivänä. Hänen tilalleen hallitukseen nimitettiin eversti Erkki Setälä. Seuraavana vuonna säätiön hallituksen puheenjohtaja vaihtui jälleen. Uudeksi puheenjohtajaksi vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Ilmolan tilalle nimitettiin uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Lauri Sutela. Sihteeriksi valittiin pitkäaikaisen sihteerin, eversti evp. Risto Pajarin tilalle Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Olli (Olavi) Liukkonen. Tästä sihteerinimityksestä eteenpäin säätiön sihteeri on aina valittu Pääesikunnan koulutusosastolta (vast.).⁵³

Vuonna 1972 eversti Korvenheimo pyysi eroa rahavarojen hoitajan tehtävästä toimittuaan tehtävässä peräti 27 vuotta. Hänen tilalleen valittiin eversti Kauko Juhani Räsänen. Hänet oli tuolloin juuri nimitetty (Puolustusvoimien) Pääesikunnan huoltopäällikön tehtävään.⁵⁴

Helmikuussa 1974 kenraalimajuri Setälä anoi eroa hallituksesta, koska hänet oli määrätty Kouvolaan Kaakkois-Suomen sotilasläänin komentajaksi, eikä hän enää arvionsa mukaan pystynyt säännöllisesti osallistumaan hallituksen kokouksiin. Ero myönnettiin, mutta sittemmin hallitusten jäsenten palveluspaikat tai työtehtävät eivät ole olleet esteenä kokouksille, koska hallituksissa ovat istuneet muun muassa puolustushaarojen komentajat ja osallistumisille on löytynyt aikaa. Myös vara-amiraali Koivisto anoi eroa hallituksesta

⁵¹ Säätiön esitys puolustusvoimain komentajalle 31.1.1969, WHS 1942–1971. – Säätiön hallituksen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Leinonen hyväksyi esityksen puolustusvoimain komentajan sijaisena. Tämän vuoksi esityksen on allekirjoittanut säätiön varapuheenjohtaja, vara-amiraali Koivisto.

⁵² Vuosikertomus vuodelta 1969, 24.2.1970, WHS 1942–1971.

⁵³ Sama.

⁵⁴ Hallituksen kokouspöytäkirja 27.3.1972, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

vuonna 1974. Lisäksi puheenjohtaja vaihtui, kun kenraali Sutela nimitettiin puolustusvoimain komentajaksi. Säätiön hallituksen puheenjohtajaksi tuli uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Paavo Junttila. Jalkaväen edustajaksi Setälän tilalle hallitukseen nimitettiin kenraalimajuri Jukka Pajula ja merivoimien edustajaksi vara-amiraali Koiviston tilalle vara-amiraali, Mannerheim-ristin ritari n:o 111, Jouko Pirhonen. Lisäksi vuonna 1974 säätiön sihteeri vaihtui. Eversti Liukkosen tilalle valittiin eversti Leo Saressalo, joka tuolloin oli Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö.⁵⁵

Vuodesta 1974 alkaen hallitus alkoi kokoontua säännöllisesti kahdesti vuodessa.⁵⁶

⁵⁵ Kaakkois-Suomen Sotilasläänin komentajan kirje 13.2.1974, hallituksen kokouspöytäkirja 12.3.1974 ja Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, kirje Oikeusministeriölle .5.1974, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁵⁶ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset 1974–2017, WHS 1971–2017.

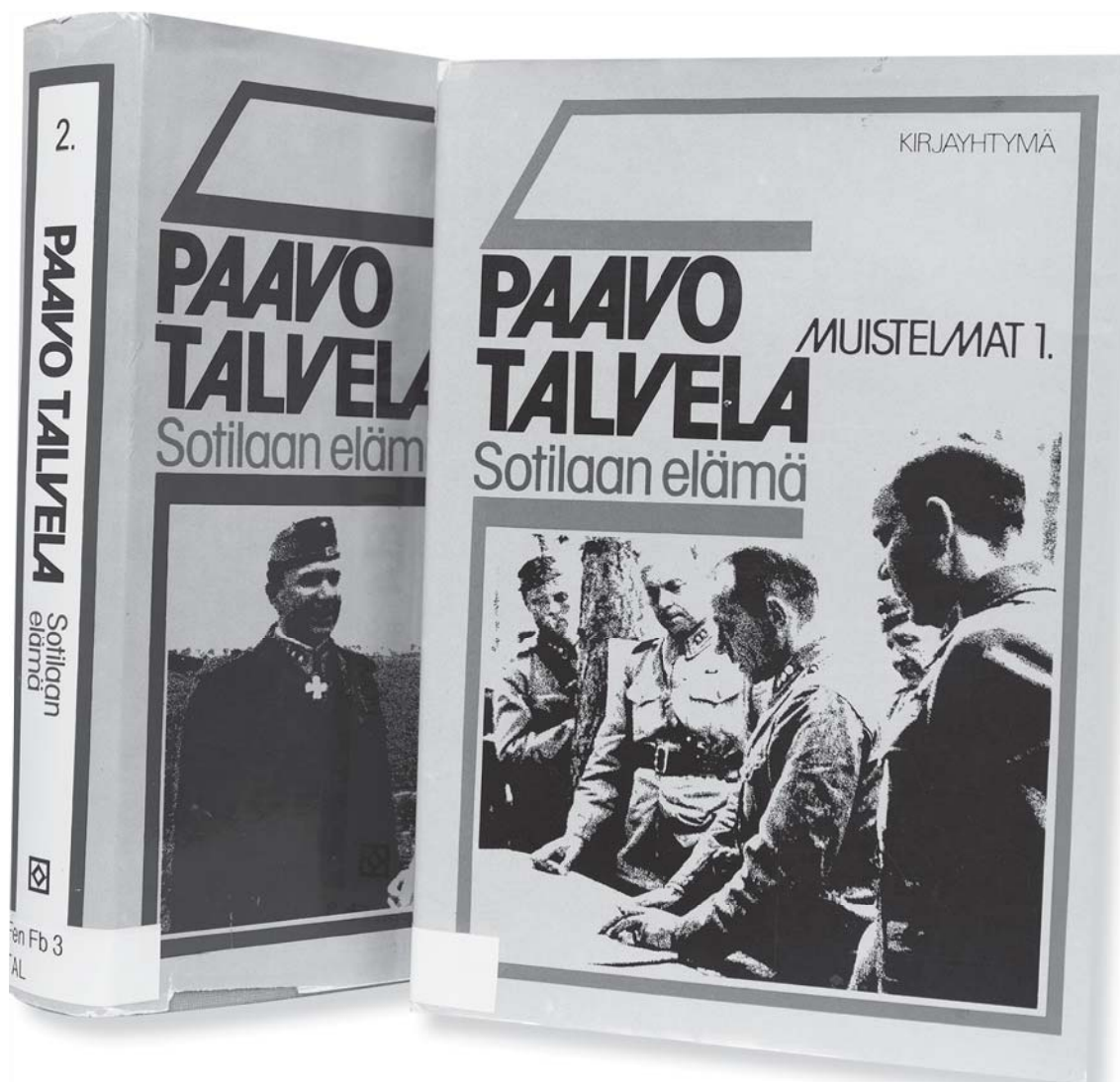
Osallistuminen jalkaväenkenraali Paavo Talvelan muistelmien kirjoittamiseen

Vuonna 1974 pääkonsuli Aarne Koskelo ja varatuomari Martti Talvela jättivät Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle esityksen jalkaväenkenraali Paavo Talvelan muistelmien kirjoittamisesta. Muistelmien toimituskunta, johon kuuluivat Koskelon ja Talvelan lisäksi professori Eino E. Suolahti ja kenraaliluutnantti Jorma Järventaus, olivat hankkineet Kaukomarkkinat Oy:ltä ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ltä yhteensä 20 000 markan lahjoituksen teoksen painokuntoon saattamiseksi. Tarkoitus oli käyttää lahjoitus apurahoina kirjan toimittajille siten, että rahat ohjattaisiin puolustusministeriön kautta Kauppaneuvos Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle, joka jakaisi apurahat.⁵⁷

Säätiön hallituksen kokouksessa 31. toukokuuta 1974 hallitus päätti, että jos lahjoitus otetaan vastaan, työlle pitää löytyä kirjoittajat. Tehtävään lupautuivat tuolloinen Sotatieteen laitoksen johtaja, eversti Vilho Tervasmäki ja Taistelukoulun sotahistorian opettaja, majuri Sampo Ahto. Kirjahanke toteutui. Muistelmat julkaistiin kaksiosaisena, joista ensimmäinen oli Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat I (1976) ja toinen Sotilaan elämä. Muistelmat II (1977). Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö myönsi 10 000 markan stipendit kirjan kummallekin toimittajalle.⁵⁸

⁵⁷ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 31.5.1974, teksti ja liite 4, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978 ja https://fi.wikipedia.org/wiki/Eino_E._Suolahti, viitattu 29.12.2017. – Eino Edvard ”Nenno” Suolahti oli historioitsija, professori ja kulttuuripersoonallisuus, joka toimi pitkään WSOY:n kirjallisenä johtajana ja sen jälkeen Akateemisen kirjakaupan johtajana. Myös Myllykoski Oy lahjoitti teokseen 10 000 markkaa. Ks. Hallituksen kokouspöytäkirja 25.3.1975, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁵⁸ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 31.5.1974, teksti ja liite 4, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978, <https://taisto.linneanet.fi>, viitattu 21.7.20017, Tervasmäki, Vilho ja Ahto Sampo (toim.): *Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat I*, K. J. Gummerus Osakeyhtiön kirjapaino, Jyväskylä 1976 ja Tervasmäki, Vilho ja Ahto Sampo (toim.): *Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat II*, K. J. Gummerus Osakeyhtiön kirjapaino, Jyväskylä 1977.

Kuva 5: Vuonna 1974 puolustusvoimat sai Kaukomarkkinat Oy:ltä ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ltä yhteensä 20 000 markan lahjoituksen jalkaväenkenraali Paavo Talvelan muistelmien painokuntoon saattamiseksi. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö hankki työhön toimittajat, eversti Vilho Tervasmäen ja majuri Sampo Ahdon. Muistelmat julkaistiin kaksiosaisena vuosina 1976–1977 nimillä Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat I ja II. Kuva Tervasmäki, Vilho ja Ahto Sampo (toim.): Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat I, K. J. Gummerus Osakeyhtiön kirjapaino, Jyväskylä 1976. Tervasmäki, Vilho ja Ahto Sampo (toim.): Paavo Talvela. Sotilaan elämä. Muistelmat II, K. J. Gummerus Osakeyhtiön kirjapaino, Jyväskylä 1977.

Omaisisuuden arvo nousee, laskee ja nousee jälleen

1960-luvun lopussa ja 1970-luvun alussa säätiön arvopaperisalkun arvo nousi edelleen. Vuonna 1970 salkun arvo ylitti 100 000 markkaa, 5. helmikuuta 1971 se oli hieman alle 130 000 markkaa, ja alkuvuodesta 1973 omaisuuden markkina-arvo ylitti jo 300 000 markkaa. Tästä huolimatta apurahojen jaossa oltiin melko pidättyväisiä, ja vuosittaisten apurahojen kokonaissummat vaihtelivat 3 000 ja 5 000 markan välillä. Tämä kasvatti säätiön pääomaa.⁵⁹

Yhtenä syynä vähäisiin apurahoihin oli anomusten laatu. Niistä annetut lausunnot eivät tyydyttäneet säätiön hallitusta, ja sen vuoksi vuosina 1963–1973 apurahoja myönnettiin yhteensä vain 27 kappaletta⁶⁰. Vuonna 1973 apurahoja ei myönnetty lainkaan. Samana vuonna Lähi-idän jom kippur-sodan seurauksena alkoi öljykriisi, joka heilutti osakemarkkinoita. Tutkimusten laadun lisäksi sekin on voinut vaikuttaa siihen, että säätiön omaisuuden tuottoon nähden jaettiin melko vähäisiä apurahamääriä. Kertynyttä ylijäämää käytettiin Pohjoismaiden Yhdyspankin kantaosakkeisiin, joita hankittiin säätiön salkkuun lisää.⁶¹

Osakkeiden arvonalasku alkoi vuonna 1973, ja se jatkui aina vuoteen 1978, jolloin arvopapereiden kurssit muuttuivat jälleen noususuuntaisiksi. Vuonna 1974 säätiön salkkuun hankittiin lisää Nokia Ab:n, Enso-Gutzeitin ja Kymi Oy:n osakkeita, ja vuonna 1976 Enso-Gutzeitin osakkeita hankittiin vielä lisää. Tämä hankinta ei osoittautunut oikea-aikaiseksi, koska säätiön salkussa olleista arvopapereista Enso-Gutzeitin osakkeiden arvo laski tuolloin eniten. Osinkoja arvopapereista maksettiin kuitenkin hyvin, mikä mahdollisti apura-

⁵⁹ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset 1963–1973, WHS 1943–1971 ja hallituksen kokouspöytäkirja 26.2.1973 ja hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 19.3.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁶⁰ Sama

⁶¹ Omaisuustase joulukuun 31 päivänä 1970, WHS pöytäkirjat 1942–1971, vuosikokouspöytäkirja 19.3.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978 ja omaisuustase 21.12.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978. – Pohjoismaiden Yhdyspankin kantaosakkeita hankittiin lisää yhteensä 6 000 markalla myymällä Enso Oy:n ja Kajaani Oy:n osakkeita 5 000 markalla ja käyttämällä tuottoja 1 000 markkaa.

hojen jakamisen entiseen tapaan, jopa rahamääriä jonkin verran kasvattaen.⁶²

Vuoden 1977 lopussa säätiön salkun markkina-arvo oli noin 148 000 markkaa ja seuraavan vuoden lopussa noin 157 500 markkaa. Tuotot noina vuosina vaihtelivat 9 500 ja 12 000 markan välillä. Vuoden 1978 lopussa säätiön salkussa oli Enso Gutzeit Oy:n A- ja B-osakkeita, Kajaani Oy:n, Kemi Oy:n, Kymi Kymmene Oy:n, Nokia Oy:n, Parainen Oy:n (Partek) ja Suomen Yhdyspankki Oy:n (SYP) osakkeita.⁶³

Vuonna 1979 säätiö merkitsi ilmaisannissa Suomen Yhdyspankki Oy:n osakkeita ja myös osti niitä sekä myi merkintäoikeuksia, joilla niilläkin ostettiin SYP:n osakkeita. Samana vuonna säätiön osakkeiden arvo alkoi jälleen nousta. Tammikuussa 1980 säätiön arvopaperisalkun arvo oli noin 187 500 markkaa ja tammikuussa 1983 jo noin 237 500 markkaa. Arvonnousu johtui yleisestä osakkeiden arvonnoususta, mutta säätiön salkussa nousijoita olivat erityisesti SYP:n ja Nokian osakkeet. Tuotot vuonna 1982 olivat noin 21 000 markkaa, joista lähes puolet oli tuloja merkintäoikeuksien myynneistä. Apurahoja ja stipendejä vuonna 1982 maksettiin 12 300 markkaa. Vuoden ylijäämäksi tilipäätökseen merkittiin runsaat 5 000 markkaa. Vuonna 1982 SYP:n ja Nokian osakkeita merkittiin ilmaisannissa vielä lisää.⁶⁴

⁶² Tuloslaskelma 1.1.75–31.12.77, tase 31.12.1977, WHS 1977–1983, tilintarkastuskertomus vuodelta 1978, 13.2.1979, WHS 1977–1983 ja toimintakertomus vuodelta 1978, WHS 1977–1983.

⁶³ Tuloslaskelma 1.1.74–31.12.74, tase 31.12.1974, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978, tuloslaskelma 1.1.75–31.12.76, tase 31.12.1976, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978, tuloslaskelma 1.1.75–31.12.77, tase 31.12.1977, WHS 1977–1983, tilintarkastuskertomus vuodelta 1978, 13.2.1979, WHS 1977–1983 ja toimintakertomus vuodelta 1978, WHS 1977–1983.

⁶⁴ Jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta 31.12.1979, 14.3.1980, WHS 1977–1983, jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta 31.12.1982, .3.1982, WHS 1977–1983 ja arvopaperit vuoden 1982 tilinpäätöksen mukaan, WHS 1977–1983.

Toiminta Sotatieteellisessä Neuvottelukunnassa

Vuodesta 1955 alkaen säätiö osallistui sotatieteellisten tutkimustöiden keskuskortiston menoihin pyydetyllä summalla, 5 000 markkaa vuodessa, ja lähetti siitä eteenpäin myös edustajansa Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kokouksiin⁶⁵. Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi oli yksi Sotatieteellisen Neuvottelukunnan jäsenseuroista. Neuvottelukunta oli perustettu 24. marraskuuta 1952, ja sen toiminnan päämääränä oli koordinoida Puolustusvoimia ja maanpuolustusta lähellä olevien säätiöiden, rahastojen, seurojen ja yhdistysten toimintaa ja etsiä keinoja sotatieteellisen tutkimuksen harrastuksen lisäämiseksi sekä potentiaalisen tutkijavoiman tehokkaammaksi hyväksikäyttämiseksi. Vuonna 1976 neuvottelukuntaan kuului 22 jäsenyhteisöä.⁶⁶ Sen merkittävin aikaansaannos oli edellä mainittu sotatieteellisten tutkimusten keskuskortisto ja kokoelma, joka perustettiin vuonna 1954 ja sijoitettiin Sotatieteen laitokselle. Tutkimustoiminnan koordinointi oli kuitenkin vähäistä, koska jäsenyhteisöjen toiminnan tavoitteet olivat hyvin erilaiset.

Sotatieteellisessä Neuvottelukunnassa Hacklinin upseerikoulutuksen säätiötä edusti aluksi kenraaliluutnantti Järvinen, vuosina 1956–1959 edustaja oli kenraaliluutnantti Roschier, vuosina 1959–1971 eversti Pajari, Pajarin jälkeen sihteerinä jatkanut eversti Liukkonen vuosina 1971–1972 ja sitten säätiön varapuheenjohtajat vara-amiraali Koivisto vuosina 1972–1973, vuonna 1974 kenraaliluutnantti Koppinen ja vuosina 1975–1976 kenraaliluutnantti Halttu.⁶⁷

Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vuosikokouksessa 26. helmikuuta 1973 käsiteltiin Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kokouksessa esille otettua suurtutkimuksen rahoittamista. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö otti

⁶⁵ Vuosikertomukset vuosilta 1955–1971, WHS 1942–1971.

⁶⁶ Sotatieteellisen Neuvottelukunnan ylimääräisen kokouksen pöytäkirja 19.5.1976 ja Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kiertokirje n:o 1/1973, 13.6.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁶⁷ Hallituksen kokouspöytäkirja 29.3.1956 ja vuosikertomukset vuosilta 1955–1971, WHS 1942–1971 ja toimintakertomus vuodelta 1971, 21.2.1972 ja toimintakertomus vuodelta 1972, 26.2.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

asiaan sellaisen kannan, että säätiö voi osallistua tutkimukseen aikaisintaan vuodesta 1974 alkaen. Lisäksi edellytettiin, että säätiön hallituksen pitää voida hyväksyä tutkimuksen aihe ja suoritustapa ja että muutkin neuvottelukunnan jäsenyhteisöt osallistuvat tutkimukseen. Suurtutkimuksen aihepiiri ei lähteistä käy ilmi, eikä Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö siihen myöskään osallistunut, ainakaan lähteissä ei ole siitä minkäänlaista merkintää. Samana vuonna 1973 Sotatieteellinen Neuvottelukunta järjesti toimintansa 20-vuotisjuhlakokouksen Sotakorkeakoululla maaliskuun 29. päivänä. Säätiötä tuossa kokouksessa edusti varapuheenjohtaja, vara-amiraali Koivisto.⁶⁸

Lopulta Sotatieteellinen Neuvottelukunta tuli kuitenkin tiensä päähän. Sotatieteellisen tutkimuksen koordinointi ei ollut onnistunut odotetulla tavalla, ja neuvottelukunta lakkautettiin vuonna 1976. Asia oli ollut vireillä jo vuonna 1974, jolloin säätiön edustajana neuvottelukunnan kokouksessa oli säätiön varapuheenjohtaja, kenraaliluutnantti Veikko Koppinen. Vuonna 1975 Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kokouksessa säätiön edustajana oli kenraaliluutnantti Halttu. Tuossa kokouksessa käsiteltiin neuvottelukunnan lakkauttamista. Samana vuonna Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vuosikokouksessa 25. maaliskuuta Halttu kertoi Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kokouksen kuulumiset, minkä jälkeen hänet valittiin säätiön edustajaksi neuvottelukunnan kokoukseen äänestämään lakkautusesityksen puolesta⁶⁹. Sotatieteellinen Neuvottelukunta lakkautettiin 19. toukokuuta 1976 pidetyssä kokouksessa⁷⁰.

⁶⁸ Hallituksen kokouspöytäkirja 26.2.1973 ja toimintakertomus vuodelta 1973, 21.2.1974, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁶⁹ Vuosikokouspöytäkirja 30.3.1976, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁷⁰ Hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 12.3.1974 ja vuosikokouspöytäkirja 30.3.1976, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978 ja toimintakertomus vuodelta 1976, WHS 1977–1983.

Kuva 6: Vuodesta 1955 alkaen Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö osallistui sotatieteellisten tutkimustöiden keskuskortiston menoihin pyydytyllä summalla 5 000 markkaa vuodessa ja lähetti tästä eteenpäin myös edustajansa Sotatieteellisen Neuvottelukunnan kokouksiin aina neuvottelukunnan lakkauttamiseen vuonna 1976. Sotatieteellisten tutkimusten keskuskortisto ja kokoelma, joka perustettiin vuonna 1954 ja sijoitettiin Sotatieteen laitokselle. Kuva Sotamuseo.

Sihteerille ja rahavarojen hoitajalle työjärjestykset

Vuonna 1977 säätiön hallintoa vakiinnutettiin ottamalla käyttöön säätiön sihteerin ja rahavarojen hoitajan työjärjestykset. Säätiön hallitus hyväksyi työjärjestykset vuosikokouksessaan 9. maaliskuuta, ja ne otettiin käyttöön samalla päivämäärällä⁷¹. Käytännössä työjärjestyksillä vahvistettiin jo olemassa olleet käytännöt.

1970-luvun lopulla ja 1980-luvun alkupuolella säätiön hallituksen jäsenet vaihtuivat tasaiseen tahtiin, kuten aikaisempinakin vuosina. Vaihdosten syinä olivat yleensä eläkkeelle jäämiset, uudet tehtävään määräykset ja valitettavasti myös kuolemantapaukset. Puheenjohtaja oli Pääesikunnan päällikkö, kuten on jo todettu. Tykistön edustajana oli yleensä tykistön tarkastaja, ja merivoimien ja ilmavoimien edustajat olivat puolustushaaran istuvia tai tulevia komentajia. Lisäksi hallituksessa oli Rajavartiolaitoksen edustaja. Kun näiden henkilöiden tehtävät vaihtuivat, vaihtuivat myös hallituksen jäsenet.

Vuonna 1975 hallituksen kokoonpanossa tapahtui kaksi muutosta. Kenraaliluutnantti Koppisen tilalle nimitettiin kenraalimajuri Olavi Kaakinen. Myös ilmavoimien edustaja vaihtui, kun eversti Uotisen tilalle nimitettiin eversti Kari Korttila. Lisäksi säätiön tilintarkastaja, maisteri Erkki Usva jäi pois tilintarkastajan tehtävästä. Puolustusvoimain komentaja muisti säätiön perustamisesta alkaen tilintarkastajana ollutta maisteri Usvaa myöntämällä hänelle Puolustusvoimien hopeisen ansiomitalin ansiokkaasta työstä säätiön toiminnan hyväksi. Usvan tilalle tilintarkastajaksi valittiin ekonomi Kari Manner.⁷²

Kenraaliluutnantti Haltulle edustus Sotatieteellisen Neuvottelukunnan lakkauttamiskokouksessa jäi hänen viimeiseksi luottamustehtäväkseen säätiön hallituksessa. Kenraali Halttu kuoli 19. lokakuuta 1976. Hänen tilalleen 9. maaliskuuta 1977 esitettiin kenraalimajuri Pentti Väyrystä. Lisäksi hallituk-

⁷¹ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, sihteerin ja rahavarojen hoitajan työjärjestykset 9.3.1977, WHS 1977–1983. – Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan allekirjoittamat työjärjestykset löytyvät lähdekansioista.

⁷² Hallituksen kokouspöytäkirja 25.3.1975, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

sesta eroa pyytäneen kenraaliluutnantti Kaakisen tilalle esitettiin eversti Ilmari Kirjavaista. Puolustusvoimain komentaja hyväksyi tehdyt esitykset 10. maaliskuuta. Myös säätiön sihteeri vaihtui vuonna 1977. Eversti Saressalon tilalle sihteeriksi valittiin Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Raimo Viita.⁷³

Säätiön hallituksen jäsen, kenraaliluutnantti Allan Hallila kuoli tammi-kuussa 1978 (16.1.1978). Hänen tilalleen tykistön edustajaksi valittiin eversti Allan Aarnio. Säätiön puheenjohtaja vaihtui vuodenvaihteessa 1978–1979 Pääesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Junttilan erottua vakinaisesta palveluksesta kesällä 1978. Hänen tilalleen säätiön hallituksen puheenjohtajaksi puolustusvoimain komentaja määräsi vuoden 1979 alusta alkaen uuden Pääesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Ernei Kannisen.⁷⁴

Vuonna 1980 säätiön sihteeri vaihtui jälleen. Pääesikunnan koulutusosaston päälliköstä, eversti Raimo Katonasta tuli uusi sihteeri Puolustusvoimien jalkaväen tarkastajaksi nimitetyn kenraalimajuri Raimo Viidan tilalle.⁷⁵ Katona toimi sihteerinä kuitenkin vain vuoden, koska kenraaliluutnantti Jukka Pajulan anottua eroa säätiön hallituksesta vuonna 1981 Katona nimitettiin hänen tilalleen säätiön hallitukseen ja Katonan tilalle säätiön sihteeriksi valittiin eversti Petter Parikka, hänkin Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö.⁷⁶

Kenraaliluutnantti Kannisen puheenjohtajakausi kesti vajaat neljä vuotta. Kanninen erosi vakinaisesta palveluksesta syksyllä 1982. Säätiön hallituksen puheenjohtajana häntä seurasi saman vuoden lokakuun 20. päivästä alkaen uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Jaakko Valtanen.⁷⁷

⁷³ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, kirje puolustusvoimain komentajalle 9.3.1977, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

⁷⁴ Hallituksen kokouspöytäkirja 1.11.1978, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978 ja Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 11.12.1978 ja esittely puolustusvoimain komentajalle 11.9.1978, WHS 1977–1983.

⁷⁵ Hallituksen kokouspöytäkirja 26.3.1981, WHS 1977–1983.

⁷⁶ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön kirje puolustusvoimain komentajalle 20.3.1981 ja hallituksen kokouspöytäkirja 26.3.1981, WHS 1977–1983.

⁷⁷ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön kirje puolustusvoimain komentajalle 20.10.1982, WHS 1977–1983.

Säätiö täyttää 40 vuotta – osakesalkusta pyydetään ammattilaisen arvio

Vuonna 1983 Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö täytti 40 vuotta. Tätäkään vuosipäivää ei juhlistettu mitenkään erityisesti. Vuosikokouksessa 15. maaliskuuta säätiön puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Valtanen totesi vain, että oli kulunut 40 vuotta siitä, kun sotamarsalkka (sic!)⁷⁸ Mannerheim allekirjoitti 16. tammikuuta 1943 säätiön perustamisasiakirjaluonnoksen, jonka oikeusministeriö vahvisti tammikuun 18. päivänä.⁷⁹ Säätiön kirjaamisesta säätiörekisteriin ei kokouspöytäkirjassa ole mainintaa.

Vuonna 1983 säätiön hallitus pyysi Pääesikunnan sotatalousosastolta analyysia säätiön arvopaperisalkusta. Säätiön omaisuus oli jälleen kasvanut jo melkein 300 000 markkaan. Salkun pörssiarvo oli toukokuun 31. päivän pörssikurssien mukaan 281 030 markkaa, mutta koska arvopaperimarkkinoilla oli ollut menneinä vuosina sekä nousuja että laskuja, säätiön hallitus halusi ammattilaisen arvion säätiön arvopaperisalkun rakenteesta, mahdollisuuksista ja riskeistä.⁸⁰

Osakesalkun arvion laati kauppatieteen maisteri Eija Koskimies Kansallis-Osake-Pankin notariaattiosastolta. Osinkoa säätiö sai vuonna 1983 noin 12 000 markkaa, mikä merkitsi 4,5 prosentin tuottoa pörssiarvolle. Kokonaisuutena arvioitsija piti salkun rakennetta hyvänä, joskin se oli varsin metsäteollisuuspainotteinen. Koska Kemi Oy ei ollut maksanut vuosiin lainkaan osinkoa eikä sen näkymien uskottu jatkossakaan paranevan, arvioitsija esitti Kemi Oy:n osakkeiden myyntiä ja tästä saatavilla varoilla hankittavaksi Keskon osakkeita, joiden osinkotuotto oli tuolloin noin 9,8 prosenttia. Lisäksi arvioitsija esitti harkittavaksi Enson osakkeiden myyntiä ja niidenkin myynnistä saatavien varojen sijoittamista Keskon osakkeisiin.⁸¹

⁷⁸ Mannerheim oli Suomen marsalkka. Hän oli saanut arvon 75-vuotissyntymäpäivänään 4.6.1942.

⁷⁹ Vuosikokouspöytäkirja 15.3.1983, WHS 1977–1983.

⁸⁰ Kansallis-Osake-Pankin notariaattiosaston kirje Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle 2.6.1983, WHS 1977–1983.

⁸¹ Sama.

Myös Suomen Yhdyspankilta kysyttiin neuvoja. Sen sijoitusraati esitti Enso-Gutzeitin, Kajaani Oy ja Kemi Oy:n osakkeiden myymistä ja lisäksi myös Nokian osakkeiden myymistä ja näiden varojen sijoittamista Yhtyneiden Paperitehtaiden kantaosakkeisiin ja Keskon tai Oy Wilh. Schaumanin debentuurilainoihin, joiden tuotto tuolloisilla kursseilla oli peräti 13 prosenttia!⁸²

Säätiön hallitus noudatti saamiaan sijoitusneuvoja siten, että Kymi-Strömberg Oy:n osakkeet vaihdettiin Kymmene Oy:n osakkeisiin ja Kemi Oy:n osakkeet myytiin ja niiden tilalle hankittiin Kesko Oy:n osakkeita. Nokiaa ei kuitenkaan myyty, vaan sen osakkeita uusmerkittiin vuonna 1986 ja käyttämättä jääneet kupongit myytiin. Niistä saadut varat sijoitettiin uusiin osakkeisiin.⁸³

Sijoitusneuvonnan käyttäminen johti 1980-luvulla siihen, että säätiön varallisuutta ryhdyttiin hoitamaan Suomen Yhdyspankin Senaatintorin konttorissa.⁸⁴

1980-luvun lopulla hallituksessa vaihtuivat puheenjohtaja, ilma- ja merivoimien edustajat, tykistön edustaja sekä sihteeri. Vuonna 1984 säätiön hallituksen puheenjohtajaksi puolustusvoimain komentajaksi nimitetyn kenraali Valtasen tilalle nimitettiin uusi Pääesikunnan päällikkö, vara-amiraali Jan Klenberg. Ilmavoimien edustajaksi eversti evp. Korttilan tilalle nimitettiin eversti Pertti Tolla ja tykistön edustajaksi eversti evp. Allan Aarnion tilalle eversti Pertti Jaakkola. Samana vuonna vaihtui myös säätiön sihteeri, kun eversti Parikan tilalle valittiin Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Matti Aaltonen. Aaltonen toimi sihteerinä neljä vuotta vuoteen 1988, jolloin hänen seuraajakseen valittiin Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, everstiluutnantti Ilkka Ilmola. Lisäksi vuonna 1989 vara-amiraali evp. Jouko Pirhonen pyysi eroa hallitustyöskentelystä, jolloin hänen tilalleen merivoimien edustajaksi nimitettiin kommodori Sakari Visa.⁸⁵

⁸² Suomen Yhdyspankin sijoitusraadin kirje kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen rahastolle (sic!) 11.5.1983, WHS 1977–1983.

⁸³ Toimintakertomus vuodelta 1986, 2.2.1987, liite 5, 6.3.1987, hallituksen kokouspöytäkirja 8.10.1987, hallituksen kokouspöytäkirja 28.1.1988, toimintakertomus vuodelta 1987, 28.1.1988 ja toimintakertomus vuodelta 1988, 25.1.1989, WHS 1987–.

⁸⁴ Hallituksen stipendikokouksen pöytäkirja 1991, 6.6.1991 ja toimintakertomus vuodelta 1991, 19.2.1991, WHS 1987–.

⁸⁵ Säätiön hallituksen kokoonpano v 1984, WHS 1978–, asiakirjojen kaksoiskappaleita ja toimintakertomus vuodelta 1986, 2.2.1987, liite 5, 6.3.1987, hallituksen kokouspöytäkirja 8.10.1987, hallituksen kokouspöytäkirja 28.1.1988, toimintakertomus vuodelta 1987, 28.1.1988, toimintakertomus vuodelta 1988, 25.1.1989, hallituksen kokouspöytäkirja 23.9.1988, WHS 1987– ja esittely puolustusvoimain komentajalle 3.4.1989, WHS 1987–.

Taloudellinen lama ja nousu lamasta

Osakkeiden yleinen arvonnousu jatkui koko 1980-luvun loppupuolen, ja vuoden 1988 lopussa säätiön pörssiarvo ylitti miljoona markkaa. Omaisuuden tuotot olivat vuonna 1988 noin 60 000 markkaa, josta osinkotuotot olivat noin 29 000 markkaa ja muut tuotot, lähinnä arvopapereiden myyntivoittoa, samoin noin 29 000 markkaa. Vuoden ylijäämä oli noin 45 000 markkaa. Apurahoja maksettiin vuonna 1988 kuitenkin vain 11 000 markkaa.⁸⁶

Edellä esitetystä herää kysymys, oliko Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallitus harhautunut päätehtävästään ...edistää sotilaallista kokemusta omaavien kyvykkäiden upseerien mahdollisuuksia seurata sotataidon kehitystyötä tutkimustyön muodossa... pörssisijoittajaksi vai oliko hallituksella tietoa lähestyvistä taloudellisesta lamasta? Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön arkistosta tähän ei löydy vastausta.

Vuonna 1989 lopussa säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo lähti laskuun. Vielä tuon vuoden tilinpäätöksessä lasku ei juuri näkynyt, koska omaisuuden markkina-arvo oli edelleen vajaat miljoona markkaa. Samana vuonna myös merkittiin lisää Enso-Gutzeit Oy:n, Kesko Oy:n, Kymmene Oy:n ja Partek Oy:n osakkeita⁸⁷.

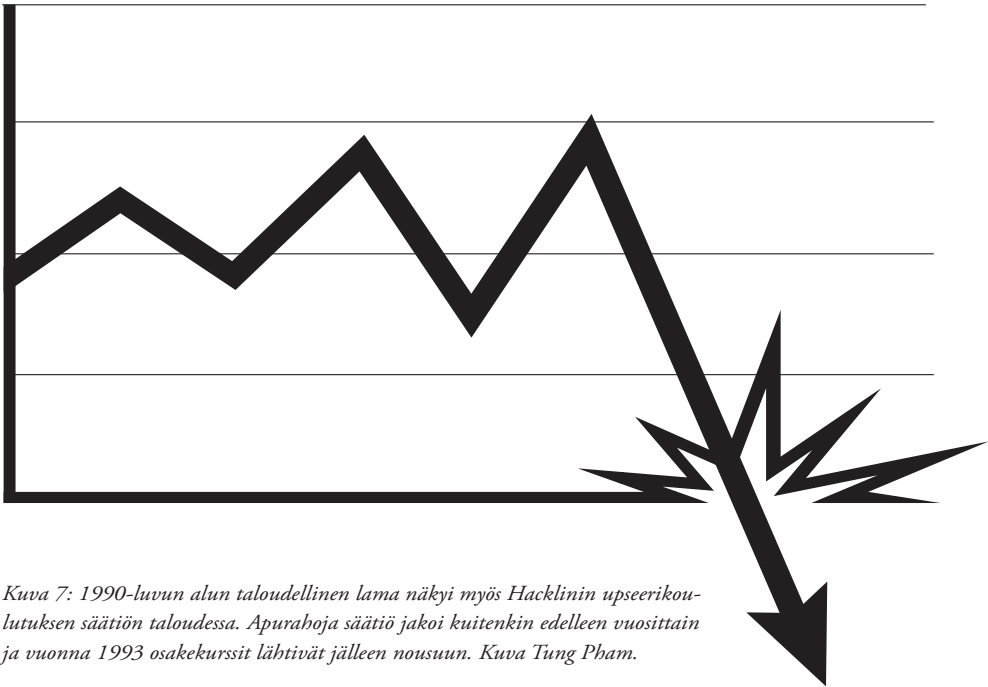
Sen sijaan vuoden 1990 tilinpäätöksessä näkyy Suomessa tuolloin alkanut taloudellinen alamäki. Säätiön osakesalkun arvo oli 31. joulukuuta enää runsaat 608 100 markkaa, mikä oli vajaat 40 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.⁸⁸ Kaikkien säätiön osakkeiden arvo oli laskenut, mutta suurimmat laskijat olivat Nokia ja Kymmene. Lisäksi säätiön sijoitusten tuotot olivat sinä vuonna enää noin puolet edellisen vuoden tuotoista, noin 33 000 markkaa. Lasku ei kuitenkaan näkynyt myönnettyissä apurahoissa, joita maksettiin kaikkiaan 17 000 markkaa.⁸⁹

⁸⁶ Toimintakertomus vuodelta 1988, 25.1.1989, WHS 1987–.

⁸⁷ Toimintakertomus vuodelta 1989, 25.1.1990, WHS 1987–.

⁸⁸ Toimintakertomus vuodelta 1990, 16.1.1991, liite 1, 15.3.1991, WHS 1987–.

⁸⁹ Toimintakertomus vuodelta 1990, 16.1.1991, WHS 1987–.

Kuva 7: 1990-luvun alun taloudellinen lama näkyi myös Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön taloudessa. Apurahoja säätiö jakoi kuitenkin edelleen vuosittain ja vuonna 1993 osakekurssit lähtivät jälleen nousuun. Kuva Tung Pham.

Alimmillaan säätiön omaisuuden arvo oli vuoden 1992 lopussa, jolloin säätiön pörssiarvo oli vajaat 571 000 markkaa. Tuotot olivat jälleen puolittuneet edellisen vuoden tuotoista, ne olivat noin 17 000 markkaa. Sen vuoksi sinä vuonna apurahoja myönnettiin vähemmän kuin edellisellä vuonna, ja vuonna 1992 apurahojen kokonaissumma oli 12 000 markkaa.⁹⁰

Vuonna 1993 osakekurssit lähtivät jälleen nousuun, jyrkkään nousuun. Vuoden lopussa säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo oli vajaat 1,3 miljoonaa markkaa. Nousua edelliseen vuoteen oli peräti 120 prosenttia. Nousijoita salikassa olivat Nokia Oy, Kymmene Oy ja Unitas A. Tuotot olivat noin 23 500 markkaa, joista osinkoja oli runsaat 12 000 markkaa, ja merkintäoikeuksien myynnistä kertyi noin 11 000 markkaa. Apurahojen myöntämisessä oltiin kuitenkin vielä varovaisia. Apurahoja myönnettiin edellisen vuoden tapaan 12 000 markkaa, jolloin sen vuoden tilinpäätöksessä ylijäämäksi jäi noin 9 400 markkaa.⁹¹

Vielä vuonna 1994 osakekurssit jatkoivat jyrkkää nousuaan. Vuoden

⁹⁰ Toimintakertomus vuodelta 1992, 16.3.1993, WHS 1992–2000.

⁹¹ Toimintakertomus vuodelta 1993, 16.3.1994, WHS 1992–2000.

lopussa säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo oli jo hieman yli kaksi miljoonaa markkaa. Nousua edelliseen vuoteen oli vielä 64 prosenttia. Arvonnousu johtui lähinnä Nokia Oy:n pörssiarvon suotuisasta kehityksestä. Arvopaperisalkkuun ei tehty muutoksia. Salkussa oli tuolloin Enso-Gutzeitin A-osakkeita, Keskon vaihto-osakkeita, Kymmenen osakkeita, Nokian Etu- ja Kanta-osakkeita, Par- tekin osakkeita ja Unitaksen A-osakkeita. Vuodesta 1994 säätiö alkoi sijoittaa uudelleen myös joukkovelkakirjalainoihin, kun salkkuun hankittiin SYP:n 30 000 markan viiden vuoden joukkovelkakirjalaina. Vuoden 1994 tuotot olivat noin 17 800 markkaa. Apurahoja myönnettiin hieman edellistä vuotta enemmän, 15 000 markkaa.⁹²

⁹² Toimintakertomus vuodelta 1994, 6.3.1994 (sic!, pitänee olla 6.3.1995), WHS 1992–2000.

Pääesikunta yrittää koordinoida Puolustusvoimia lähellä olevia säätiöitä

Vuonna 1990 säätiön hallituksen puheenjohtajaksi puolustusvoimain komentajaksi nimitetyn amiraali Klenbergin tilalle tuli kenraaliluutnantti Gustav Hägglund⁹³. Huhtikuussa myös kolme hallituksen jäsentä ja sihteeri vaihtuivat. Kenraaliluutnantti evp. Pentti Väyrysen tilalle nimitettiin kenraalimajuri Timo Merjola, joka oli tätä ennen jo toiminut säätiön rahavarojen hoitajana vuodesta 1985. Kenraaliluutnantti Tollan tilalle ilmavoimien edustajaksi nimitettiin eversti Heikki Nikunen ja kenraalimajuri evp. Pertti Jaakkolan tilalle tykistön edustajaksi eversti Asko Sivula. Sihteeriksi valittiin lokakuussa Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Pertti Vuolento.⁹⁴

1990-luvun alussa Pääesikunta halusi järkevöittää Puolustusvoimia ja maanpuolustusta lähellä olevien säätiöiden yhteistyötä apurahojen ja stipendien jakamisessa ja tutkimusprojektien tukemisessa. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö oli apurahoja jakaessaan toiminut siten, että alkuvuosina säätiön hallitus päätti itse myönnettävistä apurahoista käyttäen tarvittaessa apunaan asiantuntijoita, jotka arvioivat apurahaehdokkaita. Heille maksettiin myös pieni korvaus työstään. Esimerkiksi vuonna 1956 tekniikan tohtori Jouko Pohjanpalolle ja everstiluutnantti Reino Hirvalle maksettiin kummallekin 5 000 markan palkkio säätiölle lähettyjen töiden tutkimisesta ja vuonna 1966 eversti Reino Nykänen, majuri Niilo Palmén ja eversti Keijo Mikola saivat arvioinneistaan 50 markan palkkion.⁹⁵ Myöhemmin, kun Sotatieteellinen Seura ja Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö jakoivat Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön myöntämiä apurahoja, säätiö ei enää käyttänyt arvioitsijoita.

Vuonna 1956 säätiö alkoi myöntää apurahaa Suomen Sotatieteelliselle seuralle ansiokkaiden tutkimustöiden palkitsemiseen. Tällä säätiön hallitus

⁹³ Esittely puolustusvoimain komentajalle .1.1990, WHS 1987–.

⁹⁴ Esittely puolustusvoimain komentajalle 4.4.1990 ja toimintakertomus vuodelta 1990, 16.1.1991, WHS 1987–.

⁹⁵ Hallituksen kokouspöytäkirja 29.3.1956, vuosikertomus vuodelta 1966, 4.2.1967 ja hallituksen kokouksen pöytäkirja 18.3.1966, WHS 1942–1971.

vapautti itsensä tutkimustöiden arvioinneista, tosin ei kokonaan, koska säätiön hallitus jatkoi edelleen apurajojen ja stipendien myöntämisiä myös itse, tosin huomattavasti vähemmän kuin ennen Sotatieteellisen Seuran apua.⁹⁶ Tarkoitus lienee ollut siirtää apurahojen myöntämispäätökset niille organisaatioille, joilla oli säätiötä paremmat tiedot avustettavista tutkimuksista.

Aluksi Sotatieteelliselle Seuralle myönnettiin apuraha ansiokkaiden tutkimustöiden palkitsemiseen harkinnan mukaan, kunnes vuodesta 1963 siitä tuli jokavuotista vuoteen 1973 saakka. Vuonna 1973 Hacklinin säätiö ei myöntänyt apurahoja ollenkaan, kuten on jo todettu. Kun apurahoja taas ryhdyttiin vuonna 1974 myöntämään, Sotatieteellinen Seura ei aluksi ollut saajien joukossa, kunnes vuonna 1977 Sotatieteelliselle Seuralle ryhdyttiin jälleen myöntämään apurahaa aina vuoteen 1993, jolloin saman vuoden alussa perustettu Maanpuolustuskorkeakoulu ryhtyi myöntämään apurahat ansiokkaille tutkimustöille ja tuki Sotatieteelliselle Seuralle lopetettiin.⁹⁷ Tässä yhteydessä todettakoon, että Sotatieteellinen Seura julkaisi useimmat stipendin saaneet artikkelit Tiede- ja ase -vuosikirjassa vuodesta 1982 alkaen ilman erillistä korvausta⁹⁸.

Koska Puolustusvoimia lähellä olevia säätiöitä oli muitakin kuin Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö ja Suomen Sotatieteellinen Seura eikä Sotatieteellistä Neuvottelukuntaa ollut enää olemassa, laati Pääesikunnan koulutusosasto 1990-luvun alussa selvityksen tärkeimmistä maanpuolustuksen alalla toimivista säätiöistä tavoitteenaan selkiinnyttää niiden tuen hakujärjestelmää siten, että kaikki näille säätiöille tarkoitetut hakemukset olisi ensin osoitettu Pääesikuntaan, josta ne olisi sitten suunnattu edellä mainituille säätiöille. Hacklinin säätiön hallituksen kokouksessa 22. maaliskuuta 1991 hallituksen puheenjohtaja, kenraali Hägglund kertoi tästä suunnitelmasta.⁹⁹

Asia ei kuitenkaan edennyt. Vaikka Pääesikunnan tavoittelemassa koordi-

⁹⁶ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnetyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987–.

⁹⁷ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnetyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987–. Maanpuolustuskorkeakoulussa upseerikoulutus keskitettiin yhden johdon alaiseksi. Kadettikoulusta tuli Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osasto ja Taistelukoulusta, Sotakorkeakoulusta ja Maanpuolustuskursseista jatkotutkinto-osasto, johon kuuluivat esiupseerikurssi, yleisesikuntaupseerikurssi sekä maanpuolustuskurssit.

⁹⁸ Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 11.1.1983 ja Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 17.2.1984, WHS 1977–1983 ja Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 16.1.1989, Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 9.2.1990 ja Suomen Sotatieteellisen Seuran kirje Hacklinin säätiölle 27.12.1990, WHS 1987–.

⁹⁹ Hallituksen kokouspöytäkirja 1.6.1989, WHS 1987–.

noinnissa epäilemättä oli etuja, voidaan kuitenkin olettaa, että eri säätiöt eivät halunneet joutua suoraan Puolustusvoimien käskynalaisiksi, vaan ne halusivat itse päättää myöntämistään avustuksista. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön sihteeri velvoitettiin kuitenkin ottamaan yhteyttä Sotatieteelliseen Seuraan yhteistoimintamahdollisuuksien lisäämiseksi stipendien ja apurahojen haku- ja jakovaiheessa¹⁰⁰.

Maanpuolustuskorkeakoulun perustaminen sen sijaan vaikutti Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintaan. Vuoden 1992 kokouksissa säätiön hallitus keskusteli säätiön tulevaisuudesta ja apurahojen jakamisperiaatteesta. Syksyn kokouksessa 13. lokakuuta päätettiin, että sihteeri selvittää Sotakorkeakoulun kanssa, onko mahdollista siirtää säätiön vuosittain apurahiin käytettävissä olevat varat Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka ryhtyisi jakamaan stipendejä upseerikoulutuksen edistämiseen.¹⁰¹

Päätös kanavoida upseerikoulutuksen edistämiseen myönnettävät varat Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiön kautta toteutui jo vuonna 1993, mutta vain osittain. Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö perustettiin vuonna 1994 Sotakorkeakoulun ja Taistelukoulun tukisäätiöistä. Kadettikoulun tukisäätiö halusi säilyä itsenäisenä säätiönä, eikä se yhdistynyt Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiöön. Näin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö ryhtyi myöntämään upseerikoulutuksen edistämiseksi tarkoitettuja stipendejä vain esipuhekurssien ja yleisesikuntaupseerikurssien opiskelijoille ja Kadettikoulun tukisäätiö jäi omana säätiönään tukemaan upseerin perustutkintoa.¹⁰²

Päätöksessä suunnata upseerikoulutuksen edistämiseen myönnettävät varat Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiön kautta oli kuitenkin vaarana se, että Maanpuolustuskorkeakouluun kuulumattomat tutkijat joutuisivat tästedes etsimään apurahansa muista rahoituslähteistä. Tämän vuoksi Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallitus päätti korostaa Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, että Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön myöntämä määräraha tulisi ensisijaisesti käyttää kotimaassa tai ulkomailla suoritettavien sotatieteellisten tutkimusten tukemiseen ja opintoavustuksina ulkomailla tapahtuvaan jatko- ja erikoiskoulutukseen. Lisäksi esitettiin, että lehti-ilmoituksessa tiedotettaisiin mahdollisuudesta hakea stipendejä ja apurahoja Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiöltä myös Hacklinin säätiön sääntöjen perusteella ja että apurahoja ja stipendejä voisivat hakea myös muut kuin

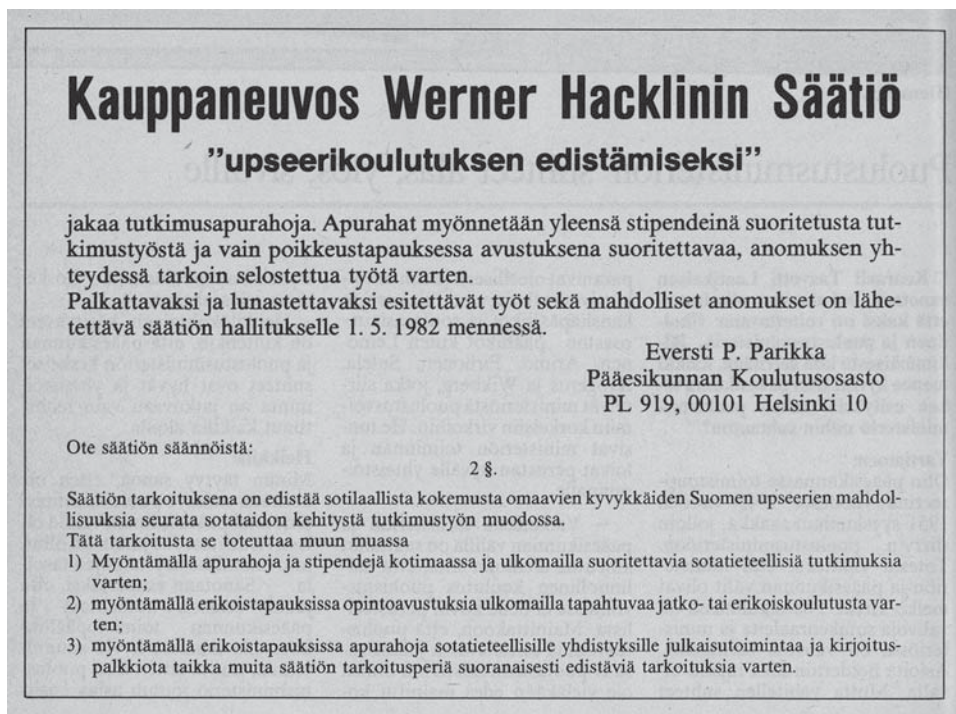
¹⁰⁰ Hallituksen stipendikokouksen pöytäkirja 1991, 6.6.1991 ja toimintakertomus vuodelta 1991, 19.2.1991, WHS 1987–.

¹⁰¹ Toimintakertomus vuodelta 1992, 16.3.1993, WHS 1992–2000.

¹⁰² Maanpuolustuskorkeakoulun lausunto 19.1.1993, WHS 1992–2000.

Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevat upseerit ja evp-upseerit.¹⁰³

Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö ryhtyikin noudattamaan Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön ohjeistusta.¹⁰⁴ Tämä periaate jatkui aina vuoteen 2002, josta alkaen Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallitus on jälleen päättänyt itse apurahoista käyttäen kuitenkin edelleen erityisesti Maapuolustuskorkeakoulun tutkimusala lausunnonantajana tutkimuksien arvioinneissa¹⁰⁵.

Kuva 8: Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö jakoi Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön apurahoja vuosina 1993–2002. Koska oli vaarana, että Maanpuolustuskorkeakouluun kuulumattomat tutkijat joutuisivat etsimään apurahansa muista rahoituslähteistä, mahdollisuudesta hakea stipendejä ja apurahoja myös Hacklinin säätiön sääntöjen perusteella tiedotettiin Sotilasaikakauslehdessä. Kuva Sotilasaikakauslehti n:o 2/15.2.1982.

¹⁰³ Maanpuolustuskorkeakoulun lausunto 19.1.1993, WHS 1992–2000.

¹⁰⁴ Sama.

¹⁰⁵ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnettyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987–.

Henkilövaihdoksia hallituksessa 1990-luvulla

Myös 1990-luvulla säätiön hallituksessa tapahtui useita henkilövaihdoksia. Vuonna 1992 Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Antti Numminen tuli säätiön sihteeriksi eversti Pertti Vuolennon tilalle. Vuonna 1994 kenraaliluutnantti Kirjavainen anoi eroa hallituksesta, ja hänen seuraajakseen Rajavartiolaitoksen edustajaksi nimitettiin 23. maaliskuuta kenraalimajuri Hannu Ahonen. Saman vuoden marraskuussa säätiön hallituksen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Hägglund nimitettiin puolustusvoimain komentajaksi ja uudesta Pääesikunnan päälliköstä, kenraaliluutnantti Matti Koprasta tuli säätiön hallituksen puheenjohtaja 31. tammikuuta 1995.¹⁰⁶

Tammikuussa 1996 kenraalimajuri Matti Ahola nimitettiin hallitukseen ilmavoimien edustajaksi kenraaliluutnantti Nikusen jäätyä pois hallitustyöskentelystä. Myös säätiön sihteeri vaihtui samana vuonna. Eversti Nummisen tilalle sihteeriksi valittiin maaliskuussa Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Erkki Nordberg.¹⁰⁷

Vuonna 1997 kontra-amiraali Esko Illi nimitettiin hallitukseen, kun kenraalimajuri Sivula jäi pois hallituksesta erottuaan vakinaisesta palveluksesta. Sivulan jälkeen tykistön edustajana hallituksessa toimi kenraaliluutnantti evp. Timo Merjola.¹⁰⁸

Vuonna 1998 kenraalimajuri evp. Raimo Katona jäi pois hallituksesta. Hänen tilalleen hallitukseen jalkaväen edustajaksi nimitettiin prikaatikenraali Heikki Tilander.¹⁰⁹

Vuonna 2000 säätiön hallituksen puheenjohtaja, kenraaliluutnantti Matti Kopra erosi vakinaisesta palveluksesta ja säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Ilkka Hollo. Kenraali Kopra jäi kuitenkin hallitukseen ja hänet valittiin hallituksen varapuheenjohtajaksi vara-amiraali evp. Sakari Visan tilalle. Myös sihteeri vaihtui vuonna

¹⁰⁶ Toimintakertomus vuodelta 1995, 22.2.1996, WHS 1992–2000.

¹⁰⁷ Toimintakertomus vuodelta 1996, 14.2.1997, WHS 1992–2000.

¹⁰⁸ Toimintakertomus vuodelta 1997, 16.2.1998 ja hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 22.3.2000, WHS 1992–2000.

¹⁰⁹ Toimintakertomus vuodelta 1998, 5.3.1999, WHS 1992–2000.

2000, kun eversti Nordbergin tilalle valittiin Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö, eversti Kalle Liesinen.¹¹⁰

¹¹⁰ Toimintakertomus vuodelta 2000, 14.3.2000 ja hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 22.3.2000, WHS 1992–2000.

Säätiön omaisuus kasvaa ja vakiintuu yli viiteen miljoonaan markkaan

Vuonna 1995 osakkeiden arvonnousu pysähtyi hetkeksi. Vuoden lopussa säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo oli noin 1,9 miljoonaa markkaa, mikä oli noin 92,4 prosenttia edellisen vuoden arvosta. Sinä vuonna säätiö myi 1 000 kappaletta Nokian osakkeita ja osti myynnistä saaduilla varoilla Orion Yhtymän A-osakkeita sekä 350 000 markalla valtion 7,3 prosentin tuotto-obligatioita. Unitas A -osakkeet vaihtuivat Merita A -osakkeiksi. Vuoden tuotot olivat noin 37 500 markkaa, josta osinkoja oli 31 500 markkaa ja korkotuottoja noin 5 500 markkaa. Apurahojen myöntämisessä oltiin kuitenkin pidättyväisiä. Apurahoja myönnettiin vuonna 1995 yhteensä 15 000 markkaa.¹¹¹

Vuodesta 1996 osakekurssit jatkoivat jälleen tasaista nousuaan. Säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo nousi taas merkittävästi, tällä kertaa 35,8 prosenttia. Vuoden lopussa säätiön salkun pörssiarvo oli noin 2,6 miljoonaa markkaa. Kasvu johtui pörssiosakkeiden yleisestä arvonnoususta. Sinä vuonna salkkua kasvatettiin ostamalla Orion Yhtymän A-osakkeita. Kymmene Oy:n osakkeet vaihtuivat yhtiöfuusion myötä UPM-Kymmenen osakkeiksi. Lisäksi SYP lunasti 30 000 markan joukkovelkakirjalainansa. Vuoden tuotot olivat noin 77 500 markkaa, josta korkoja oli noin 26 000 markkaa ja osinkoja noin 47 000 markkaa. Sinä vuonna myös apurahoja myönnettiin enemmän kuin aikaisempina vuosina. Myönnettyjen apurahojen yhteissumma oli 30 000 markkaa. Vuonna 1996 säätiön omaisuutta ryhtyi hoitamaan Merita yksityispankki (Helsinki).¹¹²

Myös vuosina 1997–1998 säätiön arvopaperisalkun pörssiarvo kasvoi. Kasvu johtui pörssiosakkeiden yleisestä arvonnoususta. Vuonna 1997 salkun pörssiarvo oli noin 3,4 miljoonaa markkaa, ja kasvua oli 31,8 prosenttia.¹¹³ Vuonna 1998 salkun pörssiarvo nousi 25,7 prosenttia, vuoden lopussa arvo oli

¹¹¹ Toimintakertomus vuodelta 1995, 22.2.1996, WHS 1992–2000.

¹¹² Toimintakertomus vuodelta 1996, 14.2.1997, WHS 1992–2000.

¹¹³ Toimintakertomus vuodelta 1997, 16.2.1998, WHS 1992–2000.

noin 4,3 miljoonaa markkaa. Kasvu johtui pörssiosakkeiden yleisestä, mutta erityisesti Nokian osakkeiden, arvonnoususta. Nokian A-osakkeet realisoitiin vuonna 1998 ja tilalle hankittiin Outokummun A-osakkeita, Meritan Nordia- ja Fennia-sijoitusrahastoja kumpaakin noin 300 000 markalla sekä Meritan joukkovelkakirjalainaa noin 1,4 miljoonalla markalla. Tuotot vuonna 1998 olivat runsaat 3,5 miljoonaa markkaa, josta korkoja oli noin 40 000 markkaa ja osinkoja noin 101 000 markkaa. Myyntivoittoja oli 3,4 miljoonaa markkaa. Tilikauden ylijäämä oli noin 30 000 markkaa.¹¹⁴

Säätiön arvopaperisalkun arvo nousi vielä vuonna 1999. Vuoden lopussa salkun pörssiarvo oli jo noin 5,6 miljoonaa markkaa. Nousua edellisestä vuodesta oli 23,2 prosenttia. Vuonna 1999 Valmetin ja Rauman fuusion myötä Rauman osakkeet vaihdettiin Metson osakkeisiin ja salkkuun hankittiin Instrumentariumin osakkeita. Vuoden tuotot olivat noin 198 000 markkaa, josta korkoja oli noin 65 000 markkaa ja osinkoja noin 133 000 markkaa. Orionin osuus osingoista oli lähes puolet. Omaisuuden hyvä tuotto mahdollisti isommat apurahat, joita vuonna 1999 myönnettiinkin yhteensä 90 000 markkaa. Jo edellisenä vuonna Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö oli myöntänyt apurahoja 80 000 markkaa, kun taas vuonna 1997 apurahojen kokonaissumma oli ollut vain 40 000 markkaa. Tilikauden 1999 ylijäämä oli noin 106 000 markkaa.¹¹⁵

Vuonna 2000 arvopaperisalkun pörssiarvon nousu lopulta pysähtyi. Sen vuoden joulukuun 31. päivänä salkun pörssiarvo oli noin 5,4 miljoonaa markkaa. Sijoitusten tuotto vuonna oli 4,42 prosenttia, mikä tarkoitti osinkoja ja korkotuottoina noin 176 000:ta markkaa, josta korkoja oli noin 65 000 markkaa ja osinkoja noin 112 000 markkaa. Merita-pankin osakkeet vaihdettiin Nordbanken Holding AB:n osakkeiksi. Vuoteen 2000 mennessä säätiön salkkua oli myös muutettu defensiivisemmäksi. Vuonna 2000 joukkolainoissa oli jo 28 prosenttia säätiön sijoituksista.¹¹⁶

Säätiön hallituksen varsinaisessa kokouksessa 15. maaliskuuta 2001 säätiön rahavarojen hoitaja, eversti Leo Puustinen esitti, että Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö voitaisiin liittää rahastoksi Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiöön. Eversti Puustinen toimi tuolloin samanaikaisesti myös varallisuudeltaan Hacklinin upseerikoulutuksen säätiötä huomattavasti suuremman Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiön asiamiehenä. Mainitussa kokouksessa päätettiin kuitenkin, että Puustisen esittämä muutos ei ollut juuri

¹¹⁴ Toimintakertomus vuodelta 1998, 5.3.1999, WHS 1992–2000.

¹¹⁵ Toimintakertomus vuodelta 1999, 25.2.2000, WHS 1992–2000.

¹¹⁶ Toimintakertomus vuodelta 2000, WHS 1992–2000 ja varsinaisen kokouksen pöytäkirja 22.3.2000, WHS 2000–2001.

tuolloin ajankohtainen. Samassa kokouksessa hallituksen jäsenille jaettiin myös luonnos säätiön uudistetuista säännöistä. Niistä keskusteltiin, minkä jälkeen kokous velvoitti sihteerin ja rahavarojen hoitajan tarkentamaan sääntöluonnosta päällystön koulutusuudistusta koskevan lain tultua hyväksytyksi ja valmistelemaan asian lausuntokierroksella hallituksen jäsenten keskuudessa siten, että asiaa voitaisiin käsitellä uudelleen alkusyksyllä.¹¹⁷

Vuonna 2001 säätiön kulut ylittivät omaisuuden tuoton. Vaikka säätiön sijoitusten tuotto oli sinä vuonna ollut vain 4,97 prosenttia, apurahoja jaettiin niin paljon, että tilinpäätös jäi noin 29 000 markkaa alijäämäiseksi. Vuoden lopussa säätiön salkun pörssiarvo oli laskenut hieman edellisestä vuodesta ja se oli runsaat 5,1 miljoonaa markkaa.¹¹⁸ Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta Stora Enson A-osakkeet päätettiin muuttaa R-osakkeiksi. Muita muutoksia osakesalkkuun ei tuolloin tehty.¹¹⁹

¹¹⁷ Hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 15.3.2001, WHS 2000–2001.

¹¹⁸ Toimintakertomus 15.1.2002 ja tasekirja 1.1.–31.12.2001, WHS 2002.

¹¹⁹ Varsinaisen kokouksen pöytäkirja 15.3.2001, WHS 2000–2001 ja toimintakertomus 15.1.2002 ja tasekirja 1.1.–31.12.2001, WHS 2002.

Suomi euroon – säätiön säännöt uusitaan

Vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon¹²⁰. Samana vuonna 6. maaliskuuta pidetyssä kokouksessaan säätiön hallitus hyväksyi säätiön uudet säännöt. Sääntömuutos oli käynnistetty jo hallituksen varsinaisessa kokouksessa maaliskuussa 2000. Tavoitteena oli nykyaikaistaa sääntöjä muuttamatta säätiön toiminnan perusteita. Maaliskuun 22. päivänä 2000 puheenjohtaja ja sihteeri oli valtuutettu aloittamaan prosessi säätiön sääntöjen uusimiseksi vastaamaan nykyaikaa.¹²¹

Uudet säännöt ja kokouspöytäkirja, jossa oli hallituksen päätös uusien sääntöjen hyväksymisestä sekä puolustusvoimain komentajan hyväksyntä, lähetettiin 20. kesäkuuta 2002 Patentti- ja rekisterihallitukselle vahvistettavaksi siten, että uudet säännöt voitaisiin ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2003. Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi säännöt 4. lokakuuta 2002.¹²² Nämä säännöt on esitetty liitteessä 5.

Säännöt nykyaikaistettiin vastaamaan säätiölain 4 §:n vaatimuksia. Säätiön peruspääomaa ei korotettu, mutta se muutettiin euromääräiseksi, 4 205,00 euroksi. Uusissa säännöissä otettiin huomioon säätiön perustamisen jälkeen Puolustusvoimien organisaatioissa, toimintatavoissa ja hallinnossa tapahtuneet muutokset. Säännöt pyrittiin myös laatimaan yksiselitteisiksi.¹²³

Säätiön tarkoitusta ja sen toteuttamista hienosäädettiin hieman, mutta alkuperäinen toiminta-ajatus säilytettiin. Pykälässä 6 ohjeistettiin säätiön hallintoa. Uutta oli säätiön asiamies, joka vastasi aiempia säätiön rahavarojen hoitajaa ja sihteeriiä. Uusien sääntöjen mukaan hallitus valitsi asiamiehen keskuudestaan tai kutsui hänet hallituksen ulkopuolelta. Asiamies huolehti siitä, että säätiön

¹²⁰ Käteisvaluuttana euro otettiin Suomessa käyttöön 1.1.2002. Tilivaluuttana se oli ollut käytössä jo 1.1.1999 alkaen. Ks. esimerkiksi <http://www2.kirjastot.fi/fi-FI/kysy/arkistohaku/kysymys/?id=f9306e2f-dfb4-4cae-b420-50eae6723075>, viitattu 24.7.2017.

¹²¹ Toimintakertomus vuodelta 2000, 14.3.2000, WHS 1992–2000.

¹²² Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hakemus Patentti- ja rekisterihallitukselle 20.6.2002, Puolustusvoimain komentajan hyväksyntä 2.5.2002 ja Patentti- ja rekisterihallituksen päätös 4.10.2002, WHS 2002.

¹²³ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön kirje Patentti- ja rekisterihallitukselle 20.6.2002, WHS 2002.

kirjanpito ja tilit hoidettiin voimassa olevien säännösten mukaisesti, ja hän toimeenpani hallituksen päättämät varojen sijoitukset ja muut omaisuuden hoitoa ja käyttöä koskevat päätökset. Asiamies toimi myös hallituksen sihteerinä, ja hänellä oli oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon. Säätiön asiamiehelle maksettiin säätiön hallituksen vahvistama palkkio. Myös hallituksen jäsenille voitiin maksaa kohtuullinen kokouspalkkio ja mahdolliset kulukorvaukset sekä erityisistä syistä kohtuullinen palkkio säätiön hyväksi tehdystä muusta työstä.¹²⁴

Säätiön sihteeriksi ja rahavarojen hoitajaksi valittiin 1. kesäkuuta 2002 alkaen sääntömuutosta ennakkoiden everstiluutnantti, sittemmin prikaatikenraali Pertti Laatikainen, joka tuolloin palveli apulaisosastopäällikkönä Pääesikunnan koulutusosastolla. Laatikaisen jälkeen asiamieheksi on valittu edellä mainitun tehtävän hoitajat (vast.).¹²⁵

Kuva 9: Vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon. Samana vuonna, 6.3. kokouksessaan, säätiön hallitus hyväksyi säätiön uudet säännöt. Kuva https://en.wikipedia.org/wiki/Euro#/media/File:Euro_coins_and_banknotes.jpg

¹²⁴ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiön upseerikoulutuksen edistämiseksi säännöt 4.10.2002 ja Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hakemus Patentti- ja rekisterihallitukselle 20.6..2002, WHS 2002.

¹²⁵ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hakemus Patentti- ja rekisterihallitukselle 20.6..2002, WHS 2002.

Säätiön hallituksen jäsenten määrää ei muutettu, mutta heidän rooliaan hallituksessa täsmennettiin. Yhden jäsenistä tuli edustaa maavoimia, yhden merivoimia, yhden ilmavoimia ja yhden Rajavartiolaitosta. Puolustusvoimain komentaja hyväksyi säätiön hallituksen esityksestä uudet hallituksen jäsenet.¹²⁶

Myös hallituksen kokouskäytäntöä täsmettiin uusissa säännöissä. Hallituksen tuli pitää vuosittain kaksi kokousta. Keväällä maaliskuun aikana oli pidettävä kevätkokous, joka oli samalla vuosikokous. Tässä kokouksessa hyväksyttiin edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös ja päätettiin apurahojen, stipendien ja avustusten jakamisesta. Syyskokouksessa syys-lokakuussa vahvistettiin seuraavan tilikauden taloussuunnitelma ja valittiin tarvittaessa uusia jäseniä hallitukseen. Myös syyskokouksessa voitiin päättää apurahojen, stipendien ja avustusten jakamisesta. Ylimääräinenkin hallituksen kokous oli mahdollista kutsua koolle, jos puheenjohtaja katsoi sellaista tarvittavan tai jos kolme hallituksen jäsentä oli sitä häneltä kirjallisesti vaatinut. Lisäksi uusissa säännöissä määritettiin säätiön nimenkirjoittamisoikeus, tilikausi, sääntöjen muuttaminen ja säätiön lakkauttaminen.¹²⁷

¹²⁶ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiön upseerikoulutuksen edistämiseksi säännöt 4.10.2002, WHS 2002.

¹²⁷ Sama.

Henkilövaihdoksia hallituksessa 2000-luvulla

Vuonna 2002 vaihtui sekä säätiön hallituksen puheenjohtaja että kaksi hallituksen jäsentä. Toukokuun 1. päivänä puolustusvoimain komentaja hyväksyi kenraaliluutnantti evp. Timo Merjolan tilalle hallitukseen kenraalimajuri Ilkka Kylä-Harakan ja merivoimien edustajaksi vara-amiraali Illin tilalle kontra-amiraali Hans Holmströmin. Lisäksi puolustusvoimain komentaja määräsi säätiön hallituksen esityksestä vuoden lopussa vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Hollon tilalle hallituksen puheenjohtajaksi 1. tammiukuuta 2003 lukien uuden Pääesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Kari Rimpin.¹²⁸

Säätiön asiamies vaihtui 1. toukokuuta 2003. Eversti Laatikaisen tilalle valittiin everstiluuantti, sittemmin eversti Hannu Liimatta Pääesikunnan koulutusosastolta. Lisäksi kenraaliluutnantti Kopra anoi ero hallituksesta saman vuoden keväällä. Puolustusvoimain komentaja, amiraali Juhani Kaskeala nimitti hänen tilalleen kenraaliluutnantti evp. Ilkka Hollon, joka jatkoi hallituksessa jäsenenä puheenjohtajakautensa jälkeen. Vielä vuoden lopussa joulukuun 1. päivänä kenraaliluutnantti Matti Aholan tilalle ilmavoimien edustajaksi hallitukseen nimitettiin toistamiseen kenraaliluutnantti evp. Heikki Nikunen.¹²⁹

Kenraaliluutnantti Hannu Ahonen kuoli maaliskuussa 2004 (4.3.2004). Marraskuussa hänen tilalleen Rajavartiolaitoksen edustajaksi säätiön hallitukseen nimitettiin vara-amiraali Jaakko Smolander. Lisäksi kenraaliluutnantti Tilanderin tilalle nimitettiin kenraalimajuri Olli-Matti Multamäki, joka aloitti hallituksessa seuraavana vuonna.¹³⁰

¹²⁸ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, esitys puolustusvoimain komentajalle 2.5.2002 ja Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, esitys puolustusvoimain komentajalle 31.12.2002, WHS 2002.

¹²⁹ Esitys puolustusvoimain komentajalle 2.5.2003, WHS 2003 ja Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, esitys puolustusvoimain komentajalle 27.11.2003, WHS 2004–2005.

¹³⁰ Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, lähete Patentti- ja rekisterihallitukselle 5.11.2004, hallituksen vuosikokouspöytäkirja 2004 ja Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, vuosikokouskutsu 18.3.2004, liite 4, WHS 2004–2005.

Tammikuussa 2006 vaihtui jälleen säätiön hallituksen puheenjohtaja ja myös kaksi hallituksen jäsentä. Puheenjohtajaksi vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Rimpin tilalle nimitettiin uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Esa Tarvainen. Kenraaliluutnantti Kylä-Harakan seuraajaksi tuli prikaatikenraali Ilkka Aspara ja kenraaliluutnantti Nikusen tilalle ilmavoimien edustajaksi nimitettiin kenraaliluutnantti evp. Pertti Tolla. Lisäksi kevätkokouksessa säätiön uudeksi asiamieheksi valittiin eversti Liimatan tilalle everstiluutnantti, sittemmin eversti Kari-Pekka Rannikko. Liimatta jatkoi kuitenkin Hacklinin upseerikoulutuksen säätiössä varatilintarkastajana. Tällä haluttiin varmistaa asiamiestoiminnan jatkuvuus.¹³¹

Kenraaliluutnantti Tarvainen toimi säätiön hallituksen puheenjohtajana vain runsaan vuoden. Hänen virkasuhteensa Puolustusvoimissa päättyi 1. huhtikuuta 2007. Puolustusvoimain komentaja amiraali Kaskeala nimitti Tarvaisen tilalle säätiön hallituksen puheenjohtajaksi uuden Pääesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Ari Puhelaisen ja 1. tammikuuta 2007 niin ikään vakinaisesta palveluksesta eronneen kenraaliluutnantti Multamäen tilalle prikaatikenraali Juha Mäkipään.¹³²

¹³¹ Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, esitys puolustusvoimain komentajalle 26.10.2005, WHS 2004–2005 ja hallituksen vuosikokouspöytäkirja 2006, 28.4.2006, WHS 2006.

¹³² Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, esitys puolustusvoimain komentajalle, 16.1.2007, WHS 2006.

Varallisuus kasvaa edelleen

Vuoden 2002 alussa, jolloin Suomi siirtyi euroon, säätiön hallitus muutti osakesalkun rakennetta merkittävästi. Hallitus päätti myydä Instrumentariumin, Metson, Nordean ja Partekin osakkeet, Nordea Fennia kasvu-, Nordea Nordia kasvu- ja Nordea Pro Euro Korko Kasvu -sijoitusrahasto-osuudet sekä Suomen valtion viiden vuoden joukkolainan. Tilalle hankittiin Orionin B-, Stora Enson R-, Lemminkäisen ja Nokian osakkeita sekä Suomen valtion 3,75 prosentin tuotto-obligaatiota noin 250 000 markalla.¹³³ Viimeksi mainittu muuttui kuitenkin Nordean viiden vuoden joukkolainaan (4/4,75 %). Vuoden lopussa säätiön omaisuuden pörssiarvo oli noin 768 500 euroa, kun edellisenä vuonna se oli ollut noin 862 000 euroa. Lasku johtui yleisestä pörssikurssien laskusta. Tilikauden ylijäämä oli noin 50 000 euroa. Apurahoja jaettiin yhteensä 27 200 euroa.¹³⁴ Säätiön varallisuutta hoidettiin tuolloin Nordea Pankin Helsingin Yksityispankissa. Yhteyshenkilönä pankissa oli sijoitusjohtaja Jari Karinkanta.¹³⁵

Kuva 10: Säätiön varallisuutta hoidettiin aluksi Pohjoismaiden Yhdyspankin notariaattiosastolla, sitten Suomen Yhdyspankin Senaatintorin konttorissa, 1990-luvun alun pankkikriisin jälkeen Helsingi Merita Yksityispankissa ja nykyisin Nordea Pankin Helsingin Yksityispankissa. Kuva http://suomenmuseononline.fi/fi/kuva/Rakenushistorian+osasto/124604_13_pankkisali_soile_tirila_2005.jpg

¹³³ Varsinaisen kokouksen pöytäkirja 14.3.2002, WHS 2002.

¹³⁴ Nordean arvopaperiote 4/2002, WHS 2002.

¹³⁵ Tasekirja, tilikausi 1.1.–31.12.2002, WHS 2003.

Seuraavan vuoden hallituksen kevätkokouksessa 14. huhtikuuta 2003 oli mukana sijoitusjohtaja Jari Karinkanta, joka esitteli säätiön salkun rakenteen. Hän esitti myös, että jatkossa Nordea hoitaisi säätiön salkkua 1 000 euron vuosittaista korvausta vastaan. Vuoden 2003 aikana säätiön salkun hoito annettiin Nordea Pankki Suomi Oy:lle, sittemmin Nordea pankki Suomen Helsingin yksityispankki, ja yhteyshenkilöksi tuli Jari Karinkanta. Säätiön kirjanpitoa ryhdyttiin hoitamaan Säätiö- ja kirjanpitopalveluissa, kirjanpitäjänä Marketta Smolander.¹³⁶

Vuodesta 2003 säätiön omaisuuden arvo jatkoi jälleen kasvuaan. Vuoden lopussa omaisuuden markkina-arvo oli noin 775 000 euroa. Sijoituksiin ei tehty muutoksia. Tilikauden tuotto oli hieman yli 54 000 euroa, ja kun apurahoja maksettiin yhteensä 54 400 euroa, tilikauden alijäämäksi jäi 849,28 euroa.¹³⁷

Vuodesta 2004 hallitus ryhtyi tekemään syksyisin myös välitilinpäätöksen.¹³⁸

Vuonna 2005 säätiön omaisuuden markkina-arvo ylitti miljoona euroa. Tilikauden tuotto oli noin 53 000 euroa, joka koostui pääasiassa osinkotuotoista, noin 24 000 euroa, ja myyntivoitoista, noin 28 000 euroa. Lemminkäisen osakkeet myytiin ja salkkuun hankittiin Sammon A-osakkeita. Apurahoja vuonna 2005 maksettiin yhteensä 33 250 euroa.¹³⁹

Kevätkokouksessa 29. maaliskuuta 2006 sijoitusjohtaja Karinkanta esitti jälleen katsauksen säätiön taloudelliseen tilanteeseen. Karinkannan mukaan oli todennäköistä, että vuodesta 2006 tulisi erinomainen osinkovuosi. Esityksen jälkeen käydyssä keskustelussa todettiin, että säätiön salkku painottui osakkeisiin. Tämä sisälsi riskin, jos suhdanteet muuttuisivat. Osakesalkussa Outokummun osakkeen arvo oli kuitenkin noussut voimakkaasti, ja mennyt vuosineljännes oli ollut yhtiön kaikkien aikojen paras. Metsäteollisuuden osakkeetkin olivat lievässä nousussa ja myös muut sijoitukset vakaita. Tämän vuoksi muutoksia arvopaperisalkkuun ei tehty. Sen sijaan syyskokouksessa sijoitusjohtaja Karinkannan esityksen jälkeen säätiön hallitus päätti myydä Outokummun osakkeita kahdessa erässä ja hankkia ensiksi myytyjen tilalle Koneen osakkeita. Lisäksi hallitus valtuutti puheenjohtajan ja asiamiehen päättämään Outokummun osakkeiden toisen erän myynnistä ja YIT:n osak-

¹³⁶ Säätiön hallituksen vuosikokouksen pöytäkirja 2.5.2003 ja toimintakertomus vuodelta 2003, WHS 2003.

¹³⁷ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2003–31.12.2003, WHS 2004–2005. – Vuonna 2003 maksettiin myös edellisenä vuonna myönnettyjä apurahoja. Tämän vuoksi tilinpäätös jäi alijäämäiseksi.

¹³⁸ Välitilinpäätös 01.01.2004–31.08.2004, WHS 2004–2005.

¹³⁹ Säätiön hallituksen vuosikokouksen 29.3.2006 aineisto 20.3.2006 ja tasekirja tilikaudelta 01.01.2005–31.12.2005, WHS 2006.

keiden hankinnasta. Näin meneteltiin kuitenkin vasta vuonna 2007.¹⁴⁰

Kaiken kaikkiaan vuosi 2006 oli säätiölle hyvä osinkovuosi, aivan kuten sijoitusjohtaja Karinkanta oli ennakoanut. Vuoden lopussa säätiön osakkeiden ja sijoitusrahastojen markkina-arvo oli noussut noin 1,3 miljoonan euroon. Tilikauden tuotto oli noin 48 500 euroa. Apurahoja maksettiin yhteensä 28 650 euroa. Tilikauden ylijäämä oli noin 17 500 euroa.¹⁴¹

Säätiön vuosikokouksessa 23. huhtikuuta 2007 sijoitusjohtaja Karinkanta huomautti jälleen, että säätiön omaisuus oli kahdeksankymmenprosenttisesti osakkeissa, ja hän esitti riskin vähentämiseksi osakkeiden määrän tasaista vähentämistä tai osakerahastoon (TURVA 75) sijoittamista. Vuodenvaihteessa 2006–2007 tehty Outokummun osakkeiden myynti oli kuitenkin jo vähentänyt osakepainoa. Lisäksi Outokummun osakkeen arvo oli alkanut laskea, joten myynti oli tehty oikeaan aikaan. Hallitus kuitenkin keskusteli osakepainosta ja päättyi siihen, että jos tilanne vaatii, säännöt mahdollistavat kokoontumisen nopeallakin aikataululla.

Syyskokouksessa 16. lokakuuta 2007 sijoitusjohtaja Karinkanta otti esille myös säätiön salkkuun hankittujen YIT:n osakkeiden arvon laskun. Niiden arvo oli laskenut 25 prosenttia. Tähän oli vaikuttanut erityisesti Venäjän rakennusteollisuuden taantuma. Karinkannan mielestä tilanne ei kuitenkaan vaatinut erityisiä toimenpiteitä, koska YIT:llä oli vahva huolintatoiminta ja Venäjän markkinoiden odotettiin kehittyvän positiiviseen suuntaan. Uusina sijoituskohteina Karinkanta toi esille suorat osakesijoitukset, indeksilainat ja sijoitusrahastot, erityisesti yhdistelmärahastot. Tässä vaiheessa suuria muutoksia osakesalkkuun ei kuitenkaan tehty. Seuraavana vuonna osakkeiden arvot lähtivät jyrkkään laskuun.¹⁴²

Säätiön omaisuuden markkina-arvo vuoden 2007 lopussa oli suurin piirtein sama kuin edellisen vuoden lopussakin, noin 1, 25 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuotto oli noin 75 000 euroa, josta osinkotuottoja oli noin 39 000 euroa, arvopapereiden myyntivoittoja noin 23 000 euroa ja osakkeiden arvonalennusten palautuksia noin 9 500 euroa. Apurahoja jaettiin 31 500 euroa, jolloin sen vuoden tilinpäätöksessä ylijäämäksi jäi noin 26 500 euroa.¹⁴³

¹⁴⁰ Vuosikokouspöytäkirja 28.4.2006 ja hallituksen syyskokouksen pöytäkirja 27.11.2006, WHS 2006. – YIT oli nostanut osinkoaan joka vuosi viimeisen viiden vuoden aikana. Omaisuusraportti ja sijoitusjohtaja Karinkannan esitys liitettiin kokouspöytäkirjaan. Kun YIT:n osakkeita sitten hankittiin vuonna 2007, sen kurssi lähti jyrkkään laskuun.

¹⁴¹ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2006–31.12.2006, WHS 2007 ja Nordean omaisuusraportti 31.12.2006, WHS 2006.

¹⁴² Vuosikokouspöytäkirja 22.5.2007 ja syyskokouspöytäkirja 13.11.2007, WHS 2007.

¹⁴³ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2007–31.12.2007, WHS 2008.

Keskustelu säätiöiden yhteistyöstä jatkuu

Vuonna 2006 jatkui keskustelu yhteistyön kehittämisestä Puolustusvoimia ja maanpuolustusta lähellä olevien säätiöiden välillä. Vuoden lopussa puolustusministeriön kansliapäällikkö, kenraaliluutnantti Kari Rimpi lähetti maanpuolustuksen hyväksi toimivien säätiöiden hallituksille kirjeen, jossa hän kertoi kokouksesta, jossa edellä mainittujen säätiöiden asiamiehet kokoontuivat keskustelemaan yhteistyön kehittämisestä säätiöiden välillä. Kokouksen tavoitteena oli välttää päällekkäisyyksiä apurahoja, avustuksia ja stipendejä myöntäessä ja tutkia mahdollisuuksia rahoittaa yhteistoimin laajoja sotatieteisiin liittyviä poikkitieteellisiä tutkimuksia yhdessä Maanpuolustuskorkeakoulun sekä muiden yliopistojen kanssa.¹⁴⁴

Keskustelujen tuloksena oli päädytty siihen, että säätiöt lisäävät yhteistyötä vaihtamalla tietoja säätiöille osoitetuista anomuksista. Lopuksi kansliapäällikkö korosti kirjeessään, että yhteistyön kehittämisellä ei pyritä ohjaamaan tai vaikuttamaan säätiöiden itsenäiseen toimintaan. Tämä viimeksi mainittu seikkahan oli ilmeisesti tyrehdyttänyt 1990-luvun alussa aloitetun keskustelun säätiöiden välisestä yhteistyöstä. Nyt asiaan suhtauduttiin positiivisemmin kuin vuonna 1991, jolloin Pääesikunnan koulutusosasto oli pyrkinyt kordinoimaan maanpuolustusta lähellä olevien säätiöiden avustusten jakamisia. Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallitus valtuutti asiamiehen toimimaan yhteistyössä muiden säätiöiden kanssa kansliapäällikön tekemän esityksen mukaisesti.¹⁴⁵

¹⁴⁴ Puolustusministeriön kansliapäällikön esitys 15.11.2006 ja hallituksen syyskokouksen pöytäkirja 27.11.2006, WHS 2006.

¹⁴⁵ Samat.

Kuva 11: Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat useampaan kertaan yrittäneet tiivistää puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden ja rahastojen yhteistyötä. Yhteistoiminta on kuitenkin ollut vähäistä. Ehkä pelkona on ollut oman itsenäisyyden menettäminen. Kuva Sotamuseo.

Myös syyskokouksessa 2007 keskusteltiin tutkimustoiminnan tukemisesta. Tätä oli säätiön hallituksen mielestä jo jonkin aikaa haitannut laadukkaiden hakemusten puuttuminen. Näkemystä ei voi kuin ihmetellä! Menneinä lähivuosina nimittäin apurahojen pääosa oli myönnetty väitöstutkimuksille, jotka kaikki olivat jollain tavalla Puolustusvoimien kehittämistä ja tietopääomaa tukevaa. Ehkä säätiön hallitus halusi apurahahakemuksia myös muilta kuin tohtoriopiskelijoilta. Tämän vuoksi syyskokouksessa keskusteltiin Sotatieteellisen Seuran järjestämien tapahtumien mahdollisesta tukemisesta ja asiamies veloitettiin selvittämään sotatieteen (sic!¹⁴⁶) sen hetkistä määritelmää, jos se olisi antanut mahdollisuuden tulkita säätiön sääntöjä laajemmin.¹⁴⁷

Mitä edellä mainittu sitten tarkoittikin, säätiön tukemistoimintaan ei tehty muutoksia syyskokouksen 2006 keskustelujen jälkeen. Syyskokouksessa 19. lokakuuta 2010 hallitus kuitenkin esitti pohdittavaksi eri säätiöiden tarkoituksien ja sääntöjen tunnetuksi tekemistä Puolustusvoimissa. Tavoitteena oli edistää tietämystä mahdollisuudesta saada tukea eri säätiöiltä sekä opastaa

¹⁴⁶ Pitää olla monikko, sotatieteiden.

¹⁴⁷ Syyskokouspöytäkirja 13.11.12007, WHS 2007.

hakijoita etsimään tukea oikealla tavalla. Yksi mahdollisuus olisi ollut käyttää Puolustusvoimien Torni-portaalia tiedonvälitykseen. Hallitus esitti, että eri säätiöiden asiamiehet pohtivat edellä esitetyn päämäärän edistämistä.¹⁴⁸

Marraskuussa 2007 säätiön asiamies esitti säätiön peruspääoman kasvattamista. Peruspääoma oli pidetty samana säätiön perustamisesta saakka, tosin vuonna 2002 se oli muutettu euromääräiseksi. Asia päätettiin jättää säätiön hallituksen seuraavaan kokoukseen ja asiamies veloitettiin selvittämään tilintarkastajien kanta mahdolliseen peruspääoman muutokseen.¹⁴⁹

¹⁴⁸ Syyskokouksen 19.10.2010 pöytäkirja, WHS:n sähköinen arkistotiedosto 2010.

¹⁴⁹ Hallituksen kokouksen pöytäkirja 13.11.2007, WHS 2007.

Muutoksia säätiön varainhoitoon

Vuosi 2008 oli huono vuosi arvopaperimarkkinoilla ja osakkeiden arvot laskivat rajusti. Vuoden 2008 lopussa säätiön omaisuuden markkina-arvo oli laskenut noin 62 prosenttiin edellisestä vuodesta ja se oli noin 772 000 euroa. Osinko- ja korkotuotot olivat noin 46 000 euroa, josta osinkoja oli noin 41 500 euroa. Tilikauden 2008 tappioksi kirjattiin noin 133 000 euroa. Edellisenä vuonna esillä ollut esitystä peruspääoman muuttamisesta ei toteutettu, eikä tuolloisessa tilanteessa myyty tai ostettu arvopapereita. Apurahojen jakamiseen tappiollinen vuosi ei kuitenkaan vaikuttanut, ja apurahoja jaettiin enemmän kuin koskaan aikaisemmin tai sen jälkeenkään. Apurahoja jaettiin kaikkiaan 39 250 euroa.¹⁵⁰

Vuonna 2009 säätiön omaisuuden markkina-arvo lähti kuitenkin jälleen nousuun, ja vuoden lopussa se oli jo noin 979 000 euroa. Sijoitustoiminnan tuotto oli noin 94 000 euroa, josta osinkotuottoja oli noin 26 000 euroa, korkotuottoja noin 3 000 euroa ja arvopapereiden myyntivoittoja noin 14 000 euroa. Edellisen vuoden arvonalentamiskoistot palautettiin myös tulopuolelle, koska tilivuoden päättyessä omaisuuden käypä arvo oli sen poistamatonta hankintamenoa olennaisesti suurempi. Osakkeiden arvonalennusten palautuksia oli vajaat 51 000 euroa. Vuoden 2009 tilinpäätös jäikin ylijäämäiseksi noin 50 000 euroa. Apurahoja vuonna 2009 maksettiin edellistä vuotta selvästi vähemmän, 25 250 euroa. Osakkeita säätiön salkussa oli vuoden lopussa noin 66 prosenttia.¹⁵¹

Syksyllä 2009 luovuttiin hallituksen päätöksen mukaisesti myös Mermaid 5 -lainasta. Luopuminen oli perusteltua, koska vaarana oli, että sijoitukset menetetään kokonaan. Lainaa merkittiin aikanaan 50 000 eurolla ja siitä saatiin takaisin noin 38 000 euroa. Ottaen huomioon sijoituksesta kertyneet tuotot tappioksi jäi kuitenkin vain 1 880 euroa.¹⁵²

Syyskokouksessa 2009 esitettiin myös toivomus siitä, että säätiön arvopaperisalkkua hoidettaisiin aktiivisemmin siten, että Nordea hoitaisi

¹⁵⁰ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2008–31.12.2008, WHS 2009.

¹⁵¹ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2009–31.12.2009, WHS 2010 ja vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010.

¹⁵² Vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010.

sovittua osuutta säätiön varallisuudesta valtakirjalla. Tällä tavalla salkunhoito olisi ollut joustavampaa ja muutoksiin olisi voitu reagoida nopeammin. Vuosikokouksessa 20. huhtikuuta 2010 sijoitusjohtaja Karinkanta palasi tähän asiaan. Hän esitti kokouksessa viisi erilaista toimintatapamallia säätiön omaisuuden sijoittamiseksi, mutta suositteli niistä toimintatapaa, jossa säätiön salkku rakennettaisiin siten, että 50 prosenttia olisi korkosijoituksia ja toiset 50 prosenttia rahastojen kautta tehtäviä osakesijoituksia.¹⁵³

Karinkanta suositteli rahastosijoitukset hajautettavaksi sekä Nordean omiin rahastoihin että parhaisiin ulkopuolisiin rahastoihin Nordea-riskin pienentämiseksi. Säätiön hallitus hyväksyi tehdyn esityksen, ja asiamies valtuutettiin valmistelevaan yhdessä sijoitusjohtaja Karinkannan kanssa noin 300 000 euron kohdentaminen esitetyllä tavalla. Hallitus ei rajannut sitä, mistä omaisuudesta tarvittava sijoitussumma irrotetaan. Ennen toimenpiteiden aloittamista asiamies velvoitettiin kuitenkin esittelemään valmisteltu sijoituspaketti puheenjohtajalle, joka informoisi sen jälkeen tulevasta sekä hallituksen jäseniä että puolustusvoimain komentajaa. Kun näin oli tehty, hallituksen puheenjohtaja valtuutti asiamiehen laatimaan valtakirjan salkkupalvelusta ja toimeenpanemaan hallituksen hyväksymän Selektä Capital Corporate -kapitalisaatiosijoituksen¹⁵⁴ 300 000 eurolla. Lisäksi Nordean Tuotto Private Banking -rahasto lunastettiin ja myös siinä olevat varat sijoitettiin Selektä Capital Corporateen. Vuoden 2010 lopussa kapitalisaatiosopimusten markkina-arvo oli noin 455 000 euroa.¹⁵⁵

¹⁵³ Vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010, syyskokouksen 19.10.2010 pöytäkirja, WHS:n sähköinen tiedosto ja tasekirja tilikaudelta 01.01.2010–31.12.2010, WHS 2011–2012.

– Valittu salkun sijoittamismalli oli Karinkannan esityksessä nimeltään Tasapainoinen. Tämän omaisuudenhoitomallin kustannukset muodostuivat sisämenomaksusta (1 000 €), vuosittaisesta vakuutusyhtiön ottamasta hoitopalkkiosta (600 €), mahdollisesta takaisinostopalkkiosta (kolmen vuoden jälkeen 0 €) sekä vuosittaisesta salkunhoitajan palkkiosta (1 500 €). Muut mallit olivat Maltillinen (75 % koroissa, 25 % osakkeissa), Kasvu (25 % koroissa, 75 % osakkeissa), Korkotuotto (100 % koroissa, 0 % osakkeissa) ja Osake (0 % koroissa, 100 % osakkeissa).

¹⁵⁴ Kapitalisaatiosopimus on vakuutusyhtiön ja asiakkaan välinen sijoitussopimus. Se poikkeaa muista vakuutusyhtiön tarjoamista tuotteista, esimerkiksi säästö- tai sijoitusvakuutuksista, siten, että kapitalisaatiosopimuksen perusteella ei vakuuteta ketään. Kapitalisaatiosopimus on aina määräaikainen, koska ei ole mitään vakuutustapahtumaa, joka muutoin päättäisi sopimuksen. Sijoitussidonnaisessa kapitalisaatiosopimuksessa asiakas valitsee itse sopimukseen liittyvät sijoitukset, jotka usein ovat sijoitusrahastojen osuuksia tai niin sanottujen rahastokorien osuuksia. Tuotto määräytyy sen mukaan, miten sijoituskohteiden arvo kehittyy. Sopimuksen mahdollinen tuotto liitetään pääomaan ja maksetaan asiakkaalle kapitalisaatiosopimuksen takaisinoston yhteydessä. Asiakas kantaa riskin siitä, että sijoituskohteiden arvo pienenee. Ks. esim. <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/Kapitalisaatiosopimukset/Pages/Default.aspx>.

¹⁵⁵ Vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010, syyskokouksen 19.10.2010 pöytäkirja, WHS:n sähköinen arkistotiedosto ja tasekirja tilikaudelta 01.01.2010–31.12.2010, WHS 2011–2012.

31.3.2011

SELEKTA CAPITAL PB - Tasapainoinen

OMAISUUSLAJI JAKAUMA

Osakkeet	55,8 %
Joukkolainat	40,2 %
Rahamarkkinat	4,0 %
	100,0 %

KORKOSIJOITUSTEN JAKAUMA

Valtiolainat	22,7 %
Yrityslainat (IG)	45,5 %
Yrityslainat (HY)	22,7 %
Kehittyvät korkomarkkinat	0,0 %
Rahamarkkinat	9,1 %
	100,0 %

SALKUN SIJOITUSJAKAUMA

Osakerahojen määrä	8
Korkorahastojen määrä	5
Osakerahojen osuus	55,8 %
Korkorahastojen osuus	44,2 %

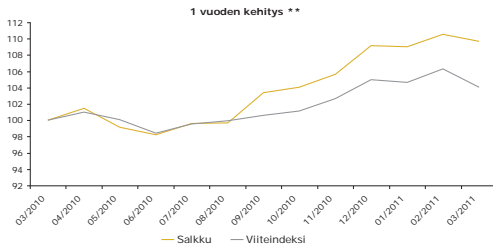
OSAKESIJOITUSTEN JAKAUMA

Suomi	6,3 %
Länsi-Eurooppa	40,9 %
Pohjois-Amerikka	40,9 %
Muut kehittyneet markkinat	0,0 %
Kehittyvät markkinat	12,8 %
	100,0 %

OSAKESIJOITUKSET

OSAKERAHAOSTOT

	Osuus salkust	Osuus om.lajist	Alue
JPMORGAN US SELECT EQUITY A ACC USD	6,9 %	12,4 %	Pohjois-Amerikka
FIDELITY AMERICA INC USD	10,9 %	19,6 %	Pohjois-Amerikka
BLACKROCK EUROPEAN FUND A2 EUR	6,8 %	12,3 %	Länsi-Eurooppa
NORDEA POHJOISMAAT KASVU	9,0 %	16,1 %	Pohjoismaat
NORDEA NORDIC SMALL CAP KASVU	10,0 %	18,0 %	Pohjoismaat
NORDEA VENÄJÄ KASVU	2,0 %	3,5 %	Kehittyvät markkinat
FIDELITY SOUTH EAST ASIA ACC EUR	5,2 %	9,3 %	Kehittyvät markkinat
BLACKROCK US SMALL & MID CAP OPPORTUNITIES A2 EUR	5,0 %	8,9 %	Pohjois-Amerikka

KORKOSIJOITUKSET

KORKORAHASTOT

	Osuus salkust	Osuus om.lajist	Laji
NORDEA CORPORATE BOND I KASVU	16,1 %	36,5 %	Yrityslainat (IG)
NORDEA YRITYSLAINA PLUS KASVU	10,0 %	22,7 %	Yrityslainat (HY)
NORDEA PRO EURO OBLIGAATIO KASVU	10,0 %	22,7 %	Valtiolainat
NORDEA KORKO B KASVU	4,0 %	9,1 %	Rahamarkkinat
NORDEA 1 - US CORPORATE BOND HB EUR	4,0 %	9,1 %	Yrityslainat (IG)

TUOTTO, kumulatiivinen per 31.03.2011

	Salkku	Viiteindeksi	Erotus	Salkku p.a.
Vuoden alusta	0,5%	-0,9%	1,4%	
1 kk	-0,8%	-2,1%	1,4%	
3 kk	0,5%	-0,9%	1,4%	
6 kk	6,1%	3,4%	2,7%	
1 vuosi	9,7%	4,0%	5,7%	
3 vuotta	-	-	-	-
6 vuotta	-	-	-	-
Alusta*	22,5%	11,4%	11,1%	8,2%

* Per. 31.8.2008

TUOTTO, vuotuinen	Salkku	Viiteindeksi	Erotus
2006	-	-	-
2007	-	-	-
2008	-	-	-
2009	25,1%	17,3%	7,8%
2010	14,4%	10,9%	3,4%

Private Banking
PORTFOLIO MANAGEMENT

Kuva 12: Vuodesta 2010 alkaen säätiön omaisuutta on sijoitettu myös kapitalisaatiosopimuksiin. Kapitalisaatiosopimus on vakuutusyhtiön ja asiakkaan välinen sijoitus sopimus. Se poikkeaa muista vakuutusyhtiön tarjoamista tuotteista, esimerkiksi säästö- tai sijoitusvakuutuksista, siten, että kapitalisaatiosopimuksen perusteella ei vakuuteta ketään. Tuotto määräytyy sen mukaan, miten sijoituskohteiden arvo kehittyy. Kuva Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämissä, sähköinen arkisto, kevät 2011.

Vuonna 2010 säätiön omaisuuden markkina-arvo jatkoi nousuaan, ja vuoden lopussa se oli noin 1,2 miljoonaa euroa, mutta vuonna 2011 säätiön omaisuuden markkina-arvo oli laskenut jälleen noin 950 000 euroon. Tästä määrästä lähes puolet oli kapitalisaatiosopimuksissa (noin 423 000 euroa). Sijoituksiin kirjattiin mukaan myös sijoitustili, jolla oli 28 000 euroa. Tilikauden tuotto oli runsaat 26 000 euroa, josta osinkotuotot olivat runsaat 24 000 euroa ja korkotuotot noin 2 000 euroa. Arvopapereiden arvonalennuksia tehtiin noin 87 000 eurolla, jolloin tilikauden 2011 alijäämä oli runsaat 78 000 euroa. Apurahoja myönnettiin silti 21 200 euroa. Vuosikokouksessa 26. huhtikuuta 2011 tehtiin myös lopulta päätös korottaa säätiön peruspääomaa 100 000 eurolla.¹⁵⁶

¹⁵⁶ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2009–31.12.2009, vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010 ja

Osakemarkkinoiden kehitys näytti vuonna 2011 jälleen hyvältä. Tämän vuoksi yleisesti suositeltiin osakkeiden lievää ylipainotusta. Sijoitusjohtaja Karinkanta suositteli sijoittamista Ameriin, Neste Oiliin, Sanomaan ja Nokian renkaisiin. Hallitus päättikin sijoittaa 30 000 euroa Neste Oilin ja Sanoma Oy:n osakkeisiin siten, että kaksi kolmasosaa summasta sijoitetaan Sanomaan ja yksi kolmasosa Nesteeseen.¹⁵⁷

Vuonna 2012 sijoitustileistä luovuttiin ja säätiön omaisuutta sijoitettiin jälleen muutaman vuoden tauon jälkeen sijoitusrahastoihin (50 000 euroa). Vuoden 2012 lopussa säätiön omaisuuden markkina-arvo oli noussut jälleen yli miljoonaan euroon ja se oli vajaat 1,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tuotto oli noin 50 000 euroa, josta osinkotuottoja oli noin 28 500 euroa, arvopapereiden myyntivoittoja noin 7 000 euroa ja arvonalennusten palautuksia runsaat 14 000 euroa. Apurahoja jaettiin yhteensä 31 400 euroa. Arvopapereiden arvonalennuksia tehtiin noin 21 000 eurolla, jolloin tilikauden 2012 alijäämäksi jäi noin 8 000 euroa.¹⁵⁸

Syyskokouksessa 15. lokakuuta 2013 sijoitusjohtaja Karinkanta esitti, että Koneen osakkeista myytäisiin puolet ja saadut varat sijoitettaisiin Nordea Capital Corporate -kapitalisaatiosopimukseen, jossa säätiön omaisuutta oli jo sijoitettuna. Hallitus keskusteli esityksestä ja päätti toteuttaa Karinkannan esityksen. Vuoden 2013 lopussa säätiön omaisuuden markkina-arvo nousi edelleen ja se oli 1 237 000 euroa. Erityisesti kapitalisaatiosopimusten markkina-arvo oli noussut vuoden lopussa noin 601 000 euroon. Tilikauden tuotto oli noin 100 000 euroa. Tästä osinko- ja korkotuottoja oli noin 27 500 euroa, arvopapereiden myyntivoittoa noin 41 000 euroa ja arvopapereiden arvonalennuksien palautuksia noin 31 000 euroa. Tilikausi oli jälleen ylijäämäinen, noin 61 000 euroa.¹⁵⁹

Vuonna 2014 säätiön sijoitusomaisuuden arvo nousi edellisestä vuodesta jonkin verran. Omaisuuden markkina-arvo vuoden lopussa oli noin 1 368 000 euroa, josta osakkeiden arvo oli noin 633 000 euroa ja kapitaalisatiosopimusten vajaat 677 000 euroa. Sijoitusrahastojen arvo oli noin 52 000 euroa. Tuotot olivat runsaat 122 000 euroa, josta osinkotuottoja oli noin 25 000 euroa, arvopapereiden myyntivoittoja vajaat 16 000 euroa ja arvopapereiden

hallituksen vuosikokouspöytäkirja 26.4.2011, toimintakertomus vuodelta 2011, toimintakertomus vuodelta 2011 ja tasekirja tilikaudelta 01.01.2011–31.12.2012, WHS 2011–2012.

¹⁵⁷ Tasekirja tilikaudelta 01.01.2009–31.12.2009 ja vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010 ja hallituksen vuosikokouspöytäkirja 26.4.2011, toimintakertomus vuodelta 2011 ja tasekirja tilikaudelta 01.01.2011–31.12.2012, WHS 2011–2012.

¹⁵⁸ Tuloslaskelma tilikaudelta 01.01.2012–31.12.2012, WHS 2013–2014.

¹⁵⁹ Tasekirja 01.01.2013–31.12.2013 ja hallituksen syyskokouksen pöytäkirja 4.11.2013, WHS 2013–2014.

arvonlennusten palautuksia runsaat 81 000 euroa. Apurahoja jaettiin 26 950 euroa. Vuosi 2014 jäi kuitenkin alijäämäiseksi vajaat 8 000 euroa, koska vuodelle 2014 kirjattiin arvopapereiden myyntitappioita ja arvonalennuksia lähes 100 000 euroa.¹⁶⁰

¹⁶⁰ Tasekirja 01.01.2014–31.12.2014, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2015.

Muutoksia hallituksessa 2008–2014

Vuonna 2008 hallituksessa vaihtui kaksi jäsentä. Prikaatikenraali Mäkipääkin oli hallituksessa vain kaksi vuotta. Hänen virkasuhteensa Puolustusvoimissa päättyi 1. joulukuuta. Mäkipään tilalle hallitukseen nimitettiin vuoden 2009 alusta alkaen lippueamiraali Antero Karumaa. Myös vara-amiraali Smolanderin virkasuhde Rajavartiolaitoksessa päättyi 1. joulukuuta. Hänen seuraajansa säätiön hallituksessa oli kenraalimajuri Jaakko Kaukanen. Lisäksi kevätkokouksessa 15. huhtikuuta 2008 säätiölle valittiin uusi asiamies. Eversti Rannikon tilalle tuli everstiluutnantti, sittemmin eversti Pertti Lahtinen Pääesikunnan henkilöstöosastolta. Rannikko jatkoi eversti Liimatan lailla säätiössä varatilintarkastajana Liimatan jäädessä pois tästä tehtävästä.¹⁶¹

Lahtinen oli asiamiehenä vain pari vuotta. Vakiintuneeksi tavaksi oli tullut, että säätiön asiamies oli Pääesikunnan koulutusosaston osastopäällikkö tai apulaisosastopäällikkö ja Pääesikunnan uudelleenorganisoinnin jälkeen vuodesta 2008 alkaen henkilöstöosaston koulutussektorin johtaja. Vuoden 2010 elokuun 1. päivästä alkaen säätiön uudeksi asiamieheksi määrättiin koulutussektorin johtaja everstiluutnantti, nykyisin prikaatikenraali Vesa Virtanen.¹⁶²

Kesällä 2009 hallituksessa vaihtuivat meri- ja ilmavoimien edustajat sekä puheenjohtaja. Ilmavoimien edustajaksi kenraaliluutnantti Tollan tilalle nimitettiin 5. kesäkuuta alkaen prikaatikenraali Kari Salmi. Heinäkuun alussa vakinaisesta palveluksesta eronneen vara-amiraali Holmströmin tilalla säätiön hallituksessa aloitti vara-amiraali Juha Rannikko, ja elokuun alusta alkaen kenraaliluutnantti Puheloisen tilalle säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Markku Koli.¹⁶³

Vuonna 2011 hallituksessa vaihtui kolme henkilöä. Prikaatikenraali Salmen tilalle ilmavoimien edustajaksi nimitettiin prikaatikenraali, myöhemmin kenraalimajuri Lauri Puranen 1. heinäkuuta. Kenraaliluutnantti Kolin erotessa vakinaisesta palveluksesta hänen tilalleen säätiön hallituksen puheenjohtajaksi

¹⁶¹ Esitys puolustusvoimain komentajalle 5.11.2007, esitys puolustusvoimain komentajalle 13.11.2008, WHS 2008 ja hallituksen vuosikokouspöytäkirja 18.4.2008, WHS 2008.

¹⁶² Aineistoa säätiön hallituksen vuosikokoukseen 2010, toimintakertomus vuodelta 2009, .1.2010 ja vuosikokouspöytäkirja 6.5.2010, WHS 2010 ja vuosikokouspöytäkirja 26.4.2011, WHS 2011–2012.

¹⁶³ Aineistoa säätiön hallituksen vuosikokoukseen 2010, toimintakertomus vuodelta 2009, .1.2010, WHS 2010.

nimitettiin 1. lokakuuta uusi Pääesikunnan päällikkö, vara-amiraali Juha Rannikko, jonka tilalle merivoimien edustajaksi hallitukseen tuli kontra-amiraali Veli-Jukka Pennala.¹⁶⁴

Myös vuonna 2012 hallituksessa vaihtui kolme jäsentä. Hallitustyöskentelystä pois lähteneen kenraaliluutnantti Hollon tilalle varapuheenjohtajaksi valittiin kenraaliluutnantti evp. Ilkka Aspara. Hänen paikalleen hallitukseen maavoimien edustajaksi nimitettiin 1. heinäkuuta alkaen kenraaliluutnantti Raimo Jyväsjärvi. Kenraaliluutnantti Kaukasen tilalle Rajavartiolaitoksen edustajaksi nimitettiin prikaatikenraali, nykyisin kenraalimajuri Pasi Kos-tamovaara ja kontra-amiraali Karumaan tilalle prikaatikenraali, sittemmin kenraaliluutnantti Sakari Honkamaa, nämä molemmat myös 1. heinäkuuta. Myös säätiön asiamies vaihtui, kun eversti Vesa Virtasen tilalle valittiin 1. elokuuta everstiluutnantti, nykyisin prikaatikenraali Tuomo Repo.¹⁶⁵

Vuonna 2014 hallituksen kokoonpanossa tapahtui useita muutoksia. Vuoden alussa kenraaliluutnantti Asparan tilalle hallituksen varapuheenjohtajaksi nimitettiin kenraalimajuri evp., professori Vesa Tynkkynen ja uudeksi asiamieheksi everstiluutnantti Revon tilalle everstiluutnantti Marko Hirsimäki. Hän toimi asiamiehenä kuitenkin vain vajaan vuoden, kun 18. marraskuuta hänen tilalleen nimitettiin komentaja Petri Pääkkönen. Kontra-amiraali, sittemmin vara-amiraali Kari Takanen nimitettiin 1. marraskuuta alkaen merivoimien edustajaksi kontra-amiraali Pennalan tilalle ja prikaatikenraali, sittemmin kenraalimajuri Kim Jäämeri ilmavoimien edustajaksi kenraalimajuri Lauri Purasen tilalle samalla päivämäärällä. Vuonna 2014 myös säätiön talousneuvonantajana toiminut Jari Karinkanta jäi pois säätiön toiminnasta ja hänen tilalleen tuli Nordea Pankki Suomi Oyj:n Helsingin yksityispankista sijoitusjohtaja Antti Lähteenmäki. Lisäksi kenraaliluutnantti Raimo Jyväsjärven pyydettyä eroa säätiön hallituksen jäsenyydestä 31. joulukuuta hänen seuraajakseen maavoimien edustajaksi hallitukseen nimitettiin 1. tammikuuta 2015 kenraaliluutnantti Seppo Toivonen.¹⁶⁶

¹⁶⁴ Kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö, esitys puolustusvoimain komentajalle 13.9.2011, WHS 2011–2012.

¹⁶⁵ Hallituksen vuosikokouspöytäkirja 25.4.2012, WHS 2013–2014. – Puolustusvoimain komentajan allekirjoittamaa esitystä nimityksistä ei arkistossa ole. Sähköisessä arkistossa on kuitenkin allekirjoittamaton esitys toukokuussa 2012. Todennäköisesti kenraali Puheloinen hyväksyi esitykset toukokuussa 2012.

¹⁶⁶ Hallituksen kokouspöytäkirja 4.11.2013, WHS 2013–2014, pöytäkirja hallituksen syyskokouksesta 18.11.2014 ja toimintakertomus vuodelta 2014, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2014 ja pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 14.4.2014, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2015.

Uusi tilintarkastuslaki ja säätiölaki

Heinäkuun alussa 2007 astui voimaan uusi tilintarkastuslaki. Maallikkotilintarkastajista luovuttiin. Siirtymäaikaa oli kuitenkin vuoteen 2011. Uuden lain mukaan säätiöllä oli oltava vähintään yksi tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön oli vastattava tilintarkastuksesta. Sekä tilintarkastajien että tilintarkastusyhteisön oli oltava keskuskauppakamarin tai kauppa-kamarin hyväksymiä. Vuoden 2007 syyskokouksessa uusi laki ei kuitenkaan ollut vielä esillä, eikä säätiön hallitus tehnyt muutoksia säätiön tilintarkastus-periaatteisiin.¹⁶⁷

Uuden tilintarkastuslain siirtymäajan päättyessä vuoden 2011 alussa Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön tilintarkastajaksi valittiin 1.1.2011 alkaen KHT Juha Selänne ja varatilintarkastajaksi KHT Kari Manner. Molemmille tilintarkastajille Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö oli tuttu jo entuudestaan. Manner oli ollut säätiön tilintarkastajana jo vuodesta 1974 ja Selännekin kolme vuotta. Syyskokouksessa 29. lokakuuta 2010, jossa tilintarkastajat valittiin, keskusteltiin myös tilintarkastajien palkkioista. Kokous jätti puheenjohtajan päätettäväksi menettelyn, jolla tilintarkastajia palkittaisiin. Tilintarkastajien toiveena oli, että heille tarjottaisiin korvaukseksi tilintarkastuksesta yksi lounas vuodessa, aivan kuten oli tehty jo vuosikymmeniä. Näin myös meneteltiin.¹⁶⁸

Joulukuun alussa 2015 tuli voimaan myös uusi säätiölaki. Kevätkokouksessa 18. huhtikuuta 2016 säätiön asiamies piti katsauksen uudesta säätiölaista ja sen mahdollisista vaikutuksista Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön sääntöihin. Uusi säätiölaki poikkesi vanhasta laista siten, että uudessa laissa säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston päätöksenteko, hallituksen jäsenten oikeudet, velvollisuudet ja vastuut sekä säätiön edustaminen säänneltiin yksityiskohtaisemmin kuin vanhassa laissa. Muutosten tarkoituksena oli selvittää ja tarpeellisin osin yhdenmukaistaa säätiöiden hallintorakenteita.¹⁶⁹

¹⁶⁷ Aineistoa säätiön hallituksen vuoden 2007 syyskokoukseen 8.10.2007, WHS 2007 ja aineistoa säätiön hallituksen vuosikokoukseen 2010, toimintakertomus vuodelta 2009, WHS 2010.

¹⁶⁸ Hallituksen syyskokouksen pöytäkirja 29.10.2010, WHS 2010.

¹⁶⁹ Pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 18.4.2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016, Pääesikunnan oikeudellisen osaston muistio 26.6.2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2016 ja Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön asiamiehen, komentaja Petri Pääkkösen sähköpostiviesti kirjoittajalle 8.9.2017.

Edellä mainitussa kokouksessa Hacklinin säätiön hallitus päätti, että sääntöjen tarkastusta ja mahdollisten muutosten valmistelua jatketaan yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Asiamies velvoitettiin toimittamaan päivitetty versio säätiölain aiheuttamista muutoksista hallituksen jäsenille syyskuun alkuun mennessä. Tätä kirjoitettaessa Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön päivitettyt säännöt ovat tarkistettavana Patentti- ja rekisterihallituksessa, ja uusi säätiölaki on huomioitu sääntötarkistuksissa. Oletuksena on, ettei uusi säätiölaki merkittävästi muuta säätiön hallituksen toimintaa. Lähipiirirekisteriä ei ole toistaiseksi muodostettu. Tarkistetut säännöt on esitetty liitteessä 6.¹⁷⁰

¹⁷⁰ Pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 18.4.2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016, Pääesikunnan oikeudellisen osaston muistio 26.6.2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2016 ja Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön asiamiehen, komentaja Petri Pääkkösen sähköpostiviesti kirjoittajalle 8.9.2017.

Apurahoista ja niiden aiheista

Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö on myöntänyt olemassaolonsa aikana vuosina 1945–2017 kaikkiaan 493 apurahaa tai stipendiä. Myönnettyjen apurahojen keskimääräisiä summia eri aikakausina ei voi verrata ja laskea lineaarisesti, koska säätiön toiminnan aikana Suomessa on tehty kaksi rahauudistusta. Vuoden 1963 alussa Suomen markka uudistettiin, ja vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon.¹⁷¹

Vanhan markan aikana vuosina 1945–1962 apurahoihin käytettiin aiemmin mainitut 4,5 miljoonaa markkaa. Apuraha- ja stipenditöitä oli kaikkiaan 99. Yksittäisen apurahan summa oli keskimäärin 45 500 markkaa.¹⁷²

Vuoden 1963 rahauudistuksen jälkeen vuosina 1963–2001 myönnettiin kaikkiaan 165 apurahaa tai stipendiä. Näihin käytetty kokonaissumma oli 863 500 markkaa, mikä tarkoittaa keskimäärin 5 250 markkaa avustettavaa työtä kohden.¹⁷³

Euroon siirtymisen jälkeen Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö on myöntänyt vuosina 2002–2017 apurahoja ja stipendejä yhteensä 229 tutkimukselle yhteissummaltaan 449 000 euroa. Tämä tarkoittaa keskimäärin 1 960 euroa apurahan tai stipendin saanutta työtä kohden.¹⁷⁴

Jo 1970-luvun alussa todettiin, että säätiöllä oli tarve pyrkiä harvempiin, mutta markkamääräisesti suurempiin apurahoihin sotatieteellisten tutkimusten tehostamiseksi. Tehostamista yritettiin useammankin kerran, mutta tavoitteeseen ei ole toistaiseksi päästy¹⁷⁵. Syitä tähän voi olla useita: useamman vuoden ja useamman tutkijan tutkimusprojekteihin ei osata hakea apurahaa, yhteistoiminta Puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden välillä on ollut vähäistä, toisaalta taas suuret Puolustusvoimien tutkimusprojektit ovat olleet liian kalliita tuettavaksi tai tieto apurahoista ei vain tavoita kaikkia apurahaa

¹⁷¹ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnettyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987.

¹⁷² Samat.

¹⁷³ Samat.

¹⁷⁴ Samat.

¹⁷⁵ Hallituksen kokouspöytäkirja 26.2.1973 ja hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 19.3.1973, Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978.

tarvitsevia. Säätiö on toki julkaissut apurahojen myöntämisilmoituksia, aluksi Sotilasikakauslehdessä ja sittemmin myös sekä Sotilasikakauslehdessä että Kylkiraudassa porrastetusti vuodenvaiheen molemmin puolin¹⁷⁶, ja nykyisin tiedottamiseen käytetään myös Puolustusvoimien sisäistä, sähköistä tietoverkkoa. Tavoitetaanko tällä tiedotusperiaatteella kaikki potentiaaliset hakijat, on vaikea arvioida.

Helpottaakseen työtään apuraha-anomusten käsittelyssä säätiön hallitus otti käyttöön myös kaksisivuisen apuraha-anomuslomakkeen, tosin vasta vuonna 2009. Lomakkeessa tutkimuksen kuvauksen piti mahtua ensimmäiselle sivulle. Tällä tavalla hallitus pyrki saamaan tiivistetysti käsityksen siitä, millaiseen tutkimukseen tai toimintaan apurahaa anottiin, eikä erillisiä asian-tuntijalausuntoja yleensä tarvittu. Tämä ei kuitenkaan poistanut ongelmaa pienten apuraha-anomusten suurehkosta määrästä.¹⁷⁷

Joitain isoja tutkimuksia Hacklinin säätiö kyllä rahoitti. Yksi tällainen oli Pääesikunnan koulutusosaston vuonna 2000 tilaama tutkimushanke upseerikoulutuksen ennustettavuudesta. Sitä tuettiin 45 000 markalla. Tutkimus toteutettiin tilastotutkimuksena Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksessa (Stakes) 90 000 henkilön otoksena ikäluokista 1955, 1960 ja 1965. Tutkimuksen toteuttivat valtiotieteiden tohtori, dosentti Marko Elovainio ja kasvatustieteen maisteri Teija Metsäranta, ja tutkimusta valvoi psykologian tohtori, dosentti Mika Kivimäki.¹⁷⁸

Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle tuli aina silloin tällöin myös sota- ja sotilasperinteeseen liittyviä apuraha-anomuksia, joita ei voitu hyväksyä. Esimerkiksi vuonna 1989 säätiöltä anoivat apurahaa Raja- ja laatokankarjalaisten sankarivainajien muistomerkkitoimikunta ja eversti Otto von Fieandtin muistomerkkitoimikunta. Rajakarjalaisille oli tarkoitus pystyttää muistomerkki Joensuuhun ja Otto von Fieandtin Viipurista Sorvalin hautausmaalta tuotu muistomerkki oli tarkoitus kunnostaa ja pystyttää Ristiinaan. Hyvästä tarkoituksestaan huolimatta näitä avustuksia ei myönnetty, koska myöntäminen olisi ollut vastoin säätiön sääntöjä.¹⁷⁹

¹⁷⁶ Hallituksen kokouspöytäkirja 14.3.1980, WHS 1977–1983.

¹⁷⁷ Aineistoa säätiön hallituksen vuosikokoukseen 2010, toimintakertomus vuodelta 2009, .1.2010, WHS 2010.

¹⁷⁸ Toimintakertomus vuodelta 2000, 14.3.2000, WHS 1992–2000 ja hallituksen varsinaisen kokouksen pöytäkirja 15.3.2001, WHS 2000–2001.

¹⁷⁹ Hallituksen kokouskutsun liite .5.1989, WHS 1987–, hallituksen kokouspöytäkirja 1.6.1989, Otto von Fieandtin muistomerkkitoimikunnan kirje Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiölle 18.12.1988 ja Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vastaus von Fieandtin muistomerkkitoimikunnalle 6.1.1989, WHS 1987–. – Eversti Fieandt tunnetaan mm. Anjalan liitosta ja Suomen sodasta 1808–1809 Runebergin Vänrikki Stoolin tarinoista.

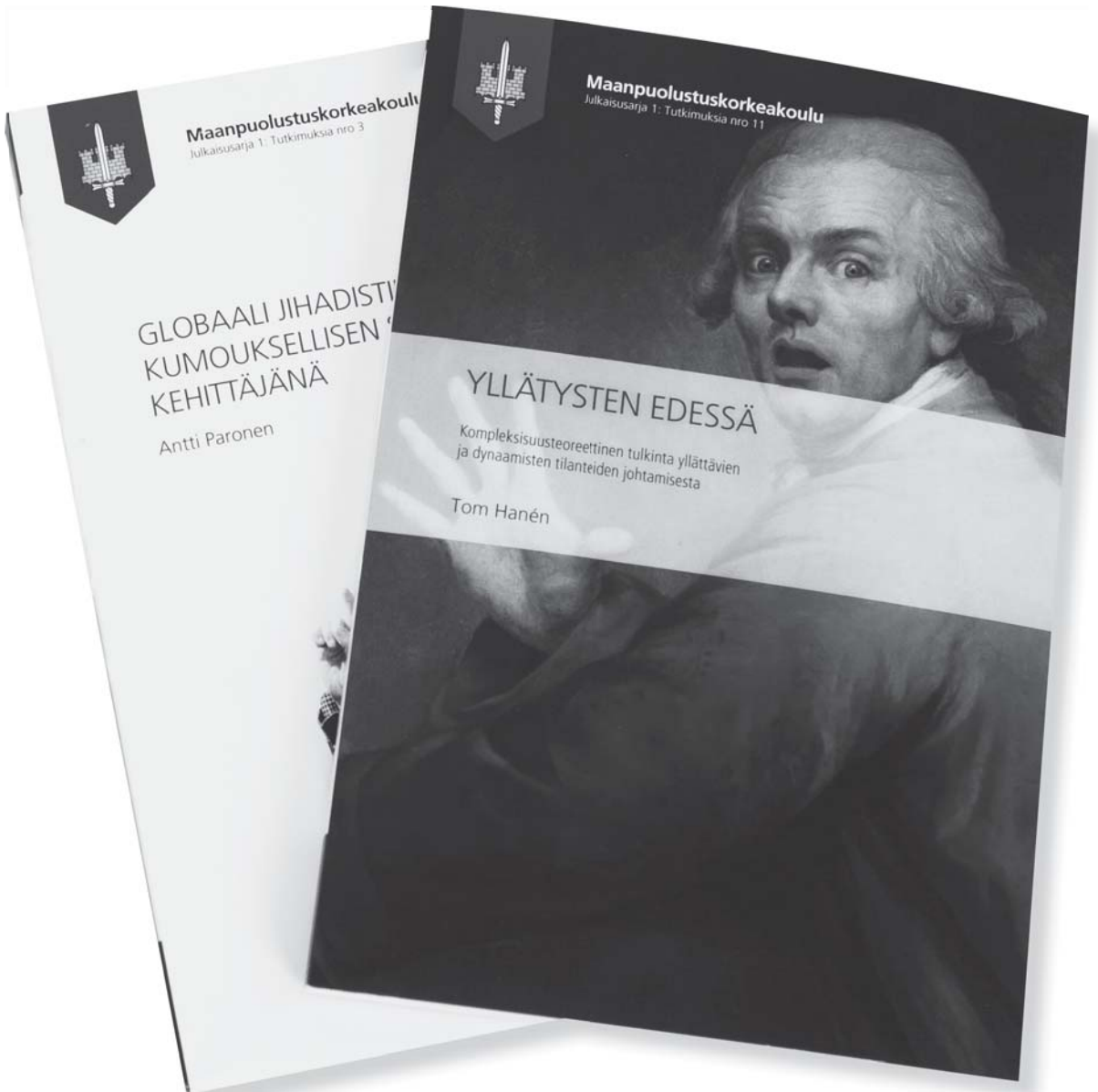
Keskimäärin säätiö on toimintansa aikana avustanut 6,5 tutkimusta vuodessa. Kaikkina vuosina avustuksia ei kuitenkaan ole jaettu, joten edellä mainittu luku on likiarvo. Sellaisia vuosia, jolloin apurahoja ei jaettu, on kuitenkin vain muutama.

On vaikea osoittaa, että säätiön apurahat olisi myönnetty systemaattisesti ajankohtaisille aiheille, mutta joitain murroskohtia apurahojen jakamisperiodeissa voidaan menneiltä vuosilta hahmottaa. Sotakokemusten tutkiminen ja kirjaaminen olivat heti sotien jälkeen tärkeitä aiheita. Eri puolustushaarat, aselajit ja toimialat ovat edustettuina, mutta käytetyillä lähteillä ei voida osoittaa, että avustettavia töitä olisi valittu erityisesti edellä mainituin perustein. Todennäköisesti valinnat on tehty arvioitavaksi lähetettyjen töiden laadun mukaan.

Sotakokemusaiheisten tutkimusten määrä myönnettyjen apurahojen joukossa erottuu aina 1950-luvun puoliväliin. 1950-luvun puolivälissä on avustettu useampia ilmavoima- ja merivoima-aiheita (mukaan luettuna ilmatorjunta ja rannikkotykistö). Myös suomalaisen yhteiskunnan kriisivalmiutta ja sotatekniikkaa tutkitaan useammassakin työssä. Sen sijaan ulkomaisiin sotiin liittyviä tutkimuksia on tuettu hyvin vähän.

Maanpuolustuskorkeakoulun saadessa yliopistotatuksen opinnäytteiden, erityisesti tohtoriopintojen, tukeminen korostuu apurahoja myönnettäessä. Noin 30 prosenttia kaikista säätiön myöntämistä apurahoista ja stipendeistä on myönnetty tohtoriopintojen tukemiseksi joko Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muissa, pääasiassa suomalaisissa, yliopistoissa. Määrä on huomattava ottaen huomioon, että tohtoriopintojen tukeminen alkaa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vasta vuonna 1999. Tämä muutos on ollut tärkein linjaus Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön apurahapolitiikassa. Päätös on ollut myös tuottoisa. Säätiön tukemia sotatieteiden tohtoreita on valmistunut yli 30. Muissa yliopistoissa Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön apurahan saaneiden tohtoriopiskelijoiden valmistumisprosentti on ollut huomattavasti vähäisempi.¹⁸⁰

¹⁸⁰ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnettyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987–.

Kuva 13: Noin 30 prosenttia kaikista säätiön myöntämistä apurahoista ja stipendeistä on myönnetty tohtoriopintojen tukemiseksi joko Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muissa, pääasiassa suomalaisissa, yliopistoissa. Määrä on huomattava ottaen huomioon, että tohtoriopintojen tukeminen alkoi muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vasta vuonna 1999. Kuva Oscar Kääriäinen.

Jos tarkastellaan apurahaa ja stipendejä saaneiden tutkimusten aihealueiden jakautumista, sotahistorian osuus myönnetyistä apurahoista on suurin, noin 25 prosenttia. Lähes saman verran on sotataidon – strategian, operaatiotaidon ja taktiikan – alueelle luokiteltavia aiheita, joita on ollut hieman vajaat 25 prosenttia kaikista tutkimuksista. Strategian osuus kaikista tutkimuksista on vajaat 10 prosenttia, operaatiotaidon 6,7 prosenttia ja taktiikan 6,1 prosenttia.¹⁸¹

Koulutukseen, sotilaspedagogiikkaan ja kasvatustieteisiin luokiteltavia aiheita on runsaat 10,3 prosenttia. Johtamisen aiheita on 8,4 prosenttia, sotatekniikan 7,8 prosenttia ja yhteiskunnallisia aiheita 6,6 prosenttia. Puolustushaaroittain tutkimukset jakautuvat siten, että maavoimiin luokiteltavia tutkimuksia on 8,6 prosenttia, merivoimiin (mukaan luettuna rannikkotykistö) seitsemän prosenttia ja ilmavoimiin (mukaan luettuna ilmatorjunta) 5,3 prosenttia tutkimustöistä. Merivoimien osuutta lisää rannikkotykistön historia -projektin tukeminen 1950-luvun jälkipuoliskolla.

Maavoimien aselajeista erottuvat tykistö ja jalkaväki. Tykistöaiheet saivat apurahoja erityisesti sodanjälkeisinä vuosina. Tykistönkenraali Nenosella lienee ollut vaikutuksensa tähän, koska hän oli tuolloin Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallituksen varapuheenjohtajana lähes kaksi vuosikymmentä ja myös puheenjohtajan sijainen useita vuosia. Jalkaväki-aiheet erottuvat taas poissaolollaan. Osa panssari-, panssarintorjunta- ja taktiikka-aiheista on kuitenkin luokiteltavissa jalkaväki-aiheiksi, mikä hieman lisää jalkaväen osuutta. Myös maavoimien muiden aselajien kuin jalkaväen osuus on aika pieni.¹⁸²

Upseerien opiskelua ulkomailla ryhdyttiin tukemaan jo vuonna 1950, ja tukeminen on jatkunut tähän päivään. Sellaisiin ulkomaankomennuksiin, jotka ovat olleet palkallisia ja Puolustusvoimien taloudellisesti tukemia, Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö ei yleensä kuitenkaan ole myöntänyt tukea, ellei näihin matkoihin ole liittynyt Puolustusvoimia hyödyttävää tutkimusta. Opiskeluapurahojen määrä kaikista apurahoista on noin seitsemän prosenttia. Huomattavaa on myös se, että kansainvälisen toiminnan alueelle luokiteltavia tuettuja tutkimuksia on vain noin 1,4 prosenttia.¹⁸³

Tohtoriopinnot on liitteessä 2 luokiteltu myös aihealueittain. Lisäksi taulukossa sama työ on monissa tapauksissa luokiteltu myös useampaan aihealueeseen. Näiden tekijöiden vuoksi prosenttiluvut eivät ole yhteenlaskukelpoisia.

¹⁸¹ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuustaseet 1943–2017, WHS 1942–2017 ja maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987 ja myönnetyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987–.

¹⁸² Samat.

¹⁸³ Samat.

Sijoitussuunnitelma käyttöön

Vuoden 2015 syyskokouksessa 13. lokakuuta sijoitusjohtaja Antti Lähteenmäki esitteli katsauksen säätiön taloudelliseen tilanteeseen. Hän suositteli rahastosalkun profiilin muutosta, uuden säätiölain edellyttämän sijoitussuunnitelman laatimista sekä tarvittavan käteisvaran nostamista Focus-kororahastosta. Profilimuutos tarkoitti arvopapereiden Suomi-painotuksen vähentämistä. Hallitus keskusteli esityksistä ja päätti hyväksyä sijoitusjohtajan esitykset, ja asiamies velvoitettiin välittämään tarvittavat asiakirjat ja tiedot sijoitusjohtajalle sekä valmistelemaan sijoitussuunnitelma.¹⁸⁴

Säätiön sijoitusten arvo jatkoi nousuaan vuonna 2015 siten, että vuoden lopussa omaisuuden markkina-arvo oli runsaat 1,5 miljoonaa euroa. Säätiön osakkeiden markkina-arvo oli runsaat 800 000 euroa ja kapitaalisäätiösopimusten arvo oli edelleen nousussa, ja vuoden lopussa se oli noin 712 000 euroa. Sijoitusrahastojen arvo oli noin 52 000 euroa. Tuotot olivat runsaat 36 000 euroa, josta osinkotuottoja oli runsaat 26 000 euroa ja arvopapereiden arvonalennusten kirjauksia noin 9 000 euroa. Apurahoja jaettiin 24 500 euroa. Tilinpäätös osoitti ylijäämää noin 4 500 euroa.¹⁸⁵

Vuonna 2015 päätettiin, että asiamiehelle maksetaan vuosittain 1 000 euron palkkio. Palkkion summaan päädyttiin vertailemalla muiden vastaavien säätiöiden ja rahastojen asiamiesten korvauksia. Asiamiehelle ei kuitenkaan maksettu palkkiota vielä vuonna 2015, mutta vuonna 2016 hänelle maksettiin päätetty 1 000 euron korvaus.¹⁸⁶ Säätiökirjanpitopalvelut siirtyivät vuoden 2016 lopulla Premium Groupiin kuuluvan Premium Accounting Oy:n hoitoon tuolloin voimassa olleiden sopimusehdoin ja palveluin¹⁸⁷.

Vuoden 2016 lopussa säätiön omaisuuden markkina-arvo oli runsaat 1,7 miljoonaa euroa. Tuotot vuonna 2016 olivat noin 90 000 euroa. Siitä osinkotuottoja oli noin 33 500 euroa ja arvopapereiden myyntivoittoja noin 58 500

¹⁸⁴ Syyskokouksen 13.10.2015 pöytäkirja, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syyskuu 2015.

¹⁸⁵ Tasekirja 01.01.2015–31.12.2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016.

¹⁸⁶ Pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 14.4.2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2015, toimintakertomus vuodelta 2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016 ja Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi, toimeksianto 27.12.2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syyskuu 2016.

¹⁸⁷ Toimintakertomus vuodelta 2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

euroa. Apurahoja vuonna 2015 jaettiin 19 200 euroa. Tilikauden ylijäämä oli vajaat 51 000 euroa. Vuoden 2016 lopussa säätiön salkussa oli Amer Sportsin, Fortumin, Keskon, Koneen, Lemminkäisen, Metsä Boardin, Nokian, Orionin, Sammon ja UPM Kymmenen osakkeita sekä Nordea PB Focus Korko A Kasvu -rahasto-osuuksia ja Nordean Capital Corporate -kapitalisaatiosopimuksia. Osakkeissa oli tuolloin 76 prosenttia, joukkolainoissa 23 prosenttia ja rahamarkkinoilla noin prosentti säätiön omaisuudesta.¹⁸⁸

Säätiön hallituksen kevätkokouksessa 21. maaliskuuta 2017 sijoitusjohtaja Antti Lähteenmäki esitti puheenvuorossaan Focus Korko -rahaston realisoimista. Näin meneteltiin. Myyntitulot sijoitettiin Amerin (15 000 €) ja Nokian (10 000 €) osakkeisiin ja 25 000 euroa sijoitettiin säätiön kapitalisaatiosopimukseen kuuluvaan valtakirjasalkkuun. Näistä toimenpiteistä yli jääneet varat päätettiin jakaa apurahoina vuoden 2017 aikana.¹⁸⁹

Kevätkokouksessa 2017 asiamies esitteli säätiön päivitetyn sijoitussuunnitelman. Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteena on huolehtia sijoitusvarallisuuden arvon säilymisestä ja tavoitella varallisuudelle kohtuullista ja vakaata tuottoa, joka mahdollistaa säätiön pitkän aikavälin toiminnan. Pitkän tähtäimen tavoite on nostaa säätiön varallisuus yli kahteen miljoonaan euroon. Säätiön sijoitusstrategia perustuu sijoitusportfoliolle asetettuun tuottotavoitteeseen. Tuottotavoite määräytyy vuosittaisesta kassavirtatarpeesta suhteutettuna sijoitusomaisuuden arvoon. Säätiön hallitus päättää vuosittain jaettavien avustusten kokonaissummasta sijoitustoiminnan tavoitteet ja toteutunut tuotto huomioiden.¹⁹⁰

Säätiön arvopaperisalkun jakauma omaisuuslajeittain sekä omaisuuslajien sovitut vaihteluvälit ovat seuraavat: Osakkeiden ja osakerahastojen peruspaino on 65 prosenttia ja vaihteluväli 40–90 prosenttia. Korkosijoituksissa, mukaan luettuina tilit ja rahamarkkinasijoitukset, peruspaino on 35 prosenttia ja vaihteluväli 10–60 prosenttia. Osakkeet hajautetaan laajasti maantieteellisesti, toimialoittain ja yhtiötasolla. Osakesijoitukset voidaan tehdä esimerkiksi suorina osakesijoituksina, osakerahastoilla ja strukturoiduilla sijoitusinstrumenteilla. Tavoitteena on, että puolet osakesijoituksista tehdään suorissa Pohjoismaisissa osakkeissa, joiden pääpaino on kotimaisissa yhtiöissä, ja puolet osakesijoituksista tehdään Pohjoismaiden ulkopuolelle, jolla varmistetaan riittävä hajautus osakesijoituksille. Korkosijoitukset hajautetaan eri korkolajeihin huomioiden vallitseva korkotilanne. Korkosijoitusten tulee myös olla hyvin hajautettuja

¹⁸⁸ Tasekirja 01.01.2016–31.12.2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

¹⁸⁹ Vuosikokouspöytäkirja 18.5.2017, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

¹⁹⁰ Vuosikokouspöytäkirjan 18.5.2017 liite Sijoitussuunnitelma, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

yhtiötasolla. Suunnitelma hyväksyttiin otettavaksi käyttöön ja asiamies veloitettiin toimittamaan suunnitelma varainhoitajalle.¹⁹¹

¹⁹¹ Vuosikokouspöytäkirjan 18.5.2017 liite Sijoitussuunnitelma, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön tilanne tänään

Vuonna 2016 säätiön hallituksessa vaihtui kolme henkilöä. Vara-amiraali Juha Rannikon erottua vakinaisesta palveluksesta 31. joulukuuta 2015 säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin seuraavan vuoden tammikuun 1. päivästä alkaen uusi Pääesikunnan päällikkö, vara-amiraali Kari Takanen. Takasen tilalle merivoimien edustajaksi nimitettiin samalla päivämäärällä kontra-amiraali, nykyisin vara-amiraali Veijo Taipalus. Myös kenraaliluutnantti Sakari Honkamaa erosi Puolustusvoimien palveluksesta, 1. heinäkuuta 2016 lukien, ja hänen seuraajakseen hallituksen jäseneksi nimitettiin lippueamiraali, nykyisin kontra-amiraali Timo Junttila.¹⁹²

Vuonna 2017 säätiön hallinnossa vaihtui kolme henkilöä. Vara-amiraali Kari Takasen erottua vakinaisesta palveluksesta hänen seuraajakseen ja hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin 1. kesäkuuta alkaen uusi Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Timo Kivinen. Myös kenraaliluutnantti Seppo Toivonen erosi vakinaisesta palveluksesta heinäkuun lopussa, ja hänen seuraajakseen nimitettiin 1. elokuuta alkaen kenraalimajuri Petri Hulkko. Lisäksi kenraalimajuri Kim Jäämeren seuraajaksi ilmavoimien edustajaksi säätiön hallitukseen nimitettiin 1. kesäkuuta alkaen prikaatikenraali, nykyisin kenraalimajuri Sampo Eskelinen.¹⁹³

Syksyllä 2017 Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön hallitus oli seuraava: Puheenjohtajana Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Timo Kivinen, varapuheenjohtajana kenraalimajuri evp., professori Vesa Tynkkynen, jäsenenä kenraalimajuri Petri Hulkko (maavoimien edustaja), vara-amiraali Veijo Taipalus (merivoimien edustaja), kenraalimajuri Sampo Eskelinen (ilmavoimien edustaja), kenraalimajuri Pasi Kostamovaara (Rajavartiolaitoksen edustaja) ja kontra-amiraali Timo Junttila. Asiamiehenä toimi komentaja Petri Pääkkönen.¹⁹⁴

¹⁹² Pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 14.4.2015, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2015 ja pöytäkirja hallituksen vuosikokouksesta 18.4.2016, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016.

¹⁹³ Aineistoa säätiön hallituksen kevät(vuosi)kokoukseen 21.3.2017, lähete, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

¹⁹⁴ Vuosikokouspöytäkirja 21.3.2017, WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017.

Kevätkokouksessa 2017 säätiön arvopaperisalkun jakauma oli jo aiemmin esitellyn sijoitussuunnitelman mukainen. Syyskokouksen 2017 jälkeen säätiön omaisuus oli sijoitettuna seuraavasti: Osakkeissa oli 78 prosenttia säätiön omaisuudesta, joukkolainoissa noin 20 prosenttia ja rahamarkkinoilla oli noin 2 prosenttia säätiön omaisuudesta. Vakuutuksissa edellä mainituista oli noin 45 prosenttia. Omaisuuden markkina-arvo 24. lokakuuta oli noin 1,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 aikana arvopaperisalkkuun ei tehty suuria muutoksia. Vuonna 2017 Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö jakoi apurahoja 34 900 euroa.¹⁹⁵

¹⁹⁵ Omaisuusraportti 1.–24.10.2017, syyskokouspöytäkirja .11.2017, WHS:n sähköinen arkisto syksy 2017.

Puheenjohtajan mietteitä säätiön toiminnasta ja tulevaisuudesta

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on 75-vuotisen toimintansa aikana jakanut hieman vajaat 500 apurahaa tai stipendiä. Säätiön hallituksen istuva puheenjohtaja, Pääesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Timo Kivinen pitää määrää merkittävänä. Haastattelussa 4. joulukuuta 2017 Kivinen totesi, että Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö on ollut tärkeä instituutio muiden Puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden, rahastojen ja yhdistysten rinnalla tukemassa upseereiden tutkimusintressejä.¹⁹⁶

Kivinen tunnisti tarpeen lisätä Puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden (vast.) yhteistyötä tutkimusprojektien rahoittamisessa. Tämä mahdollistaisi pidempiaikaisten ja myös kalliimpien tutkimusten teettämisen. Yhteistyössä on kuitenkin ollut ongelmia, koska eri säätiöillä on omat sääntönsä, joiden ohjaamana ne avustuksia myöntävät. Tämä ei kuitenkaan Kivisen mukaan poista tarvetta jakaa apurahoja ja stipendejä entistä koordinoitummin. Tähän myös Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön tulisi edelleen pyrkiä.¹⁹⁷

2000-luvulla Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö on profiloitunut jakamaan apurahoja erityisesti upseerien väitöstutkimusprojekteille. Tätä toimintamuotoa Kivinen pitää merkittävänä, koska kaikista säätiön myöntämistä apurahoista ja stipendeistä noin 30 prosenttia on myönnetty väitöskirjaprojekteille. ”Ehkä tämä on se rooli, joka sopii meidän säätiöllemme. Summat, jotka voidaan jakaa, eivät ole kovin suuria, mutta ne ovat kannustimia opiskeleville upseereille, ja toisaalta on todettava, että kyllä väitöskirjoissa syntyy Puolustusvoimille hyödyllisiä tutkimustuloksia. Ehkä Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö on lopulta 2000-luvulla löytänyt oman roolinsa upseereiden tutkimustöiden tukemisessa”, kuten Kivinen totesi ja jatkoi, että ”nykyinen toimintalinja ei kuitenkaan saa silti estää muidenkin kuin väitöstutkimusten tukemista. Sellaiseen on edelleen tarve, ja se pitää avustuspäätöksiä tehtäessä

¹⁹⁶ Säätiön hallituksen puheenjohtajan, kenraaliluutnantti Timo Kivisen haastattelu Pääesikunnassa 4.12.2017.

¹⁹⁷ Sama.

muistaa.”¹⁹⁸

Mitä tulee säätiön varallisuuden hallintaan, Kivisen mukaan säätiön talousstrategia, sijoitussuunnitelma ja päivitettyt säännöt auttavat säätiön hallitusta omaisuuden hallinnassa ja apurahojen myöntämisissä. Varoja hoidetaan ja avustuksia jaetaan sääntöjen mukaisesti ja ilman omaisuuden riskisijoituksia. Tämän vuoksi säätiön varallisuus on muutamaa poikkeusvuotta lukuun ottamatta tehnyt mahdolliseksi sen, että säätiö on vuosittain voinut jakaa kohtuullisia apurahoja ja stipendejä upseereiden tekemille, tärkeiksi arvioituille tutkimuksille ja opinnoille – ja näin käy todennäköisesti myös tulevaisuudessa.¹⁹⁹

¹⁹⁸ Säätiön hallituksen puheenjohtajan, kenraaliluutnantti Timo Kivisen haastattelu Pääesikunnassa 4.12.2017.

¹⁹⁹ Sama.

Lopuksi

Kevätkokouksessa 2016 säätiön asiamies ja varapuheenjohtaja muistuttivat hallituksen jäseniä siitä, että säätiö täyttää 75 vuotta vuodenvaihteessa 2017–2018 tai kevättalvella 2018 riippuen siitä, mistä säätiön toiminnan katsotaan alkaneen. Tuolloin päätettiin, että varapuheenjohtaja kartoittaa mahdollisuuksia ja mahdollisia henkilöitä historiikin kirjoittajaksi ja esittelee syyskokouksessa 2016 vaihtoehtoja kustannusarvioineen. Historiikin kirjoittajalta edellytettiin aiheeseen liittyvää tutkimussuunnitelmaa. Asiamies veloitettiin kartoittamaan säätiön arkiston sisältö ja tukemaan valittavaa kirjoittajaa historiikin aineiston kokoamisessa.²⁰⁰

Säätiön hallituksen varapuheenjohtaja, professori, kenraalimajuri evp. Vesa Tynkkynen otti yhteyttä suunniteltuun kirjoittajaan, eversti, sotilasprofessori Pasi Kesseliin jo vuoden 2016 kevätkokouksen jälkeen. Pasi Kesseli lupautui tehtävään. Tämä jälkeen kirjoittaja laati pelkistetyn suunnitelman siitä, millainen tutkimusraportista tulisi. Asiamies esitteli suunnitelman säätiön historian kirjoittamisesta säätiön hallituksen kevätkokouksessa 21. maaliskuuta 2017. Jo tätä ennen asiamies oli veloitettu järjestämään arkistoaineisto kirjoittajaa varten. Tällä tavalla tämä projekti käynnistyi ja saatiin päätökseen Kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön täyttäessä 75 vuotta.²⁰¹

²⁰⁰ Vuosikokouspöytäkirja 18.4.2016, WHS:n sähköinen arkisto kevät 2016.

²⁰¹ Sama ja vuosikokouspöytäkirja 18.5.2017, WHS:n sähköinen arkisto kevät 2017.

Lähteet

Kauppaneuvos Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön arkisto (WHS)

WHS pöytäkirjat 1942–1971
Hacklinin säätiö II, WHS 1971–1978
WHS 1977–1983
WHS 1987–
WHS 1992–2000
WHS 2000–2001
WHS 2002
WHS 2003
WHS 2004–2005
WHS 2006
WHS 2007
WHS 2008
WHS 2009
WHS 2010
WHS 2011–2012
WHS 2013–2014
WHS:n sähköinen arkistotiedosto vuodelta 2010
HS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2014
WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2015
WHS:n sähköinen arkistotietokanta, syksy 2015
WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2016
WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2016
WHS:n sähköinen arkistotiedosto, kevät 2017
WHS:n sähköinen arkistotiedosto, syksy 2017

Kirjallisuus

Backström, Åke: Upseerimatrikkeleita. ”Mullikurssit”. Kadetti-koulun numeroimattomat kurssit 1919–1935. Sotia edeltäneet komentajakurssit sekä Sotateknillinen Koulu 1923–1939, Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy/Exprintti, Joensuu 1986.

Kadettiupseerit 1920–1985, Kainuun Sanomain Kirjapaino Oy, Kajaani 1985.

Kadettiupseerit 1920–2000, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 2000.

Kadettiupseerit 1920–2010, Bookwell Oy, Porvoo 2010.

Lauerma, Matti: Jääkäripataljoona 27, Werner Söderström Osakeyhtiön kirjapaino, Porvoo 1966.

Haastattelut

Pääesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Timo Kivisen haastattelu Pääesikunnassa 4.12.2017.

Liitteet

LIITE 1: Ensimmäinen sääntöluonnos vuodelta 1943

Joulukuun 30 päivänä 1942 lahjoitti Porin kaupungissa asuva kauppaneuvos Werner Hacklin puolustuslaitokselle kaksimiljoonaaviisisataatuhatta (2.500.000:-) markkaa käytettäväksi Puolustusvoimain Ylipäällikön määrämällä tavalla.

Turvatakseni näiden varojen hoidon ja käytön tulevaisuudessa sellaisella tavalla, mikä vastaa lahjoittajan toivomusta, olen päättänyt tämän omaisuuden pohjalla perustaa "Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi" nimisen säätiön ja hyväksynyt sille seuraavat säännöt:

1 §.

Säätiön nimi on "Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi" ja sen kotipaikkana on Helsingin kaupunki.

2 §.

Säätiön tarkoituksena on edistää sotilaallista koke-musta omaavien kyvykkäiden Suomen upseerien mahdollisuuksia seurata sotataidon kehitystä tutkimustyön muodossa.

Tätä tarkoitusta se toteuttaa muun muassa

- 1) myöntämällä apurahoja ja stipendejä kotimaassa ja ulkomailla suoritettavia sotatieteellisiä tutkimuksia varten;
- 2) myöntämällä erikoistapauksissa opintoavustuksia ulkomailla tapahtuvaa jatko- tai erikoiskoulutusta varten;
- 3) myöntämällä poikkeustapauksissa apurahoja sotatieteellisille yhdistyksille julkaisutoimintaa ja kirjoituspalkkioita taikka muita säätiön tarkoituksensa suoranaisesti edistäviä tarkoituksia varten.

3 §.

Säätiön peruspääoma on kaksimiljoonaaviisisataatuhatta (2.500.000:-) markkaa. Säätiön pääomaa voidaan kartuttaa lahjoituksilla ja testamentteilla sekä lisäämällä sen varojen tuottoa

- 2 -

pääomaan.

Korot ja muu säätiön omaisuuden tuotto, mikäli sitä ei päätetä osaksi tai kokonaan liittää pääomaan, käytetään vuosittain säätiön sääntöjen edellyttämällä tavalla. Kahden tai useamman vuoden tuotto voidaan myös varata käyttövaroiksi yhdellä kertaa käytettäväksi.

Mikäli säätiön tarkoitusta voidaan erikoislaatuissa olosuhteissa sen varojen tavallista runsaammalla käytöllä erikoisesti edistää, voidaan tarkoitukseen käyttää myös säätiön pääomaa, kuitenkin siten, ettei pääoma saa supistua $\frac{2}{5}$ osaa pienemmäksi siitä, mihin pääoma on noussut. Sellaisessa tapauksessa on seuraavina vuosina tuotosta lisättävä pääomaan vähintään $\frac{3}{4}$ osaa siksi kunnes pääoma on noussut entiseen korkeimpaan määräänsä.

Säätiön varat on aluksi pääasiassa sijoitettava joko valtion sodan aikana liikkeelle laskemiin obligatioihin tai valtionjohtoisten yritysten osakkeihin. Myöhemmin voidaan varoja sijoittaa myös muihin varmoihin arvopapereihin tai muuten täysin vakavaraisesti. Käyttövarat on talletettava vakavaraisessa pankkilaitoksessa.

4 §.

Säätiön asioita hoitaa, sen päättämisvaltaa käyttää ja sitä edustaa sen hallitus, johon kuuluu puheenjohtajana Yleisesikunnan päällikkö ja kuusi upseerijäsentä, joista yhden tulee edustaa jalkaväkeä, yhden tykistöä, yhden merivoimia ja yhden ilmavoimia ja joista korkeintaan kaksi saa samanaikaisesti olla puolustusvoimain vakinaisesta palveluksesta eronneita. Jäsenet määrää aluksi Puolustusvoimain Ylipäällikkö. Jäsenen kuollessa, pyytäessä eroa jäsenyydestä tai erotessa vakinaisesta palveluksesta, määrää jäsenen säätiön hallituksen esityksestä puolustusvoimain komentaja, kuitenkin niin, että Suomen Marsalkalla on tämä määräämis-oikeus koko elinaikansa.

Hallitus on päätösvaltainen, jos siinä puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi on saapuvilla kolme jäsentä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

- 3 -

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja ottaa tarvittavat toimihenkilöt, Hallituksen jäsenille ei makseta kokouspalkkioita, mutta matkakustannukset korvataan. Kuitenkin voidaan heille jostakin erikoisesti suorittamastaan tehtävästä maksaa kohtuullinen korvaus.

5 §.

Hallituksen kutsuu kokoon puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja kullekin jäsenelle vähintään viikkoa ennen kokousta postitetulla kirjeellä.

6 §.

Säätiön nimen kirjoittavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja tai jompikumpi heistä yhdessä hallituksen määräämän jäsenen kanssa.

7 §.

Säätiön tilejä tarkastamaan valitsee hallitus kaksi vakinaista ja kaksi varatilintarkastajaa, joista ainakin yhden vakinaisen ja yhden varatilintarkastajan tulee olla Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

8 §.

Säätiön tilivuosi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tehdään ennen tammikuun loppua, tilintarkastajain lausunto annetaan helmikuussa.

Jäljennös tilinpäätöksestä, tilintarkastajain lausunnoista ja säätiön vuosikertomuksesta on viimeistään toukokuussa lähetettävä oikeusministeriöön.

9 §.

Hallitus kokoontuu varsinaiseen kokoukseen vuosittain viimeistään maaliskuun kuluessa, jolloin

1) valitaan vuodeksi eteenpäin tilintarkastajat ja hei-

- 4 -

dän varamiehensä sekä tarpeelliset toimihenkilöt;

2) esitetään vuosikertomus, tilit edelliseltä vuodelta ja tilintarkastajien lausunto;

3) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Tarpeen vaatiessa voidaan pitää ylimääräisiä kokouksia kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyä varten.

10 §.

Jos säätiö lakkaa toimimasta, määrää sen viimeinen hallitus, hankittuaan siihen oikeusministeriön suostumuksen, mihin säätiön alkuperäistä tarkoitusta lähellä olevaan tarkoitukseen säätiön varat ovat käytettävät.

Muuten on noudatettava mitä säätiölaissa säädetään.

Päämaja, tammikuun 16 päivänä 1943.

Mannerheim

Todistavat:

Väinö Feivaala

Otto Leidensohn

LIITE 2: Stipendien aiheet

HACKLININ UPSEERIKOULUTUKSEN SÄÄTIÖN MYÖNTÄMÄT STIPENDIT JA APURAHAT SEKÄ AVUSTUKSIA SAANEIDEN TÖIDEN TEKIJÄT JA AIHEET VUOSINA 1945–2017¹

SAAJA	AIHE	AIHEALUE	SUMMA	HUOM!
1945, yhteissumma 320 000 markkaa, 8 kohdetta				
Ev Elof Roschier	Sotakokemukset kenttätykistön yhteistoiminnasta muiden aselajien kanssa	Tykistö	50 000 mk	
Ev Tauno Viktor Viljanen	Nykyaikainen suurhyökkäys ja sen torjumisen edellytykset	Operaatiotaito	50 000 mk	
Evl Viktor Vähätupa	Kenttätykistön ja sen käytön kehityksen selvittäminen siten, että oleellimpien seikkojen kehityksen aihe sekä saavutettu tulos käy ilmi	Tykistö	50 000 mk	
Evl Nils Erik Åkerman	Panssarijoukkojen organisaatiosta, taktikasta ja teknikasta. Panssarintorjunnan kehitys eri maissa ja meillä	Panssari	50 000 mk	

1 Lähteinä tässä taulukossa ovat seuraavat asiakirjat: Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön toimintakertomukset ja omaisuusaset 1943–2017, WHS 1942–2017, Maksetut apurahat 1962–1986, 16.3.1987, WHS 1987– ja Myönneetyt stipendit vuosina 1974–1991, 7.6.1991, WHS 1987.

Kapt Aarne Saari	Ilmatorjunnan järjestely puolustuksessa suurtaistelun polttopisteessä, kun oman lentoaseen toimintamahdollisuudet ovat rajoitetut	Ilmatorjunta	30 000 mk	
Maj Rolf Virkki	Tykistön maali tiedustelupalveluksen järjestelystä sekä maali tiedustelun tarkkuudesta Skandinavian maissa	Tykistö	30 000 mk	
Maj Eino Törttilä	Ammusten ja ruutien valmistuksessa huomioon otettavien hajoitukseen vaikuttavien tekijöiden tutkiminen	Tykistö	30 000 mk	
Maj Kaarle Lehmus	Henkinen sodankäynti viimeisten sotiemme aikana saatujen kokemusten valossa	Info	30 000 mk	
1946, apurahoja ei jaettu				
1947, apurahoja ei jaettu				
1948, apurahoja ei jaettu				
1949, yhteissumma 80 000 markkaa, 2 kohdetta				
Evl Uljas Rauanheimo	Suomen puolustus venäläisin joukoin maailmansodassa 1914–1918	Sotahistoria	40 000 mk	
Tekn yo, ltn E. Järvinen	Reaktiolentämisen perusteet	Ilmavoimat	40 000 mk	
1950, yhteissumma 160 000 markkaa, 6 kohdetta				
Rannikkotykistön upseeriyhdistys	Maihinnoususotatoimi ja torjuminen	Rannikkotykistö	45 000 mk	Kirja

Kapt P. Hovilainen	Tankkirykmentistä panssaripataljoonaa 1919–1949	Sotahistoria Panssari	45 000 mk	
Kapt P. Kumpula	Tutkimustyön ja kirjallisuuspalvelun järjestely ja kehittäminen lentojoukoissa	Ilmavoimat	15 000 mk	
Maj O. Pietarinen	Atomipommi	Ydinase	15 000 mk	
Evl Nilo Simojoki	Opintomatka Sveitsiin	Opiskelu	20 000 mk	
Maj P. I. Pesonen	Opintomatka Sveitsiin	Opiskelu	20 000 mk	
1951, yhteissumma 250 000 markkaa, 6 kohdetta				
Maj Heikki Pursiainen ja kapt Aimo Antti Huh- tala	Oppikirja Ohjaustekniikka	Sotatekniikka	40 000 mk	Kirja
Ltn Risto Hyvärinen	Meri- ja rannikkosotatoimet Norjan-sotaretken yhteydessä vuonna 1940	Sotahistoria	50 000 mk	
Insln K. Eloranta	Opintomatka Ruotsiin	Opiskelu	70 000 mk	Aihe nopeiden alusten rakentaminen
Kapt Toivo Puolakka	Lentoampuma- ja aseoppi	Ilmavoimat Sotatekniikka	40 000 mk	Kirja, maksetaan kirjan valmistuttua
Maj Leevi Välimaa	Tuleva sota nykyaikaisena kehitysilmiönä	Sodan kuva	25 000 mk	
Suomen Sotilaspöytäkirjojen loginen seura		Yhdistys	25 000 mk	

1952, yhteissumma 270 000 markkaa, 8 kohdetta				
Suomen Sotilaspsykologinen seura		Yhdistys	30 000 mk	
Suomi Merellä -yhdistys		Yhdistys	40 000 mk	
FK Y. A. Lehti	Lentoupeerien psykologinen valintamenetelmä	Koulutus	75 000 mk	Väitöstutkimus
Maj I. Ulvinen	Kouvolan sotilassiirin voimansaannin turvaaminen	Yhteiskunta	20 000 mk	
Kapt Heikki Pirkola	Henkisen sodankäynnin menetelmistä toisessa maailmansodassa	Info	15 000 mk	
Evl Reino Hirva	Tykistöllisten aseiden ja erityisesti kenttätykistön osuudesta taistelujen tuloksiin sekä raskaan tulen aineellisesta ja moraalisesta vaikutuksesta viimeksi käydyissä sodissamme	Tykistö	40 000 mk	
Ev N. Sauramo	Alueellisen puolustuksen periaatteet	Operaatiotaito	10 000 mk	
Kapt Toivo Puolakka	Lentoampuma- ja aseoppi	Ilmavoimat Sotateknikka	40 000 mk	Kirja
1953, yhteissumma 280 000 markkaa, 7 kohdetta				
Maj Akseli Väänänen	Kirjallinen työ, aiheesta ei mainintaa		25 000 mk	
Maj Eero Utela	Suomalainen panssarivaunu	Panssari	20 000 mk	

Kapt Martti Frick	Panssarivaunun aseistus, ohjaus ja moottori teknillisen kehityksen valokeilassa sekä näkökohtia olosuhteissimme soveltuvasta panssarivaunusta	Panssari	25 000 mk	
Evl Timo Pesonen	Tykistöpatterin hajaryhmitys	Tykistö	75 000 mk	
Evl Mauno Loikkanen	Opintomatka Englantiin ja Hollantiin	Opiskelu	60 000 mk	
Maj O. Koski	Opintomatka Englantiin ja Hollantiin	Opiskelu	60 000 mk	
Suomen Sotilaspsykologinen seura	Pohjoismaisen sotilaspsykologikonferenssin kuluihin	Yhdistys	75 000 mk	
1954, yhteissumma 405 000 markkaa, 9 kohdetta				
Evl Timo Pesonen	Rannikkotykistön suuntaustoiminta ja sen tarkkuus	Rannikkotykistö	75 000 mk	
Evl L. Kajanen	Sää ja ammunta	Tykistö Ballistiikka, Rannikkotykistö	75 000 mk	
Kapt Jaakko Valtanen	Maanpuolustushengen kehittäminen ja ylläpitäminen yleensä ja erityisesti nuorison keskuudessa	Yhteiskunta	50 000 mk	Gallup-tutkimus
Kapt Vilho Tervasmäki	Lounaissuomalainen varusmiesyhdistös	Yhteiskunta	15 000 mk	
Inskomkapt M. Nystén	Opintomatka Hollantiin ja Ruotsiin	Opiskelu	45 000 mk	
Kapt Erkki Poroila	Suomalais-englantilaisen ja englantilais-suomalaisen sotilaslyhennyssanasto	Julkaisu	30 000 mk	Kirjoittajapalkkioihin

Kapt Arvo Komulainen	Tonnistokysymys toisessa maailmansodassa ja sen vaikutus eri sotanäyttämöiden keskinäiseen asemaan	Merivoimat Yhteiskunta	20 000 mk	
Kapt Osmo Saari	Ammunnasta riippumattomien lentoratakorjausten lineaarisena suorittamisen mahdollisuus kevyen kranaatinheittimistön osalta	Kranaatinheittimistö Ballistiikka	60 000 mk	
Maj V. Suvela	Yksinkertaisen puupalkkikisillan mitostusgrafiikka	Pioneerit	35 000 mk	
1955, yhteissummaltaan 370 000 markkaa, 11 kohdetta				
Maj Martti Frick	Ajatuksia panssarintorjunnasta ja nykyhetken mahdollisuuksistamme	Panssarintorjunta	50 000 mk	
Evl Reino Turkki	Ilmaherruuskysymys sotakokemusten valossa ja sen vaikutus pienten maiden puolustusmahdollisuuksiin	Ilmavoimat	50 000 mk	
Evl Toivo Kallio	Tilastotieteen sovellutusmahdollisuuksista ballistisissa tutkimuksissa	Ballistiikka	40 000 mk	
Ev Johan Kiveliö	Sodankäynti rannikolla talviolosuhteissa	Merivoimat Rannikkotyöstö	20 000 mk	
Ylil Vilho Lukkarinen	Valtakunnan ilmavoima valtakunnan voiman osana	Ilmavoimat	30 000 mk	
Maj Georg-Eric Strömberg	Ilmavoimien operatiivisen ja taktillisen johtamisen periaatteet ja johtamisjärjestelmän pääpiirteet	Ilmavoimat	20 000 mk	

Maj Ville-Poju Somerkari	Kysymys kansanmilitaristisesta poliittis-sotilaallisena ongelmana Suomen itsenäisyyden alkuvuosina	Sotahistoria Yhteiskunta	15 000 mk	
Inskomkapt M. Nystén	Opintomatka Italiaan	Opiskelu	20 000 mk	
Inskomkapt M. Nystén	Laivatyksikön tulenjohtolaitteiden viimeaikainen kehitys	Merivoimat	60 000 mk	
Kapt Risto Hyvärinen	Suomen rannikon puolustaminen ennen itsenäisyyttä	Merivoimat	25 000 mk	Kirjoitus rannikkotykistön historiaan
Maj Kaarlo Miettinen	Ase- ja ampumateknillinen kehitys rannikkotykistössä	Rannikkotykistö	40 000 mk	Kirjoitus rannikkotykistön historiaan
1956, yhteissummaltaan 380 000 markkaa + varaus 300 000 markkaa, 11 kohdetta				
Kaptl Tapani Mattila	Merivoimien sodanjälkeinen miinaraivaustoiminta	Sotahistoria Merivoimat	75 000 mk	
Maj Paavo Linnola	Ampumateknikka II. Radio-, tutka- ja servotekniikan luentorunko	Sotateknikka	50 000 mk	Kirja
Maj Leevi Välimaa	Vetäytymisoperaatio ja sen luonteenomaisia piirteitä	Operaatiotaito	75 000 mk	
Maj Yrjö Pohjanvirta	Rannikkojoukoista maavoimien osana	Rannikkotykistö	20 000 mk	
Evl Veikko Rauhanie-mi	Ahvenanmaan-Saaristomeren alueen erikoispiirteet, sen merkitys maamme puolustukselle, sekä puolustukseen vaikuttavat päätekijät avovesikaudella	Merivoimat	20 000 mk	

Inskomkapt M. Nys-tén	Laivatykistön käyttöön maihinnousun tukemisessa vaikuttavista tekijöistä epätäydellisellä tykkikalustolla toimitaessa	Merivoimat	40 000 mk	
Maj Aulis Salovaara	Hevosien merkitys yleisen liikkuvuus- ja kuljetusprobleeman ratkaisussa nykyisen organisaatiomme puitteissa	Taktiikka	40 000 mk	
Kapt Reino Nykänen	Taktilisten ilmavoimien toiminta maavoimia vastaan. Erityisesti rynnäköhyökkäykset raketein ja napalm-pommein	Ilmavoimat	30 000 mk	
Maj R. Eräsaari	Opintomatka Sveitsiin	Opiskelu	30 000 mk	
Rannikkotykistön up-seeriyhdistys	Suomen rannikkotykistön historia	Rannikkotykistö	100 000 mk	Kirjoittajapalkkioihin
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	200 000 mk	
1957, yhteissummaltaan 465 000 markkaa, 11 kohdetta				
Kapt Tauno Tuominen	Takillisen atomiaseen vaikutuksesta kenttätykistön toimintamahdollisuuksiin puolustuksessa	Ydinase	50 000 mk	
Evl Mauri Ranta	Todennäköisyyyslaskenta ampumatekniikassa (katsaus peruskäsitteisiin)	Sotatekniikka	30 000 mk	
Evl Kauko Mäkipää	Tykistökoulun matematiikan esimerkkikokoelma ja STO/SKK:n pääsytyökinnon matematiikan tehtävät vv 1933–55. Osa I	Sotatekniikka Tykistö	20 000 mk	

Evli L. Kaja	Kenttätykistön tarkistusammunnan teoria	Tykistö	70 000 mk	
Evli Toivo Kallio	Tykistön massatulen tehon tilastolliset laskentaperusteet tuli-iskuittain arvioituna	Tykistö Sotatekniikka	70 000 mk	
Maj Matti Alajoki	Neuvostoliiton kenttätykistö Suomen sodassa vv 1941–44. I osa	Tykistö	40 000 mk	
Kapt Aarno Hukari	Rannikkotykistön mittaripikamenetelmän tulenavaustarkkuus	Rannikkotykistö Sotatekniikka	30 000 mk	
Rannikkotykistön historia -työryhmä		Yhdistys	155 000 mk	
- Kenrm Niilo Sario	Rannikkotykistön historian kirjoitus-työstä	Rannikkotykistö	40 000 mk	
- Ev Toivo Reponen	Rannikkotykistön historian kirjoitus-työstä	Rannikkotykistö	60 000 mk	
- Ev Mauno Loikkanen	Rannikkotykistön historian kirjoitus-työstä	Rannikkotykistö	20 000 mk	
- Maj Yrjö Pohjanvirta	Rannikkotykistön historian kirjoitus-työstä	Rannikkotykistö	35 000 mk	
1958, yhteissumma 230 000 markkaa, 7 kohdetta				
Kapt Jaakko Valtanen	Jäämeren rannikon sotatoimet toisen maailmansodan aikana	Sotahistoria	45 000 mk	
Evli Paavo A. Viiri	Joukkojemme ilmatorjunnasta	Ilmatorjunta	20 000 mk	

Kapt Lauri Vilkko	Saksalaisten hyökkäys Ardenneille joulukuussa v 1944	Sotahistoria	30 000 mk	
Evl Lennart Kaje	Johtaminen ja operaatioanalyysi	Johtaminen	50 000 mk	
Kapt Unto Huuhonen	Jalkaväen liikkuvuuden kehittäminen suomalaisia taktillisia vaatimuksia vastaavaksi	Taktiikka	25 000 mk	
Kom Olavi Haikala	Kaasuturpiinin soveltuvuus keveiden sota-alusten voimakoneeksi	Merivoimat Sotatekniikka	30 000 mk	
Ev Reino Aaltonen	Rannikkotykistön historian kirjoitus-työstä	Rannikkotykistö	30 000 mk	
1959, yhteissummaltaan 250 000 markkaa, 4 kohdetta				
Lääkkapt Alpo Lahti	Etäisyydenmittaajiksi ja tutkimiehiksi koulutettavien valintamenetelmän kehittäminen	Koulutus	50 000 mk	
Maj Mikko Heikura	Rintamajoukkojen mieliala	Info	25 000 mk	
Maj Matti Alajoki	Vastatykistötoiminnan järjestely suurvallan armeijassa ja sen sovellutuskelpoisuus Suomen olosuhteisiin	Tykistö	25 000 mk	
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	150 000 mk	
1960, yhteissummaltaan 550 000 markkaa, 9 kohdetta				
Kapt Allan Aarnio	Kenttätykistön nykyinen kehitysvaihe	Tykistö	30 000 mk	
Maj Raimo Heiskanen	Talvisodan taistelut Pielisjärvellä	Sotahistoria	70 000 mk	

Maj Aapo Savolainen	Voimien suuntaaminen ja käyttö IV AK:n hyökkäyksessä v 1942	Sotahistoria	25 000 mk	
Maj Aatos Savunen	Sissisota – tulevaisuuden sotako?	Taktiikka	40 000 mk	
Kenrl Lennart Oesch	Eräitä näkökohtia talvisodasta	Sodan kuva	35 000 mk	
Suomen Sotahistoriallinen Toimikunta	Sotahistorialliseen julkaisuun	Sotahistoria	100 000 mk	
Suomen Tykistökoulun v. 1918 upseerikokelaskurssin valtuuskunta	Suomen Tykistökoulu	Sotahistoria	100 000 mk	Julkaisu ja sen jakelu
Viestiupseeriyhdistys	Viestimies-lehden tekijäpalkkioihin	Yhdistys	50 000 mk	
Maj Erkki Poroila	Englantilais-Suomalaisen, Suomalais-Englantilaisen sotilaslyhennyssanasto	Julkaisu	100 000 mk	
1961, yhteissummaltaan 200 000 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura		Yhdistys	55 000 mk	
- Ev Lennart Kaje	Peliteoria johtajan apuna	Johtaminen	55 000 mk	
- Maj Pentti Myyryläinen	Katsaus viestialan teknilliseen kehitykseen	Viestitoiminta	30 000 mk	
- Ev Niilo Siimojoki	Ilmatorjunnan aktioaseistuksesta nykyaikana	Ilmatorjunta	10 000 mk	

- Evl Kalervo Huuhka	Operaatioanalyysi, sen tarpeellisuus ja koulutuksen järjestely meillä	Sotatekniikka		
Komkapt Tapani Mattila	Piirteitä Suomen meripuolustuksesta 1700-luvulta, osa I	Sotahistoria	50 000 mk	
1962, yhteissummaltaan 250 000 markkaa, 5 kohdetta				
Komkapt Tapani Mattila	Piirteitä Suomen meripuolustuksesta 1700-luvulta, osa II	Sotahistoria	50 000 mk	
Evl Kaj Sarmanne	Strategiset joukkojen siirrot viime sodissamme sekä nykyiset suoritusmahdollisuudet ja -tavat	Operaatiotaito Strategia	90 000 mk	
Evl Martti Rintanen	Kenttätykistön toiminta maahanlaskuntorjunnan tukemiseksi. Keinot sen tehostamiseksi	Tykistö	35 000 mk	
Kom Arvo Komulainen	Neuvostoliiton ja länsivaltojen laivojen sodan jälkeinen kehitys ja siitä vedettäviä johtopäätöksiä	Merivoimat	40 000 mk	
Kapt Pentti Väyrynen	Panssarikaukotorjunnan ratkaisumahdollisuudet meikäläisissä oloissa	Panssarintorjunta	35 000 mk	

Rahauudistus 1.1.1963

1963, yhteissummaltaan 5 750 markkaa, 4 kohdetta				
Kapt Lars Olander	Opiskeluun Staff Collegessa Englan- nissa	Opiskelu	2 000 mk	
Kom Tapani Mattila	Piirteitä Suomen meripuolustuksesta 1700-luvulta, osa III	Sotahistoria	750 mk	
Maj Risto Hyvärinen	Aseiden riisuntaongelma ja ydintaiste- luvälaineet	Ydinase Strategia	1 000 mk	
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	2 000 mk	
1964, yhteissummaltaan 2 000 markkaa, 2 kohdetta				
Kom Tapani Mattila	Merisotatoimet Suomen sodassa 1808–1809	Sotahistoria	750 mk	
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	1 250 mk	
1965, yhteissummaltaan 1 000 markkaa, 1 kohde				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	1 000 mk	

1966, yhteissummaltaan 2 750 markkaa, 3 kohdetta				
Kapt Hans Christensen	Sissi- ja vastassitoiminnan osuus ulkomaiden nykyisissä sodankäyntiperiaatteissa	Taktiikka	2 000 mk	
Kom Tapani Mattila	Suomen laivaston ja suomalaisten upseerien vaiheita Venäjän vallan aikana	Sotahistoria	500 mk	
Kapt Reijo Maunula	Puolueettoman valtion ilmatilan valvonta ja puolustaminen rauhan ja sodan aikana	Ilmavoimat Ilmatorjunta	250 mk	
1967, yhteissummaltaan 4 500 markkaa, 3 kohdetta				
Kapt Pertti Nykänen	Opiskeluun RAF:n Command and Staff Collegessa Englannissa	Opiskelu	1 000 mk	
Kapt Matti Lappalainen	Opiskeluun King's Collegessa Lontoossa	Opiskelu	500 mk	
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	3 000 mk	
1968, yhteissummaltaan 3 000 markka, 3 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen		2 000 mk	
- Maj Matti Koskimaa	Prikaatin ja ylijohdon kenttätykistökalustolle asetettavat vaatimukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet asetekniikan viimeaikaisen kehityksen kannalta tarkasteltuna	Tykistö	1 100 mk	

- Kapt Jorma Kaarnola	Rauhanliikkeet ja maanpuolustustyö	Yhteiskunta		900 mk
Meriupseeriyhdistys	Suomen laivasto 1918–1968 painatuskustannuksiin	Julkaisu	1 000 mk	
1969, yhteissummaltaan 3 300 markkaa, 2 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	3 000 mk	Apurahan saaneet työt eivät selviä lähteistä
Maj Veikko Vesterinen	Ruotsalais-suomalaisen sotilassanakirjan laatimisesta	Julkaisu	300 mk	
1970, yhteissummaltaan 3 000 markkaa, 2 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	2 000 mk	Apurahan saaneet työt eivät selviä lähteistä
Evl Veikko Hietamies	Opiskeluun RAF Staff Collegessa	Opiskelu	1 000 mk	
1971, yhteissummaltaan 4 000 markkaa, 2 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	2 000 mk	Apurahan saaneet työt eivät selviä lähteistä
Evl Pentti Väyrynen	Yleisen aseopin kirjoittamisen edellyttämistä tutkimuksista	Julkaisu	2 000 mk	

1972, yhteissummaltaan 4 500 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteellisen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	2 000 mk	
- Kapt Matti Virkki	Johdamisen tarve ja toteuttamismahdollisuudet alueellisessa puolustuksessa yleis- ja paikallisjoukkoja käsittelevällä sotilaspiirillä (vast) alueella	Johdaminen	Ei löydy	
- Maj Matti Lukkari	Pioneeritoiminta alueellisessa puolustusjärjestelmässämme	Pioneeritoiminta	Ei löydy	
- Ev Toivo Kallio	Menetelmä ilmarajähteen vaikutuksen laskemiseksi pinta-ammunnassa	Sotatekniikka	Ei löydy	
Maj, FL Keijo Elio	Otto Kaarlo von Fieandt Yrjö Maunu Sprengtportenin upseerikoulutustyön jatkajana	Sotahistoria	2 000 mk	Väitöskirja
Maj Pertti Kilkki	Puolustusvoimain joukko-osastolehdistö ja ulkopoliittikka 1925–1939	Yhteiskunta	500 mk	
1973, apurahoja ei jaettu				
1974, yhteissummaltaan 4 000 markkaa + 20 000 markkaa, 2 + 2 kohdetta				
EvL, FT Keijo Elio	Suomen Kadettikoulun perustaminen Haminaan, pääkohteina suomalaisuuden säilyminen ja pedagogiset näkökohdat	Sotahistoria Koulutus	2 000 mk	

Suomen Sotahistoriallinen Seura	Bibliografiasta Finland's War Years 1939–45	Sotahistoria	2 000 mk	
Ev Vilho Tervasmäki	Kenraali Talvelan muistelmat, toimintustyö	Sotahistoria	10 000 mk	Apurahan lahjoitti Kaukomarkkinat Oy ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy.
Maj Sampo Ahto	Kenraali Talvelan muistelmat, toimintustyö	Sotahistoria	10 000 mk	Apurahan lahjoitti Kaukomarkkinat Oy ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy.
1975, yhteissummaltaan 8 500 markkaa, 5 kohdetta				
Evl Kalevi Usva	Talvisota – Sotatoimet Pohjois-Suomessa	Sotahistoria	2 500 mk	
Kenrm evp Lauri Sotisaari	Järjestelyistä ja johtamisesta Kannaksella ennen talvisotaa ja sen aikana	Sotahistoria	2 000 mk	
Maj Hannu Särkiö Maj Gustav Hägglund	Mitä tapahtuu jos ... Fennoskandian sotilaspoliittinen asema yhdessä	Strategia	1 500 mk	
Evl Martti Suhonen	Reservin upseerit Suomen turvallisuuspolitiikan tukipilareina	Yhteiskunta	1 500 mk	
Maj Touko Rissanen	Opiskeluun Army and General Staff Collegessa Yhdysvalloissa	Opiskelu	1 000 mk	
1976, yhteissummaltaan 8 700 markkaa, 7 kohdetta				
Evl evp Eero Eetu Saarinen	Pioneeriaselajin historia 1918–1968	Sotahistoria	2 000 mk	
		Pioneerit		

Ev evp Eino Tirronen	Suomen sota -kirjasarjan 11 . osa	Julkaisu	1 500 mk	
EvI, FT Keijo Elio	Suomen kadetikoulun yhtenäistämiskausi 1821–1875	Julkaisu	1 000 mk	
Maj, FK Urho Myllyniemi	Maihinnousu Sisiliaan 1943	Sotahistoria	1 000 mk	
Kapt M. K. Astikainen	Oppisalisuunnittelu ja Lehtraumsplanung	Koulutus	1 000 mk	
Maj Paavo Pitkänen	Yhdistyneiden kansakuntien sotilaalliset rauhanturvajoukot ja sotilastarkkailijat supervaltojen välineenä ja International Law and Agreements in the Framework of UN Peace-keeping Operations. Status of UN Peace-keeping Force	Kansainvälinen toiminta	1 000 mk	
Maj Ahti Lappi	Ohjusilmatorjunnan kehitysvaiheet ja nykyiset käyttöperiaatteet erityisesti sotakokemusten valossa tarkasteluna	Ilmatorjunta	1 200 mk	Apurahan myönsi Sotatieteellinen Seura
1977, yhteissummaltaan 6 500 markkaa, 6 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	2 000 mk	
- Maj Pekka Riipatti	Suomen sodan 1941–1945 pataljoonan ja patteriston komentajat	Sotahistoria	1 000 mk	
- Maj Ilkka Ilmola	Operaatiotaidon ja taktiikan kehitysnäkökulmat 1980-luvulla	Operaatiotaito Taktiikka	1 000 mk	

VTL, yll (res) Kalevi Ruhala	Turvallisuuspolitiikka – ulkopoliittikan ja strategian peruslinjat ydinaseiden aikakaudella	Strategia	2 000 mk	
Maist, yll (res) Juhani Sinivuo	Ilmavoimien varusmiesohjaaja- ja lentokadettikursilla menestymisen ennustamisesta: Sotilasohjaajan am- mattianalyysi- ja valintajärjestelmän kehittämisen mahdollisuudet	Koulutus	1 000 mk	
Kenrm evp Lauri So- tisaari	Näkemyksiä taktiikastamme – Näke- myksiä puolustuksestamme	Taktiikka Strategia	1 000 mk	
Yll Antti Wahlroos	Taskukokoisten laskimien käyttömah- dollisuuksista kranaatinheittimistön toiminnoissa	Sotatekniikka	500 mk	
1978, yhteissummaltaan 6 500 markkaa, 4 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	2 500 mk	
- Maj Toivo Juntunen	Ydinaseeton Pohjola ja sen vaikutus Euroopan turvallisuuspoliittiseen ti- lanteeseen	Strategia	1 300 mk	
- Maj J Knuut- tila	Panssariaseen ja panssarintorjunnan kehityksestä toisen maailmansodan jälkeen	Panssari	1 200 mk	
Maj Jukka Knuutila	Entwicklung der Küstenartillerie in Finland	Rannikkotyöstö	1 000 mk	

Kom Tapani Mattila	Sotaretki Suomeen 1742 Venäjän armeijassa vapaaehtoisena palvelleen tanskalaisen kapteeni Diethardtin so- tapäiväkirjan mukaan	Sotahistoria	3 000 mk	Käännöstyö
1979, yhteissummaltaan 5 000 markkaa, 3 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Maj Mauri Rötsä	Strategiset ja kriittiset raaka-aineet sekä elintarvikkeet. Näiden saatavuus ja riittävyys lähtötilaisuudessa	Yhteiskunta	1 250 mk	
- Maj Jukka Knuuttila	Panssarijoukkojen käyttöperiaatteiden kehitys toisen maailmansodan jälkeen	Panssari	1 750 mk	
Kenrm evp Lauri So- tisaari	Ohjesäännöt, byrokratia, komentajat ja taistelumoraali	Johtaminen	2 000 mk	
1980, yhteissummaltaan 12 000 markkaa, 7 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Kom Osmo Tuomi	Merisodan operaatiotaitoon ja taktiik- kaan vaikuttavia kehityspiirteitä erityi- sesti Itämeren piirissä	Merivoimat	1 000 mk	
- Yekapt Kaarle Ruutu	Suomen sodissa ansioituneiden rin- tamakomentajien henkilökohtaisesta johtamistavasta saatavat opetukset	Sotahistoria Johtaminen	900 mk	

- Maj Matti Vuolevi	Lämpökuvauksen sotilaalliset sovellukset	Sotatekniikka	500 mk	
- Evl Anssi Vuorenmaa	Kesällä 1944 suoritetun Ilomantsin vastahyökkäysoperaation operatiivis-taktillinen tarkastelu	Sotahistoria	600 mk	
Evp Unto Huuh-tanen	Liikuntakasvatus Suomen puolustus-voimissa jatkosodan aikana, Liikunta-kasvatus ennen jatkosotaa ja Pääma- jan osuus	Koulutus	2 500 mk	
Kom evp., VTM Ta- pani Mattila	Sodankäynti Suomessa 1742 Ruotsin armeijassa vapaaehtoisena palvelleen tanskalaisen majuri Andreas Hauch'in pitämän päiväkirjan mukaan	Sotahistoria	2 500 mk	Käännöstyo
Suomen Sotilaspsyko- loginen Seura	Syksyllä 1979 ja keväällä 1980 pidetyn studia generalia -esitelmäsarjan esitel- mien julkaisemiseen	Yhdistys	4 000 mk	
1981, yhteissummaltaan 11 500 markkaa, 8 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Ev Raimo Is- sakainen	ATK johdon välineenä – puolustus- hallinnon tietojen käsittely	Johtaminen	1 600 mk	
- Evl Juha Kai- nula				
- Evl Gustav Hägglund	Parlamentaariset puolustuskomiteat	Yhteiskunta	1 400 mk	

Evl Stig Roudasmaa	Oulun varuskunnan historia	Sotahistoria	2 500 mk	
Evl Jyri Paulaharju	Suomen sotilaskartoitus	Yhteiskunta	2 500 mk	
Kenrm evp Lauri Sotisaari	Vallilan rykmentin mukana Nuijamaalta Rajajoelle	Sotataito	500 mk	
Maj Antti Numminen	Suomen Reserviupseeriliiton historia 1931–1981	Sotahistoria	500 mk	
Maj evp, toimjoht Urpo Kaarnakari-Fallenius	Teoksen Carl von Clausewitz, Ajatukset sodasta ja johtamisesta suomen-noksesta	Yhteiskunta	500 mk	
Prof (emer) Kai von Fieandt	Eräiden upseerisukujen sotahistorialista taustaa ja sosiaalisia olosuhteita Haminan Kadettikoulun aikoina v 1860–1870	Sotataito	2 000 mk	
1982, yhteissummaltaan 12 300 markkaa, 11 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Sotahistoria	3 000 mk	
- Evl Matti Virkki	Uudistuva viestitoiminta ja johtaminen	Yhteiskunta	1 000 mk	
- Evl Esko Rajahalme				
- Kapt Markku Iskanius	Taloudelliset edellytykset puolustusvoimien materiaaliselle kehittämiselle 1920- ja 1930-luvuilla	Sotahistoria	1 500 mk	

- Evl Anssi Vuorenmaa	Kesäkuun 22. päivä 1944. Tutkimus suomalaisten ja saksalaisten sotatoimien yhtenäistämisestä Operaatio Barbarossan alkaessa	Sotahistoria	500 mk	
Ylil Ove Enqvist	Mäkiluodon historia	Sotahistoria	500 mk	
Komkapt Esko Illi	Laivaston toimintavalmiussuunnitelmien kehittyminen välirauhan ajasta jatkosodan syttymiseen	Sotahistoria	1 000 mk	Pro gradu Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa
Suomi merellä -säätö	Suomen meripuolustus Ruotsin vallan aikana	Sotahistoria	2 000 mk	Julkaisukustannuksiin
Krov Kari Vappula	Sotilaspapin virka Suomen ruotujaikoisessa sotaväessä 1812–1880	Sotahistoria	1 000 mk	Väitöskirja
Kapt Veikko Pentti	Valmius- ja motivaatiotekijät sotilaskoulutuksessa menestymisen ennustajina	Koulutus	1 000 mk	Väitöskirja
Kenrl evp Reino Arimo	Suomen linnoittamisen historia 1918–1944	Sotahistoria	1 300 mk	
Kom evp, VTM Tapani Mattila	Mäntälahti 1742	Sotahistoria	1 500 mk	
Kapt evp Martti Hahnela	G. Zaharovin kirjan Venäjän ja Suomen välinen sota 1808–09 käännoistyöstä	Sotahistoria	1 000 mk	
1983, yhteissummaltaan 10 000 mk, 6 kohdetta				
Suomen Sotatieteellisen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkittamiseen	Yhdistys	2 000 mk	

- Maj Matti Vuolevi	Kuvaustiedustelu ja mahdollisuudet suojautua siltä	Taktiikka	1 000 mk	
- Maj Jarmo Myyrä	Elektronista sodankäyntiä Falklandeil- la ja Libanonissa vuonna 1982	Viestitoiminta	1 000 mk	
Inskomdri O A Wiio	Proportional-Plus-Multiple Integra- tive and Derivative Feedback for Out- put Controllers	Sotatekniikka	3 000 mk	Väitöskirja Teknili- sessä korkeakoulussa
Evl evp Paavo Susitaival	Tunnustuksena pitkäaikaisesta ja laajasta sotahistoriallisesta tutkimus- työstä, joka käsittää kymmenkunta julkaistua teosta	Sotahistoria	3 000 mk	
Evl Gustav Hägglund	Modern U.S. Cruise Missiles: An Evaluation	Strategia	1 500 mk	Laadittu Harvardin yliopistossa
Ylil Ove Enqvist	Isosaari ja Kuivasaari	Sotahistoria	500 mk	
1984, yhteissummaltaan 3 700 markkaa				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Evl Seppo Tanskanen	Operaatiotaito ja taktiikka yleisesi- kuntaupseerikoulutuksessa	Operaatiotaito Taktiikka Koulutus	1 700 mk	
- Evl Finn- Göran Wenn- ström				
- Evl Sampo Ahto	Eversti Valo Nihtilä – suomalainen yleisesikuntaupseeri	Sotahistoria Operaatiotaito Taktiikka	1 300 mk	

Evli Jukka Knuuttila	Euroopan voimatasapaino: Taustatekijät ja tulevaisuudennäkymät	Strategia	700 mk	
1985, yhteissummaltaan 10 000 markkaa, 4 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Evl VTT Vilho Lukkarinen	Naisten maanpuolustuskriisi: Ristivetoa naisten sijoittamisesta puolustusvoimien palvelukseen jatkosodan aikana	Sotahistoria Yhteiskunta	2 000 mk	
- Evl Erkki Mäki	Taktiikan ja sotatekniikan kehittymisen asettamia vaatimuksia kenttätyksien tulenkäytölle	Työstö	1 000 mk	
- Maj Jouko Alasjärvi				
Ev Matti Lukkari	Asekätkentä	Sotahistoria	3 000 mk	Kirja
Ev Pertti Kilkki	Karjalan Kaartin rykmentti 1918–1939	Sotahistoria	4 000 mk	
1986, yhteissummaltaan 12 000 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	3 000 mk	
- Maj Olli-Matti Multamäki	Suurvaltojen ja sotilasliittojen välisten tärkeimpien aseidenriisuntaneuvottelujen kronologia	Strategia	2 500 mk	
- Kom Matti Jyrämä	Merisodan taisteluvälineiden kehityksestä ja ohjustorjunnasta	Sotatekniikka Merivoimat	500 mk	

Evl Pentti Palmu	Tuli lakkaa. Suomalaiset valvontajoukot 1956–1985	Kansainvälinen toiminta	1 000 mk	Kirja
Ev Tauno Sutela	Kunnia – velvollisuus – tahto (Porin Prikaatin historia 1626–1985)	Sotahistoria	5 000 mk	Kirja
Kenrl evp Reino Arimo	Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939, osat I ja II	Sotahistoria	3 000 mk	Kirjat
1987, yhteissummaltaan 5 500 markkaa, 3 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	4 000 mk	
- Kenrl evp Reino Arimo	Puolustusvoimien siirtyminen aluejärjestelmään 1930-luvulla	Sotahistoria	2 000 mk	
- Maist Juha Harjula	tutkimuksesta Lyhyen kantaman ydinohjusten asema sotilasliittojen aseistuksessa ja aseidenvalvontapolitiikassa	Strategia	2 000 mk	
Evl evp Matti Tykkä	Metalliteollisuuden puolustustaloudellinen suunnittelu	Yhteiskunta	1 500 mk	
1988, yhteissummaltaan 11 000 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	5 000 mk	
- Yekapt Markku Koli	Malli kenttätutkimuksen tulen vaikutuksen ennalta määrittämiseksi	Sotateknikka Työkistö		2 500 mk
- Ev, DI Risto Erjola	Asetuotanto Suomessa toisen maailmansodan aikana	Yhteiskunta Sotahistoria		2 000 mk

- VTT, ltn (res) Ilkka Seppinen	Markkinan satama	Sotahistoria		500 mk
Kenr evp Reino Ari- mo	Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939, II osa, jääkärien aika	Sotahistoria	5 000 mk	
Kapt Ove Enqvist	Vallisaari	Sotahistoria	1 000 mk	Historiikki
1989, yhteissummaltaan 19 500 markkaa, 8 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	5 000 mk	
- Evl, FL Urho Myllyniemi	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus: mitä se on ja tarvitaanko sitä?	Operaatiotaito Taktiikka		3 000 mk
- Evl Jorma Vuohelainen	Suurvaltojen maavoimien operaatio- taito ja taktiikka 1990-luvulla	Operaatiotaito Taktiikka		2 000 mk
- Evl Heikki Tilander				
- Maj Ari Uuti- nen				
Kenrm Raimo Heis- kanen	Saadun tiedon mukaan Päämajan johtama tiedustelu 1939–1945	Sotahistoria	2 000 mk	
Evl Teuvo Rönkkönen	Talvisodan kenttäposti ja postisen- suuri sekä Rannikkotyöstörykmentti 2 1989–1940	Sotahistoria	2 000 mk	Kirjoja

Komdri Erik Wihtol	The minewarfare in the Baltic Sea and especially in the Gulf of Finland 1939 and 1942	Sotahistoria Merivoimat	1 500 mk	
Maj Ove Enqvist	Järvä	Sotahistoria	1 000 mk	Historiikki
Krov, TT Kari Vapula	Sotilaspapin virka Suomen asevelvo- lisessa sotäväessä 1881–1905	Sotahistoria	4 000 mk	
Suomen sotahistorian komissio ry	XIII kansainvälisen sotahistorian kol- loqvion esitelmien julkaisemiseen	Sotahistoria	4 000 mk	
1990, yhteissummaltaan 17 000 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteelli- nen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitse- miseen	Yhdistys	4 000 mk	
- Ev Pekka Kurenmaa	Sotilaallinen uhka tulevaisuudessa ja vaateita puolustuksellemme	Sotataito Operaatiotaito Taktiikka		2 000 mk
- Ev Risto Er- jola	Ampumatarvikkeet sotien 1939–1945 aikana Suomessa	Sotahistoria		2 000 mk
YTL, kapt (res) Juhani Sinivuo	Kuormitus ja voimavarat upseerin uralla	Koulutus	10 000 mk	
Maj Ove Enqvist	Robert Kajanuksen sauna ja huvila	Sotahistoria	1 000 mk	Historiikki
Evl evp Pentti Palmu	Yön yli päivään – Suomen ilmator- junnan vaiheita 1925–1990	Sotahistoria Ilmatorjunta	2 000 mk	Kirja

1991, yhteissummaltaan 12 000 markkaa, 5 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	4 000 mk	
- Maj Juha Mäki-Kokkila	Jääkäriprikaatin tykistön taktillisesta käytöstä	Tykistö		3 000 mk
- Maj Sakari Ahvenainen	Sodankäynti, johtaminen, viestiyhteiset ja yhtymän viestijärjestelmä – YVI – jääkäriprikaatissa	Viestitoiminta		1 000 mk
Ev evp Jyri Paulaharju	Suomen kenttätykistön historia, I osa	Sotahistoria Tykistö	3 000 mk	
Ev evp Stig Roudasmaa	Moottoriponttonit 1919–1944	Sotahistoria Pioneeritoiminta	2 000 mk	
Evl Erkki Nordberg	Harmaan vyöhykkeen kriisit. Maat kolmansina osapuolina kansainvälisissä ja osapuolina ulkopoliittisissa kriiseissä	Strategia	3 000 mk	
1992, yhteissummaltaan 12 000 markkaa, 6 kohdetta				
Suomen Sotatieteellinen Seura	Ansiokkaiden tutkimusten palkitsemiseen	Yhdistys	4 000 mk	Apurahan saaneet työt eivät selviä lähteistä
Evl Leo Laine	Asevarikko 2 1941–1992. Perustamisesta nykypäivään	Sotahistoria	2 000 mk	

Kapt Unto Usvasalo	Suomalaisen ja ruotsalaisen varusmieskoulutuksen vertailu	Koulutus	2 000 mk	
Evl evp Erkki Käkälä	Laguksen miehet – marskin nyrkki	Sotahistoria	2 000 mk	
Maj evp Hannu Valtonen	Lento-osasto Kuhlmeij. Saksan Luftwaffe Suomen tukena kesällä 1944	Sotahistoria	1 000 mk	
Laskuvarjojääkärikoulu	Laskuvarjojääkärikoulun historiikin kulujen kattamiseen	Sotahistoria	1 000 mk	
1993, yhteissummaltaan 12 000 markkaa, 4 kohdetta				
Sotakorkeakoulun tukisäätiö	Opintomenestyksestä yleisesikuntaupseerikurssi 42:lla seuraaville henkilöille: - Maj Timo Kivinen - Maj Hannu Liimatta - Maj Jari Kallio - Maj Juha Pyykönen	Opiskelu	12 000 mk	
1994, yhteissummaltaan 15 000 markkaa, 2 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	15 000 mk	
- Maj Pertti Salminen	Puolueettomuuden puolustaminen. Puolueettomuuden vaalinta Suomen puolustuspolitiikassa 1961–1966	Strategia		10 000 mk väitöstutkimukseen Helsingin yliopistossa

- Maj Juha Pyykönen	Kansainvälinen sotilaallinen yhteistyö Euroopassa	Strategia		5 000 mk lisensoititutkimukseen Hel-singin yliopistossa
1995, yhteissummaltaan 15 000 markkaa, 2 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys		
- Maj Vesa Nissinen	Jatko-opintoihin	Opiskelu		10 000 mk
- Maj Ari Salo	Jatko-opintoihin	Opiskelu		5 000 mk
1996, yhteissummaltaan 30 000 markkaa, 2 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	30 000 mk	
- Maj Juha Pyykönen	Lisensiaattiopintojen loppuun saattamiseen	Strategia		15 000 mk
- Maj Jarmo Pekkala	Jatko-opintoihin	Opiskelu		15 000 mk
1997, yhteissummaltaan 40 000 markkaa, 5 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	40 000 mk	
- Maj Jouni Laari	Väitöskirjatyöhön	Taktiikka		15 000 mk
- Maj Martti Pisto	Opintoihin Teknillisessä korkeakoulussa	Sotatekniikka		8 000 mk
- Yli Mikko Ojanen	Pro gradu -opintoihin			6 000 mk

- Yli Jyri Raita-salo	Lisensiaattiopintoihin	Strategia Politiikka		6 000 mk
- Ev evp Jyri Paulaharju	Topografikunnan historiikirjaan	Sotahistoria		5 000 mk
1998, yhteissummaltaan 80 000 markkaa, 4 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	80 000 mk	
- Maj Esa Salminen	Tekniikan lisensiaattiopintojen loppuunsaattamiseen Teknillisessä korkeakoulussa	Sotatekniikka		35 000 mk
- Maj Mika Hyytiäinen	Tekniikan tohtoriopintojen loppuunsaattamiseen Teknillisessä korkeakoulussa	Sotatekniikka		30 000 mk
- Maj Mikko Heiskanen	Tekniikan lisensiaattiopintojen loppuunsaattamiseen Teknillisessä korkeakoulussa	Sotatekniikka		12 000 mk
- Maj Ensio Partanen	Teologian maisteriopintojen loppuunsaattamiseksi Helsingin yliopistossa	Teologia		3 000 mk
1999, yhteissummaltaan 90 000 markkaa, 4 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	90 000 mk	

- Maj Ilkka Kor- kiamäki	TETRA-radioverkkojen sotilaalliset käyttömahdollisuudet	Sotatekniikka Viestitoiminta	25 000 mk Tekniikan lisensiaat- tiopintoihin Teknilli- sessä korkeakoulussa
- Maj Petteri Jouko	Brittiläinen sotataito toisen maail- mansodan jälkeen	Sotahistoria	10 000 mk
- Evl Kyösti Halonen	Sotilaallisten uhkakuvien ja doktriin merkitys Suomen puolustukselle maanpuolustuksen suunnittelussa yh- dentyvässä Euroopassa	Strategia	10 000 mk Tohtorinväitöso- pintoihin Helsingin yliopistossa ja/tai Maanpuolustuskor- keakoulussa
- Euk ja yek	Vuonna 2000 päättyvien esiupseeri- ja yleisesikuntaupseerikurssien palkitse- miseen	Palkitseminen	45 000 mk
2000, yhteissummaltaan 90 000 markkaa, 4 kohdetta			
Maanpuolustuskorkea- koulun tukisäätiö		Yhdistys	45 000 mk
- Kom Ove En- qvist	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maan- puolustuskorkeakoulussa	Sotahistoria	15 000 mk
- Ylil Marko Nieminen	Master of Business Administra- tion (MBA) -opintoihin Henley Man- agement Collegessa Lontoossa	Opiskelu	20 000 mk
- Ylil Tommi Kinnunen	Kasvatustieteiden jatko-opintoihin Helsingin yliopistossa	Kasvatustieteet	10 000 mk

Pääesikunnan koulutusosasto			45 000 mk	
- VT T, dos Marko Elovainio	Upseerikoulutuksen ennustettavuus	Koulutus		45 000 mk Tutkimus tehtiin Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksessa (Stakes)
- KM Teija Metsäranta				
2001, yhteissummaltaan 250 000 markkaa, 6 kohdetta				
Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö		Yhdistys	160 000 mk	
- Ev Tapio Niitynperä	Opiskeluun Kiinan National Defence Universityssä Pekingissä	Opiskelu		78 000 mk
- Yli T Tommi Kinnunen	Kasvatustieteiden jatko-opintoihin Helsingin yliopistossa	Kasvatustieteet		27 000 mk
- Maj Timo Saarinen	Opiskeluun Logistics Executive Development Coursella Virginiassa Yhdysvalloissa	Opiskelu		50 000 mk
- Kom Marco Krogars	Sotatieteelliseen perustutkimukseen	Johtaminen		5 000 mk
Ev Jukka Hellberg	Opiskeluun Venäjän asevoimien yleisesikunta-akatemiassa	Opiskelu	70 000 mk	
Maj Olli-Veikko Kurvinen	Tutkimustyön aikaisten ansiomennostysten korvaukseksi	Opiskelu	Enintään 20 000 mk	

Vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon

Vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon					
2002, yhteissummaltaan 27 200 euroa, 5 kohdetta					
Maj Juha Mäkinen	Tiedon tuottamisen teorialat	Kasvatustieteet	5 000 €	Tohtoriopintoihin Japanissa	
Maj Jussi-Petri Hirvonen	Opiskeluun Logistics Executive Development Coursella Virginiassa Yhdysvalloissa	Opiskelu	4 200€		
Maj, KM Pekka Halonen		Kasvatustieteet	3 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa	
Maj Vladimir Panschin		Sotahistoria	2 500 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa	
Evl Jorma Saarelainen	Yhdysvaltojen turvallisuuspolitiikka ja sen kansainvälispoliittisten suhteiden kehitys Suomen, Venäjän ja Baltian maiden suhteen sekä informaatio-osonankäynnin toteutusperiaatteet ja kehitysnäkymät USA:n näkökulmasta	Strategia	12 000 €	Opiskeluun Kansas City Universityssä	
2003, yhteissummaltaan 37 200 euroa, 9 kohdetta					
Komdri Kari Takanen	Opiskeluun Naval War Collegessa Yhdysvalloissa	Opiskelu	5 000 €		

Prkenr evp Pentti Aiorio	Yrjö Keinonen – Puolustusvoimain komentaja Urho Kekkosen vahvan vallan aikana 1965–1969	Sotahistoria	5 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Jari Rantapelkonen	Informaationsodankäynnin kurssi	Info	1 200 €	Liittyy lisenssiaatti- ja tohtoriopintoihin
Evl Erkki Pekonen	A Study in Military Co-operation and Interoperability in the Fields of Education and Training; Case, The Finnish Defence Forces' Open Learning and Work Environment (OLWE)	Koulutus	10 000 €	Tohtoriopintoihin King's Collegessa Lontoossa
Maj Juhani Ojala	Laatupalkintokriteerien käyttöön-oton vaikutukset puolustusvoimissa. Käytössä on organisaation itsearviointi- ja laatupalkintoprosessit järjestelmän kehittämisen välineenä	Johtaminen	4 000 €	Tohtoriopintoihin Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa
Kom Ove Enqvist	Rannikkopuolustuksen maanhankinnat	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kadettikoulun tukisäätiö	Kadettien palkitsemiseen vuonna 2003	Yhdistys	2 000 €	
Komkapt Mika Immonen	Eurooppa-oikeus, globalisaatio, kriisinhallinta, pakolaiset ja ihmisoikeudet	Kansainvälinen toiminta	5 000 €	Kansainvälisen oikeuden maisterinopintoihin Oslon yliopistossa

Maj Pasi Välimäki	Yhteysupseeritehtävään U.S. Joint Forces Commandissa Norfolkissa Yhdysvalloissa	Opiskelu	3 000 €	
2004, yhteissummaltaan 24 150 euroa, 9 kohdetta				
Maj Janne Mäkitalo	Jugoslavian sotataidon kehittyminen toisen maailmansodan jälkeen	Sotahistoria	2 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Kaarle Lagerstam	Naton kehittyminen	Strategia	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Jyri Raitasalo	Constructing Military Power after the Cold War	Strategia	650 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj Rainer Peltoniemi	Osaamisen johtaminen ja hallinta puolustusvoimissa – Osaamisen johtaminen sotatoimialueella rauhan-turvaoperaatioissa jälleenrakennustehävässä	Johtaminen	4 000 €	Tohtoriopintoihin Teknillisessä korkeakoulussa
Maj Juhani Ojala	Laadun parantamisen johtaminen maavoimien kouluttavissa tulosityksissä joukkotutointoprosessin kanalta tarkasteltuna	Johtaminen	3 000€	Tohtoriopintoihin Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa

Yli-Olli Hartikainen	Suomen turvallisuuspoliittiset vaihtoehdot 2000-luvulla	Strategia	2 000 €	Pro gradu -opintoihin Helsingin yliopistossa
Ev Ari Rautala	Opiskeluun Venäjän yleisesikunta-akatemiassa Moskovassa	Opiskelu	4 000 €	
Komkapt Juha-Pekka Rautava	Materiaalihankkeen laatu – puolustusmateriaalihankkeiden laadunvarmistustoiminta	Johtaminen	3 000 €	Tohtoriopintoihin Teknillisessä korkeakoulussa
Maj Tapio Palmunen	Miehitettämättömät lentokoneet suomalaisessa toimintaympäristössä – Lennokista lentokoneeksi, tiedontarpeesta tiedusteluraporttiin	Operaatiotaito Taktiikka	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
2005, yhteissummaltaan 34 250 euroa, 14 kohdetta				
Ev evp Antti Iivonen	Venäjän sotilasreformin nykytila ja sen kehitysnäkymät	Strategia Operaatiotaito Taktiikka	3 500 €	Kirja
Ev-l Pekka Sviili	Alueellisen priikaatin 2020 taistelu	Operaatiotaito	3 500 €	Kirja
Maj Vesa Autere	Logistinen ajattelu johtamisen teorianä	Johtaminen	500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Mikko Elo	Suojelualan kehitys puolustusvoimissa ja kehitykset yleiset ja spesifiset piirteet suhteessa yhteiskunnan tilanteeseen	Yhteiskunta Taktiikka	3 000 €	Tohtoriopintoihin Jyväskylän yliopistossa

Komkapt, KTM Veli-Pekka Heinonen	Meriliikenteen toimivuus poikkeusoloissa	Yhteiskunta Merivoimat	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin Kauppakorkeakoulussa
Komkapt Janne Herala	Eurooppalainen terrorismi	Yhteiskunta Strategia Taktiikka	3 000 €	
Komkapt Juha-Antero Puustola				
Kapt Pekka Poutiainen	Diplomatic Endgame: Cooperation or War	Strategia Sotatekniikka	3 000 €	Tohtoriopintoihin Tampereen teknillisessä yliopistossa
Kapt Joakim Salonen	Taktiikan oppiminen	Kasvatustiede	750 €	Pro gradu -opintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Jarno Linnell	Reservin kertausharjoitukset välirauhan aikana	Sotahistoria	1 000 €	
Kapt Antti-Tuomas Pulkka	Kasvatustieteiden opintoihin Helsingin yliopistossa	Kasvatustiede	500 €	
Maj Matti Santtila	Samanaikaisen kestävyys- ja voimaharjoittelun vaikutukset varusmiesten hengitys- ja verenkiertoelimistön suorituskyyneen	Liikuntatiede	6 500 €	Tohtoriopintoihin Jyväskylän yliopistossa
Insevl Jyri Kosola Insmaj Jukka Jokinen	Elektroninen sodankäynti, toimienpano sotilasoperaatioissa ja Elektroninen sodankäynti, taistelun viides dimensio	Elso	3 000 €	Teosten painatuskuuluihin

Evl Kaarle Lagerstam	Naton kehittyminen	Strategia	1 000 €	Sotatieteiden väitös- kirjan viimeistelyyn Maanpuolustuskor- keakoulussa
Maj Vesa Valtonen	Viranomaisyhteistyön kehittäminen	Yhteiskunta Taktiikka	3 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
2006, yhteissummaltaan 28 650 euroa, 14 kohdetta				
Maj Vesa Autere	Logistinen ajattelu johtamisen teoria- na	Johtaminen	4 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Maj Ari Huhtamo	Sotilasorganisaatio oppivan organi- saation näkökulmasta	Johtaminen	2 050 €	Lisensiaattiopintoi- hin Lapin yliopis- tossa
Komkapt Marko Laaksonen	Merkityksiä puolustusvoimien strate- giassa	Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Kapt Marko Palokan- gas	Sissitoiminnan ja sissisodankäynnin käyttöajatus osana Suomen puolus- tusjärjestelmää kylmän sodan aika- kaudella	Sotahistoria	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopis- tossa

Kapt Antti-Tuomas Pulkka	Kasvatustieteiden opintoihin Helsingin yliopistossa	Kasvatustiede	700 €	
Maj Tapio Saarelainen	Taistelija 2020 – Tulevaisuuden verkottunut sotilas	Sotatekniikka	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Mika Huttunen	Taktikan ja operaatiotaidon teoria sekä niiden toteutuminen käytännössä	Operaatiotaito Taktiikka	5 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Torsti Sirén	State Agent, Identity and the New World Order – Reconstructing Polish Defence Identity After the Cold War Era	Strategia	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kom Ove Enqvist	Rannikkopuolustuksen maanhankinnat	Sotahistoria	1 000 €	Sotatieteiden väitöskirjan kielentarkastukseen
Ylil Timo Heikkinen	Organisaation sisäisten ryhmämiöiden vaikutus taistelutahdon muodos- tumiseen	Kasvatustiede	1 000 €	Tohtoriopintoihin Turun yliopistossa
Kapt, ins Ilkka Ikonen	Kriittiset menestystekijät ja mitattavat kohteet puolustusvoimien hankkeissa	Logistiikka	1 500 €	Diplomityöhön Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa

Maj, FM Pertti Kuokkanen	Bayesian Networks Support Anticipatory Decision-Making	Johtaminen	1 400 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Ylil Juuso Säämänen	Suurmaihinnousun uhasta kaappaus- hyökkäyksen torjuntaan	Sotahistoria	3 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Turkka Jäppinen	Ei löydy lähteistä		2 000 €	
2007, yhteissummaltaan 31 500 euroa, 19 kohdetta				
Maj Vesa Autere	Logistinen ajattelu johtamisen teoria- na	Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ylil Johanna Franzén	Kysymys Santahaminan tulevaisuudesta – Julkinen keskustelu Santahaminan käytöstä 1809–2009	Yhteiskunta Sotahistoria	2 000 €	Tohtoriopintoihin Turun yliopistossa
Maj Ari Huhtamo	Sotilasorganisaatio oppivan organisaation näkökulmasta	Johtaminen	1 000 €	Lisensiaattiopintoihin Lapin yliopistossa
Maj Mika Huttunen	Taktiikan ja operaatiotaidon teoria sekä niiden toteutuminen käytännössä	Operaatiotaito Taktiikka	4 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Komkapt Marko Laaksonen	Merkityksiä puolustusvoimien strategiassa	Johtaminen	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ev Martti Lehto	Johtamisen transformaatio verkostovusteisessa ilmapuolustuksessa	Johtaminen Ilma-voimat	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Heikki Mansikka	Opiskeluun Joint Services Command and Staff Collegessa Englannissa	Opiskelu	1 000 €	
Maj Janne Mäkitalo	Jugoslavian sotataidon kehittyminen toisen maailmansodan jälkeen	Sotahistoria	1 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Juha Mälkki	Varus- vai yhteiskunnassa? Suomalaisen sotilasyhteisö 1920- ja 1930-luvulla	Yhteiskunta Sotahistoria	1 500 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Marko Palokangas	Sissitoiminnan ja sissisodankäynnin käyttöajatus osana Suomen puolustusjärjestelmää kylmän sodan aikakaudella	Sotahistoria	1 900 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Pekka Poutiainen	Diplomatic Endgame: Cooperation or War	Strategia Sotatekniikka	1 000 €	Tohtoriopintoihin Tampereen teknillisessä yliopistossa

Kapt Antti-Tuomas Pulkka	Opetukseen, oppilaaseen ja opettajaan liittyvien tekijöiden interaktio korkeakoulu-opinnoissa	Kasvatustiede	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj, VTT Jyri Raitasalo	Suomen puolustusjärjestelmän kehittämiseen vaikuttavat tekijät kylmän sodan jälkeisellä ajalla	Strategia	1 100 €	
Maj Jari Riihimäki	Opiskeluun Joint Services Command and Staff Coursella Englannissa	Opiskelu	1 000 €	
Maj Tapio Saarelainen	Taistelija 2020 – Tulevaisuuden verkottunut sotilas	Sotatekniikka	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Torsti Sirén	State Agent, Identity and the New World Order – Reconstructing Polish Defence Identity After the Cold War Era	Strategia	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Yli J. Juuso Säämänen	Suurmaihinnousun uhasta kaappaushyökkäyksen torjuntaan	Sotahistoria	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Jami Virta	Puolustusvoimat liennäyttyksen aikana 1968–1975	Yhteiskunta Sotahistoria	3 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Suomen Sotilassosiologinen Seura ry	Tutkijaseminaarin järjestelyihin aiheena maanpuolustukseen liittyvät ajankohtaiset yhteiskuntatieteelliset tutkimushankkeet	Yhteiskunta	1 500 €	

2008, yhteissummaltaan 39 250 euroa, 23 kohdetta				
Yli Antti Alahonko	Kriisinhallinta Saksan liittotasavallan turvallisuuspolitiikassa	Strategia	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Tapio Alho	Reflektio kognitiivisena prosessina sotiluuden kontekstissa	Sotilaspedagogiikka	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Vesa Autere	Logistinen ajattelu johtamisen teoriina	Johtaminen	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Fred Blombergs	Realismi ja Suomen turvallisuus kylmän sodan jälkeen: Venäjän valtapolitiikka unipolaarisessa maailmassa	Strategia	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Marko Eklund	Suomalaiset ja neuvostoliittolaiset palkitsemiset toisen maailmansodan ansioista	Sotahistoria	1 000 €	
Yli Johanna Franzén	Kysymys Santahaminan tulevaisuudesta – Julkinen keskustelu Santahaminan käytöstä vuodesta 1917 vuoteen 2009	Yhteiskunta Sotahistoria	1 000 €	Tohtoriopintoihin Turun yliopistossa
Kapt Juha Jokitalo	Ilmavoimien johtamiskulttuuri sotilas-yhteisön alakulttuurina	Johtaminen Ilmavoimat	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Komkapt Marko Laaksonen	Merkkillinen strategia: Puolustushallinnon strategia-käsitteen semioottinen tarkastelu	Johtaminen	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ev Martti Lehto	Johtamisen transformaatio verkostoaivusteisessa ilmapuolustuksessa	Johtaminen Ilma-voimat	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Jarno Linnell	Suomen uhkakuvapolitiikka – Tutkimus uhkakuvien rakentamisesta ja uhkakäsityksistä 2000-luvun alussa	Strategia	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Juha Mäkelä	Arabiankielen intensiivikurssi	Opiskelu	2 000 €	Liittyv sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Jarmo Nieminen	Santahamina 2 ja Santahamina 3 -teosten viimeistelyyn	Sotahistoria	2 000 €	
Ylil Minna Nopanen	Ilmavoimien kansainvälisen yksikön oikeudellinen kehys NATO-operaatiossa,	Ilmavoimat Kansainvälinen toiminta	1 000 €	
Evl Tapio Palmunen	Miehitämättömät lentokoneet suomalaisessa toimintaympäristössä – Lennokista lentokoneeksi, tiedontarpeesta tiedusteluraporttiin	Operaatiotaito Taktiikka	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Evl Kimmo Rajala	Oulun varuskunta ja pohjoisen puolustus 1945–1973	Operaatiotaito Taktiikka	2 000 €	Tohtoriopintoihin Oulun yliopistossa
Evl, ST Jari Rantapelkonen	Aseilla ja niiden mielikuvilla harhauttaminen	Info	1 000 €	
Kapt Matti Rautio	Osaamisen johtamisen mahdollisuudet tietohallinnon palvelutuotannossa	Johtaminen	1 500 €	
Maj Tapio Saarelainen	Taistelija 2020 – Tulevaisuuden verkottunut sotilas	Sotatekniikka	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Mikael Salo	International Military Testing Association -konferenssiin Hollannissa syksyllä 2008	Koulutus	1 250 €	
Maj Torsti Sirén	State Agent, Identity and the New World Order – Reconstructing Polish Defence Identity After the Cold War Era	Strategia	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj Jari Sormunen	Komppanian päällikön taktisten päätösten mittaamisen analysointimenetelmät	Taktiikka	1 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Jami Virta	Puolustusvoimat liennäyttyksen aikana 1968–1975	Yhteiskunta Sotahistoria	3 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotilaspedagogiikan laitos	Kansainvälisen sotilaspedagogiikan (LAMP 2008) -seminaarin järjestäminen	Sotilaspedagogiikka	3 000 €	
2009, yhteissummaltaan 25 250 euroa, 18 kohdetta				
Komkapt, MSc Jukka Anteroinen	Systeemisyydellä suorituskykyä	Sotatekniikka	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Komkapt Tom Hanén	Strateginen turvallisuus	Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kaplt Olli Hartikainen	Poliittisen historian aineopintoihin Helsingin yliopistossa	Historia	1 000 €	
Insmaj, DI Heikki Heikkilä	Uusia perusteita ja menetelmiä panssaroitujen sotilasajoneuvojen kenteittämissiin ja mittauksiin liittyvien tutkimuslaitteistojen integrointeihin	Sotatekniikka	2 700 €	
Evl Mika Kerttunen	Intian ulkopoliitiikka ja ydinasepolitiikka	Strategia	1 500 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj Jarmo Keskinen	Sotaa vai kriisinhallintaa – Kriisinhallinnan ja sodan rajapinnan lähestyminen	Kansainvälinen toiminta	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa

Ylil Juha Kilpiäinen	Elektroniikkainsinöörin tutkimoon Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa	Opiskelu	1 000 €	
Evl, FM Pertti Kuokkanen	Bayesian Networks Support Anticipatory Decision-Making	Johtaminen	1 500 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Inskapt Esa Lappi	Laskennallisten taistelumallien tietotekniikan ja opetuksen kehittäminen	Sotatekniikka	2 050 €	EISTA 2009 -konferenssiin
Maj Janne Mäkitalo	Jugoslavian sotataidon kehittyminen toisen maailmansodan jälkeen	Sotahistoria	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Jesse Seppälä	Tietoteknisten palveluiden tuottamisen strategisena kumppanuutena – case Rajavartiolaitos	Opiskelu	1 000 €	Kauppateieteiden maisterin tutkimoon Lappeenrantaan teknillisessä yliopistossa
Ylil Tomi Veijalainen	Kasvatustieteen aineopintoihin Turun yliopistossa	Opiskelu	500 €	
Maj, KT Pekka Halonen	Puolustusvoimien henkilöstön työssä oppimisen käytänteet	Koulutus	2 000 €	
Prof, evl Aki-Mauri Huhtinen	Informaationsodankäyntiä käsittelevä englanninkielinen tietokirja	Info	2 000 €	
Kapt Arte Kaleva	Radikaali poliittinen islamismi ja terrorismi	Strategia	1 500 €	Tohtoriopintoihin Turun yliopistossa

Maj, TT Rainer Peltoniemi	Suomi – Nato	Strategia	2 000 €	
Kapt Pekka Poutiainen	Kilpailun loppupeli; Voitto tai tappio peliteorian viitekehityksessä	Strategia Sotatekniikka	1 000 €	Tohtoriopintoihin Tampereen teknillisessä yliopistossa
Kapt Juha Tuominen	Puolustusvoimien perusyksikön päällikkö työyhteisössä ja yksikön ulkopuolisissa sosiaalisissa verkostoissa	Sotilaspedagogiikka	1 500 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
2010, yhteissummaltaan 21 200 euroa, 10 kohdetta				
Kom, MSc Jukka Anteroinen	Systeemisyydellä suorituskykyä	Sotatekniikka	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Olli Envall	Kansallinen asevelvollisuusarmeija – laadullinen tutkimus yleiseen asevelvollisuuteen pohjautuvasta joukkojen tuottamisesta	Taktiikka	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maanpuolustuskorkeakoulun Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos	The Hidden Grand Narrative of Western Military Policy – A Linguistic-Pedagogical Analysis of NATO's Strategic Communication	Info	3 000 €	
Insyylil Lasse Lahdenmaa	Peleistä pihalle ja panssariin –Tietokonesimulaattoriavusteiden koulutuksen järjestäminen taisteluteknisellä ja taktisella tasolla maavoimissa	Sotatekniikka	1 700 €	

Maj, VTT Juha Mäikki	Sotataitoa ihmisten johtajille. Sotataito ja sen klassikot uudelleenarvioituna	Sotataito	2 000 €	
Evl Jarmo Nieminen	Santahamina-tutkimuksen 3. osa, Santahaminan sotilassaaren historia 1900-luvun alkuvuosikymmeninä	Sotahistoria	2 000 €	
Kapt Antti-Tuomas Pulkka	Opetusmenetelmien, opiskelijoiden orientaatioiden, mielekkäiden oppimiskokemusten ja korkeakouluopiskelijoiden oppimisen yhteydet ja erityispiirteet Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoilla	Kasvatustiede	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj, VTT Jyri Raitasalo	Työpaperin kirjoittamiseen ja osallistumiseen International Studies Association -konferenssiin Montrealissa Kanadassa	Strategia	1 500 €	
Evl Unto Usvasalo	Master of Science -opintoihin Defence College of Management and Technologyssa Englannissa	Opiskelu	2 000 €	
Kapt Jami Virta	Juoksuhaudoista yhteiskuntaan – Puolustusvoimat lennityksen aikana	Yhteiskunta Sotahistoria	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
2011, yhteissummaltaan 16 400 euroa, 10 kohdetta				
Kapt Riku Hartikainen	Toiminnan kehittäminen joukko-osastossa	Johtaminen	1 700 €	Diplomi-insinööriopintoihin Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa

Kaptl Kari Laakko	Merivoimien alipseerien sotilasamatillisen täydennyskoulutuksen työelämävastaavuus	Koulutus	2 000 €	Pro gradu -tutkintoon
KM, maj (res) Matti Meriläinen	Opiskeluympäristötekijöiden merkitys kadettien opiskelukyvyille	Koulutus	2 000 €	
Maj Janne Mäkitalo	Jugoslavian sotataidon kehittyminen toisen maailmansodan jälkeen	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden väitöskirjan kielentarkastukseen
Kapt Otto Pekkarinen	Alipseeriston työssä oppiminen puolustusvoimissa	Koulutus	700 €	Osallistumiseen työelämän tutkimuspäiville Tampereella, liittyy Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Harri Pyyhtinen	Lentokoulutus toimintakyvyn ja identiteetin teorian näkökulmasta	Koulutus	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ylil Noora Repo	Lentoyhtiön tietopääoman mittaaminen – Case Finnair	Ilmavoimat	1 000 €	
Maj, Mikael Salo	Determinants of Military Adjustment and Attrition during Finnish Conscript Service	Koulutus	2 500 €	Väitöskirjan painatuskustannuksiin ja jakeluun

Komdri evp Kai Var- sio	Analyysi nykyaikaista taistelualuksis- ta ja niiden merisotatoimia esittävistä postimerkeistä maailmassa vuosina 1984–2009	Sotahistoria Merivoimat	500 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Suomen Sotilassosio- loginen Seura	Kansainvälisen seminaarin järjestelyi- hin	Yhdistys	1 000 €	
2012, yhteissummaltaan 31 400 euroa, 19 kohdetta				
Prkenr evp, ST Pentti Airio	Muisti- ja asiakirjatietoa vuosilta 1944–1991	Sotahistoria	6 000 €	
Kom, MSc Jukka An- teroinen	Systeemisyydellää suorituskykyä	Sotatekniikka	2 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Kom Tom Hanén	Strateginen turvallisuus	Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Kapt Timo Hesso	Osaamiskartoitusohje sektorijohtajille	Johtaminen	900 €	Päättötyöhön Tam- peren ammattikor- keakoulussa
Ylil Petri Himanen	Ilmavoimien taistelunjohto-opettajien käsityksiä asiantuntijuudesta	Ilmavoimat Koulutus	1 500 €	Pro gradu -tutki- mukseen Jyväskylän yliopistossa

Maj Arto Hirvelä	Komentajakeskeisyydestä kokonaisvaltaiseen suunnitteluun – Strateginen kommunikaatio operatiivisessa suunnitteluprosessissa	Johtaminen Operaatiotaito	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Petteri Lalu	Neuvostoliittolaisen (venäläisen) sota-aidon kehitys (käytännössä venäjänkielen opiskeluun ulkomaila)	Sotataito Operaatiotaito	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Marko Palokangas	Sissisodankäynti ja sissitoimintamene-temät osana Suomen puolustusjärjestelmää kylmän sodan aikakaudella	Sotahistoria	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Kapt Juha Tuominen	Perusyksikkö oppivana, verkostoituneena yhteisönä – Pääliikkö osaamisen johtajana ulkopuolisissa sosiaalisissa verkostoissa	Sotilaspedagogiikka	2 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Evl, ST Vesa Valtonen	Pioneeriaselajin historia -julkaisuun	Sotahistoria	1 500 €	
Lnt Karri Wihersaari	Merivenäjä-oppikirjaan	Julkaisu	2 000 €	
Ylil Timo Hemmi	Venäjän presidenttien linjapuheet – Vuosina 2000–2012 pidettyjen linjapuheiden diskursianalyttinen tarkastelu sotilaspoliittisesta näkökulmasta	Strategia Info	1 000 €	Pro gradu -tutkimukseen Turun yliopistossa
Kenrm evp Heikki Holma	Puolustusvoimien kansainvälinen sotilaallinen yhteistoiminta	Kansainvälinen toiminta	2 000 €	

Kapt Seppo Naapila	Kouluttajan nonverbaalisen käyttäytymisen vaikutus opiskelijan motivaatioon Big5-persoonallisuustypologian kautta tarkasteltuna	Koulutus	2 000 €	Väitöstutkimus Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa
Ev evp Lauri Ovaska	Kirveen kertomaa: 57. Kadettikurssien ja 42. Merikadettikurssin 40-vuotisjuhlakirja	Sotahistoria Julkaisu	500 €	
Ylil Antti Paronen	Kumouksellinen sota muutoksessa – Globaali jihadismi käsityksemme muokkaajana	Sotahistoria	500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
EvL, TT Rainer Peltoniemi	Suomen Kaarti 200 vuotta	Sotahistoria Julkaisu	1 500 €	
Ylil Jenni Tammi	Hevonen sodassa – kuvateos talvi- ja jatkosodasta hevosen kokemana	Sotahistoria Julkaisu	1 000 €	
Komkapt Ville Vänskä	Yhteisoperaatiot suomalaisessa operaatiotaidossa	Operaatiotaito	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
2013, yhteissummaltaan 27 000 euroa, 16 kohdetta				
EvL, FT Petteri Jouko	Tiedonhankintamatkat Ranskaan ja Ruotsiin	Sotahistoria	1 500 €	Puolustusvoimat ja kylmä sota -projekti

Maj Harry Kantola	From Cyber Strategy to Technical Implementation – Possibilities for ”Small States” to Conduct Cyber Operations at the Operational and Tactical Level,	Operaatiotaito	1 600 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Heikki Lantto	Sotapelit sotataidossa	Sotataito Operaatiotaito	1 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Juha Mäkelä	Changing Balances of Power within Arab Securitocracies: A Case Study in the Aftermath of the Arab Spring on its Implications for Security Establishments and for the Security Relationships of Egypt and Jordan	Strategia	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Juha Ratinen	Suomen puolustusvoimien liikekannallepanojärjestelmän ja -kyvyn kehittyminen kylmän sodan aikakaudella	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Hannu Rentola	Säikeitä pedagogisesta johtamisesta	Sotilaspedagogiikka	1 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Matti Sopanen	Opiskeluun Army Logistics Universityssä Yhdysvalloissa	Opiskelu	1 000 €	

Komdri evp Kai Var- sio	Britannian ja Saksan maailmansotien välillä kehittyneen merisotataidon do- kumentoituminen postimerkeille	Sotahistoria	900 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Komkapt Tapio Alho	Reflektio kognitiivisena prosessina osana sotilaan psyykkistä toimintaky- kyä	Sotilaspedago- giikka	2 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Kom, MSc Jukka An- teroinen	Vastakauppatoiminnan vaikuttavuus- den arviointi	Yhteiskunta	2 000 €	
Maj Arto Hirvelä	Komentajakeskeisyydestä kokonais- valtaiseen suunnitteluun – Strateginen kommunikaatio operatiivisessa suun- nitteluprosessissa	Johtaminen Operaatiotaito	2 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Kapt Juha Jokitalo	Ilmavoimien organisaatiokulttuuri sotilasyhteisön erityiskulttuurina	Johtaminen Ilmavoimat	2 000 €	Sotatieteiden tohto- riopintoihin Maan- puolustuskorkea- koulussa
Evl, dos Jyri Raitasalo	Kansainväliseen International Studies Association -konferenssiin Kanadassa ja kahteen julkaisuun aiheena länsi- maisten asevoimien kehittämiseen vaikuttavat kansainväliset tekijät ja kehityslinjat (Redefining Western Mili- taries in the post-Unipolar World)	Strategia	3 000 €	

Kapt Juha Tuominen	Perusyksikkö oppivana, verkostoituneena yhteisönä – Päällikkö osaamisen johtajana	Sotilaspedagogiikka	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Evl (ev), VTM Vesa Virtanen	The Arctic in World Politics. The United States, Russia and China in the Arctic – Implications for Finland	Strategia Julkaisu	3 000 €	
Suomen Sotilassosiologinen seura	Seuran 20-vuotisjuhlaseminaarin järjestelyihin	Yhdistys	1 000 €	
2014, yhteissummaltaan 26 950 euroa, 13 kohdetta				
Evl Heikki Mansikka	A New Framework for Assessing Fighter Pilot's Performance by Combining Workload Assessment and Task Accomplishment	Ilmavoimat	4 000 €	Väitöstutkimukseen Coventry Universityssä Englannissa
Maj Seppo Naapila	Kouluttajan nonverbaalin käyttäytymisen vaikutus koulutettavan motivaatioon	Koulutus	1 500 €	Väitöstutkimukseen Itä-Suomen yliopistossa
Ltn Ville Nokipii	Suomen logistiikan suhde puolustusvoimien logistiikkaan 2030-luvulla	Julkaisu Logistiikka	1 000 €	
Kapt Antti Paronen	Kumouksellinen sota ja globaali jihadismi	Sotahistoria	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Maj Antti-Tuomas Pulkka	The Interaction of Motivation and Learning Context: The Role of Goal Orientations in Students' Perceptions of Instruction and Studying yhteydet ja erityispiirteet Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoilla	Kasvatustiede	1 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Maj, ST Tapio Saarelainen	Osallistumiseen ICDT-konferenssiin Barcelonassa ja Net Ware -konferenssiin Venetsiassa	Sotatekniikka	1 000 €	
Komdri evp Kai Varisio	Postimerkit merisotaidon dokumentteina, Britannian ja Saksan laivastojen varustelu maailmansotien välisenä aikana	Sotahistoria Merivoimat	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Pentti Forsström	Venäjä sotilaspolitiikka NL:n hajoamisen jälkeen. Tulkintoja Venäjän sotilasstrategiasta ja sen muutoksista	Strategia	2 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Heikki Lantto	Operaatioiden sotapelaaminen	Sotataito Operaatiotaito	4 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl, dos Jyri Raitasalo	Työpaperin kirjoittamiseen ja osallistumiseen International Studies Association -konferenssiin artikkelilla The Crises over Ukraine as a Conceptual Watershed in Western Defence Policy	Strategia	2 450 €	

Kapt Hannu Rentola	Säikeitä pedagogisesta johtamisesta	Sotilaspedagogiikka	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kaptl Juuso Säämänen	Suurmaihin nousun uhkasta kaappaushyökkäyksen torjuntaan – Suomenmeripuolustuksen maihin nousuntorjuntakyvyn kehittyminen jatkosodan päättymisestä 1970-luvulle	Sotahistoria	3 000 €	Tohtoriopintoihin Helsingin yliopistossa
Evl Sami-Antti Takamaa	Taisteluhelikopteri Mi-28	Ilmavoimat	500 €	
2015, yhteissummaltaan 24 500 euroa, 19 kohdetta				
Komkapt Tapio Alho	Reflektio tietoisuuden ja tilannetietoisuuden tuottamisessa – sotatieteellinen näkökulma metakognitioon	Sotilaspedagogiikka	1 300 €	Väitöskirjan kielen tarkastus- ja painatustuksumuksiin
Evl Pentti Forsström	Venäjän sotilaspolitiikka NL:n hajoamisen jälkeen. Tulkintoja Venäjän sotilasstrategiasta ja sen muutoksista	Strategia	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Sotprof, evl Aki-Mauri Huhtinen	Konferenssi-esitelmän ja journali-artikkelin 'The Double Edge of the Information Sword' kielenhuoltokustannuksiin	Seminaari Johtaminen	1 900 €	
Evl Saku Joukas	Ilmavoiman kausaalinen kehittyminen ja sen liitännäistekijät; strategia, geopolitiikka ja teknologia	Ilmavoimat	700 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Kapt Juha Kilpiäinen	Integroitu informatiivinen tekninen tilannekuva – mahdollisuus vai mahdollisuus	Johtaminen Sotatekniikka	1 000 €	Elektroniikkainsinöörin tutkinnon loppuyöhön Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa
Maj Paavo Kärrä	Puolustusvoimien palvelutoiminta ja sen mittaaminen	Organisaatiotutkimus	1 000 €	Loppuyöhön Lappeenranta teknillisessä yliopistossa
Maj Seppo Naapila	Kouluttajan nonverbaalisen käytettävyyden vaikutus opiskelijan motivaatioon Big5-persoonallisuustypologian kautta tarkasteltuna	Koulutus	1 000 €	Väitöstudium Itä-Suomen yliopistossa
Kapt Otto Pekkarinen	Aliupseerin työssä oppiminen puolustusvoimien perusyksiköissä	Koulutus	1 200 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Mika Penttinen	Artikkelin Upseerien koulutusjärjestelmän opiskelijavalinnat osana osallisuuden kehittämistä	Koulutus	1 000 €	Kansainvälinen International Society of Military Sciences -seminaariin Helsinkiin
Kapt Hannu Rentola	Säikeitä pedagogisesta johtamisesta	Sotilaspedagogiikka	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Maj, ST Tapio Saarelainen	Tilannetietoisuuden ja paikkatiedon sekä resurssien kohdentuminen	Sotatekniikka	1 800 €	
Evl, FT Matti Santtila	MarsMars.fi -sosiaalisen liikuntapalvelun vaikutukset palvelukseen astuvien nuorten fyysiseen kuntoon ja liikunta-aktiivisuuteen sekä Libanonin kriisinhallintaoperaatioon osallistuneiden sotilaiden toimintakyvyn tutkimus	Liikuntatiede	2 500 €	Tutkimustyön esittely American College of Sports Medicine -konferenssissa Bostonissa
Kapt Miika Sartonen	Kybertoimintaympäristössä tapahtuvat psykologiset operaatiot	Info	1 000 €	Sotateieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Olli Teirilä	Neo-Securitization of Intelligence? Analysis of Intelligence-Related Public Discourse on Iraq and the Snowden Files	Strategia Info	1 000 €	Sotateieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Janne Tähtinen	Suomalainen sodan kuva ja sotilaalliset uhkamallit sekä puolustusjärjestelmän kehittäminen	Sotataito Operaatiotaito	1 500 €	Sotateieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Unto Usvasalo	Systems Engineering -opintojen täydentämiseen Englannissa	Sotatekniikka	600 €	
Komdri evp Kai Varisio	Postimerkit merisotataidon dokumentteina, Britannian ja Saksan laivojen varustelu maailmansotien välisenä aikana	Sotahistoria Merivoimat	1 000 €	Sotateieteiden väitöskirjan taittokustannuksiin

Komkapt Vlle Vänskä	Puolustushaarat operaatioissa – puolustushaarojen yhteistoiminnan ja yhteisoperaatioiden kehittyminen	Operaatiotaito	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Lamir Bo Österlund	Meriliikenteen huoltovarmuudelle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Merivoimat Yhteiskunta	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
2016, yhteissummaltaan 19 200 euroa, 12 kohdetta				
Kaptl Antti-Veikko Haimila	Merisotataidon kehitys Suomessa itsenäistymisestä jatkosodan päättämiseen	Sotahistoria Merivoimat	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Juha Hollanti	Alivoimaisen taktinen ajattelu. Suomalaisen taktisen ajattelun muutos upseereiden julkisen kirjoittelun perusteella vapaussodasta alueelliseen puolustukseen	Taktiikka	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Ilkka Ikonen	Suomen turvallisuusorganisaatioiden hankinnat vuosina 2005-2015. Kuinka puolustusvoimat, poliisi, rajavartiolaitos ja pelastusala onnistuivat julkisissa hankinnoissaan	Yhteiskunta	3 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Evl Saku Joukas	Ilmavoiman kausaalinen kehittyminen ja sen litännäistekijät; strategia, geopolitiikka ja teknologia	Ilmavoimat	500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Evl Jukka Hautala	Puolustusvoimien kuvaustoiminnan ja oppimateriaalituotannon kehittyminen 2000- luvun digitalisaatiossa ja vaikutus organisaatioihin sekä lähitulevaisuuden ratkaisuihin	Koulutus	1 500 €	
Maj Risto Lehto	Puolustusvoimien kuvaustoiminnan ja oppimateriaalituotannon kehittyminen 2000- luvun digitalisaatiossa ja vaikutus organisaatioihin sekä lähitulevaisuuden ratkaisuihin	Koulutus	1 500 €	
Kapt Jani Liikola	Sotilasorganisaation luovuus ja uuden kehittäminen	Johtaminen	700 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Jussi-Pekka Niemelä	Puolustusvoimien palkatun henkilöstön palvelusmotivaatio kriisinhallintatehtäviin	Kansainvälinen toiminta	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Juha Ratinen	Liikekannallepanojärjestelmän kehittyminen	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Antti Saarinen	Oikeusvarmuus ja laatu sotilaskurinpitomenetellyssä	Hallinto	1 000 €	Pro gradu -tutkimustyöhön Lapin yliopistossa

Ev evp Max Sjöblom	Suomen ja Ruotsin keskinäinen vuorovaikutus suomalaisen sotataidon kehityksen eri vaiheissa itsenäistymisestä talvisotaan	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Janne Tähtinen	Suomalainen sodan kuva ja sotilaalliset uhkamallit sekä puolustusjärjestelmän kehittäminen	Sotataito Operaatiotaito	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
2017, yhteissummaltaan 34 900 euroa, 14 kohdetta				
Komdri, ST Jukka Anteroinen	Tutkimus- ja kehittämistoiminnan merkitys puolustukselle	Tutkimustoiminta	2 000 €	
EvI Pentti Forsström	Venäjänsotilasstrategia muutoksessa	Strategia	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Markus Järvinen	Päätöksentekoon vaikuttaminen verkostossa	Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ev Martti Kari	Russia – A Cyber Fortress Besieged	Strategia Johtaminen	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Hannu Rentola	Kasvusta huolehtiminen. Aineistolähtöinen teoria pedagogisesta johtamisesta	Koulutus Johtaminen	1 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Ev evp Max Sjöblom	Ruotsalaisvaikutuksen välittyminen suomalaiseseen sotataitoon ennen talvisotaa	Sotahistoria	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Janne Tähtinen	Suomalainen sodankuva ja sotilaalliset uhkamallit sekä puolustusjärjestelmän kehittäminen	Sotataito Operaatiotaito	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Ilkka Ikonen	Suomen turvallisuusorganisaatioiden hankinnat vuosina 2002–2015. Kuinka puolustusvoimat, poliisi, rajavartiolaitos ja pelastusala onnistuivat julkisissa hankinnoissa?	Yhteiskunta	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ev evp Pasi Kesseli	Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi 75 vuotta - julkaisu	Yhteiskunta	9 000 €	
Evl Mika Kulkas	Elements of Future Airpower and Operational Art – Small Nation Perspective	Ilmavoimat	2 600 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Ev evp Hannu Liimatta	Ulkomaista esikuvista omaperäisempiin ratkaisuihin. Jalkaväkitahtikan kehittämisen ensimmäiset viisikymmentä vuotta	Taktiikka	1 500 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

Kapt Jussi-Pekka Niemelä	Puolustusvoimien palkatun henkilöstön palvelusmotivaatio kriisinhallintatehtäviin	Kansainvälinen toiminta	2 600 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Kapt Elias Stenström	Y. A. Järvinen – taktiikan ja operaatiotaidon kehittäjä	Taktiikka Operaatiotaito	2 600 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa
Maj Janne Tähtinen	Suomalainen sodan kuva ja sotilaalliset uhkamallit sekä puolustusjärjestelmän kehittäminen	Sotataito Operaatiotaito	2 000 €	Sotatieteiden tohtoriopintoihin Maanpuolustuskorkeakoulussa

LIITE 3: Haetut ja myönnettyt stipendit

HACKLININ UPSEERIKOULUTUKSEN SÄÄTIÖLTÄ HAETUT JA MYÖNNETYT STIPENDIT JA
APURAHAT VUOSINA 1945–1917

Vuosi	Stipendien/ Apurahojen määrä	Hakemuksia	Myönnetty/maksettu
1945	8	26	320 000 mk
1946	–	–	–
1947	–	–	–
1948	–	–	–
1949	2	14	80 000 mk
1950	5	9	160 000 mk
1951	6	ei löydy lähteistä	250 000mk/175 000 mk
1952	8	ei löydy lähteistä	270 000 mk/340 000 mk ¹
1953	6	8	340 000 mk/340 000 mk
1954	7	ei löydy lähteistä	385 000 mk/ei löydy
1955	10	ei löydy lähteistä	370 000 mk/378 500 mk
1956	9	13	380 000/445 000 mk ²
1957	7 + 1 ³	ei löydy lähteistä	465 000 mk/465 000 mk
1958	7	ei löydy lähteistä	230 000 mk/ei löydy lähteistä

¹ Myönnettujen ja maksettujen summien ero johtunee edellisessä vuonna myönnettujen apurahojen maksamisesta vasta vuonna 1952.
² Myönnettujen ja maksettujen summien ero johtunee edellisessä vuonna myönnettujen apurahojen maksamisesta vasta vuonna 1956.
³ Ramikkotykistön historiakirjoitustyöhön. Apuraha jaettiin neljälle tutkimukselle.

1959	3 + 1 ⁴	9	100 000 mk + 150 000 mk ⁵ /150 000 mk
1960	9	ei löydy lähteistä	550 000 mk/ei löydy lähteistä
1961	1 + 4 ⁵	8	200 000 mk/190 000 mk
1962	5	12	250 000 mk/260 000 mk
Rahauudistus 1.1.1963			
1963	4	4	5 750 mk/3750 mk ⁶
1964	2	8	2000 mk/4 000 mk ⁷
1965	1	ei löydy lähteistä	1 000 mk/1 000 mk
1966	3	6	2 750 mk/2 750 mk
1967	3	ei löydy lähteistä	4 500 mk/4 500 mk
1968	1 + 2 ⁸	4	3 000 mk/3 000 mk
1969	2	4	3 300 mk/3 300 mk
1970	2	4	3 000 mk/ 3 000 mk
1971	2	2	4 000 mk/4 000 mk
1972	2 + 3 ⁹	4	4 500 mk/4 500 mk
1973	—	2	0 mk/0 mk

⁴ Suomen Sotatieteelliselle Seuralle ansiokkaiden tutkimustöiden palkitsemiseen.

⁵ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta neljä stipendiä/apurahaa.

⁶ Kapteeni Olanderille myönnetty 2 000 markan opiskeluapuraha maksettiin vasta vuonna 1964.

⁷ Vuonna 1963 kapteeni Olanderille myönnetty 2 000 markan opiskeluapuraha maksettiin vasta vuonna 1964.

⁸ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

⁹ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kolme stipendiä/apurahaa.

1974	2 + 2 ¹¹	5	4 000 mk + 20 000 mk ¹⁰ / 24 000 mk
1975	5	6	8 500 mk / 8 000 mk ¹¹
1976	7	9	8 700 mk / 8 700 mk
1977	4 + 2 ¹²	ei löydy lähteistä	6 500 mk / 6 500 mk
1978	2 + 2 ¹³	4	6 500 mk / 6 500 mk
1979	1 + 2 ¹⁴	3	5 000 mk / 5 000 mk
1980	3 + 4 ¹⁵	5	12 000 mk / 12 000 mk
1981	6 + 2 ¹⁶	9	11 500 mk / 11 500 mk
1982	8 + 3 ¹⁷	10	12 300 mk / ei löydy lähteistä
1983	4 + 2 ¹⁸	10	10 000 mk / 10 000 mk
1984	1 + 2 ¹⁹		3 700 mk / 3 700 mk
1985	2 + 2 ²⁰		10 000 mk / 10 000 mk
1986	3 + 2 ²¹	ei löydy lähteistä	12 000 mk / 12 000 mk
1987	1 + 2 ²²	3	5 500 mk / 5 500 mk

¹⁰ Eversti Tervasmäelle ja majuri Ahdolle maksetut toimittajastipendit kenraali Talvelan muistelmista. Apuraha saatiin lahjoituksina Kaukomarkkinat Oy:ltä ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ltä.

¹¹ Summien ero ei selviä lähteistä.

¹² Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

¹³ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

¹⁴ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

¹⁵ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta neljä stipendiä/apurahaa.

¹⁶ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa, joista toinen jaettiin kahdelle henkilölle.

¹⁷ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kolme stipendiä/apurahaa.

¹⁸ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

¹⁹ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa, joista toinen jaettiin kahdelle henkilölle.

²⁰ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa, joista toinen jaettiin kahdelle henkilölle.

²¹ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

²² Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiä/apurahaa.

1988	2 + 3 ²³	3	11 000 mk/11 000 mk
1989	6 + 2 ²⁴	9	19 500 mk/19 500 mk
1990	3 + 2 ²⁵	4	17 000 mk/17 000 mk
1991	3 + 2 ²⁶	7	12 000 mk/12 000 mk
1992	6 ²⁷	ei löydy lähteistä	12 000 mk/12 000 mk
1993	4 ²⁸	ei löydy lähteistä ²⁹	12 000 mk/12 000 mk
1994	2 ³⁰	ei löydy lähteistä	15 000 mk/15 000 mk
1995	2 ³¹	ei löydy lähteistä	15 000 mk/15 000 mk
1996	2 ³²	ei löydy lähteistä	30 000 mk/30 000 mk
1997	5 ³³	ei löydy lähteistä	40 000 mk/ 40 000 mk
1998	4 ³⁴	ei löydy lähteistä	80 000 mk/80 000 mk
1999	4 ³⁵	ei löydy lähteistä	90 000 mk/90 000 mk

²³ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kolme stipendiiä/apurahaa.

²⁴ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiiä/apurahaa, joista toinen jaettiin kolmelle henkilölle.

²⁵ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiiä/apurahaa.

²⁶ Sotatieteellinen Seura jakoi säätiöltä saamastaan apurahasta kaksi stipendiiä/apurahaa.

²⁷ Lähteistä ei käy ilmi, mitkä tutkimukset Sotatieteellinen Seura palkitsi apurahoin.

²⁸ Määräraha myönnettiin Sotakorkeakoulun (vuodesta 1994 Maanpuolustuskorkeakoulun) tukisäätiölle, joka jakoi neljä stipendiiä/apurahaa.

²⁹ Maanpuolustuskorkeakoululle jätettyjen hakemusten kokonaismäärä ei selviä käytetyistä lähteistä.

³⁰ Määräraha myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka jakoi kaksi stipendiiä/apurahaa.

³¹ Määräraha myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka jakoi kaksi stipendiiä/apurahaa.

³² Määräraha myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka jakoi kaksi stipendiiä/apurahaa.

³³ Määräraha myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka jakoi viisi stipendiiä/apurahaa.

³⁴ Määräraha myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle, joka jakoi neljä stipendiiä/apurahaa.

³⁵ Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö myönsi kolme stipendiiä/apurahaa yhteissummaltaan 45 000 markkaa ja ilmoitti käyttävänsä loput 45 000 markkaa vuonna 2000 päätyvien esiupeeri- ja yleisesikuntaupseerikursien palkitsemiseen.

2000	1 + 3 ³⁶	ei löydy lähteistä	45 000 + 45 000 mk/90 000 mk
2001	2 + 4 ³⁷	8	250 000 mk/227 800 mk ³⁸
Vuoden 2002 alussa Suomi siirtyi euroon			
2002	5	ei löydy lähteistä	27 200 € ³⁹ /18 932,74 €
2003	9	ei löydy lähteistä	37 200 €/54 400 € ⁴⁰
2004	9	12	24 150 €/31 650 € ⁴¹
2005	14	13	34 250 €/33 250 € ⁴²
2006	14	19	28 650 €/28 650 €
2007	19	29	31 500 €/31 500 €
2008	23	36	39 250 €/39 250 €
2009	18	29	25 250 €/25 250 €
2010	10	24	21 200 €/21 200 €
2011	10	19	16 400 €/16 400 €
2012	19	24	31 400 €/31 400 €
2013	16	33	27 000 €/27 000 €
2014	18	34	26 950 €/26 950 €

³⁶ Määrärahat myönnettiin Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiölle ja Pääesikunnan koulutusosastolle. Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö myönsi kolme stipendiiä/apurahaa.

³⁷ Hacklinin upseerikoulutuksen säätiö myös kaksi apurahaa ja Maanpuolustuskorkeakoulun tukisäätiö neljä.

³⁸ Olli-Veikko Kurviselle maksettiin vuonna 2001 7 800 markkaa myönnetystä 20 000 markan apurahasta.

³⁹ Everstiluutnantti Jorma Saarelaiselle myönnettiin 12 000 euroa opiskelun Kansas Universityssä. Se maksettiin vasta 30.5.2003.

⁴⁰ Summien erotus johtuu siitä, että vuonna 2003 maksettiin osia myös vuonna 2002 myönnettyistä apurahoista.

⁴¹ Summien erotus johtuu siitä, että vuonna 2004 maksettiin osia myös vuonna 2003 myönnettyistä apurahoista.

⁴² Kaikkia vuonna 2005 myönnettyjä apurahoja ei ilmeisesti maksettu vuonna 2005.

2015	19	34	24 500 €/24 500 €
2016	12	16	19 200 €/19 200 €
2017	14	36	34 900 €/43

⁴³ Vuoden 2017 tilinpäätös ei ollut tätä kirjoitettaessa vielä käytössä.

LIITE 4: Hallituksen jäsenet

HACKLININ UPSEERIKOULUTUKSEN SÄÄTIÖN HALLITUKSEN JÄSENET JA TOIMIHENKILÖT
VUOSINA 1943–1917¹

Vuosi	Puheenjohtaja	Jäsenet	Sihteeri	Rahavarojen hoitaja	Tilintarkastajat
1943	Jvkenr Erik Heinrichs	Kenrl Wilho Tuompo (varapi) Tykkenr Vilho Petter Nenonen (tyk) Ev Valo Nihtilä (jv) Kmdri Svante Sundman (me) Ev Risto Pajari (iv)	Ev Valo Nihtilä	Ev Kurt Bruncrona	Kenrm Verner Gustafsson Kapteeni, KHT Erkki Usva varalla: Evl N. Salenius Maist Erik Silén
1944	Samat kuin vuonna 1943.				

1 Lähreinä tässä taulukossa ovat Werner Hacklinin upseerikoulutuksen säätiön vuosi- ja toimintakertomukset vuosilta 1943–2017.

1945	Kenrl Aksel Airo	Kenrl Wilho Tuompo (varapj) (10.2. asti) Tykкенr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) (10.2. alkaen) Ev Valo Nihtilä (22.8. asti) (iv) Kenrm Kustaa Tapola (iv) (29.9. alkaen) Kapt evp, FM Kalervo Tamminen (10.2. alkaen) K-amir Svante Sundman (me) Ev Risto Pajari (iv) Ev Kurt Bruncrona Ev Martti Vihma (29.9. alkaen)	Ev Valo Nihtilä Ev Risto Pajari (22.8. alkaen)	Maj Jorma Korvenheimo (22.8. alkaen)	Kenrm Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Evl N. Salenius Maist Erik Silén
1946	Kenrl Aksel Airo Tykкенr Vilho Nenonen (vt pj)	Tykкенr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrm Kustaa Tapola (iv) K-amir Svante Sundman (me) Ev Risto Pajari (iv) Ev Yrjö Haurala (17.7. alkaen Vihman tilalle)	Ev Risto Pajari	Maj Jorma Korvenheimo	Kenrm Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Evl N. Salenius Maist Erik Silén

1947	Tykkenr Vilho Nenonen (vt pj)	Tykkenr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrm Kustaa Tapola (jv) K-amir Svante Sundman (me) Ev Risto Pajari (iv) Ev Yrjö Aleksis Järvinen	Ev Risto Pajari	Maj Jorma Korvenheimo	Kenrm evp Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Evl N. Salenius Maist Erik Silén
1948	Tykkenr Vilho Nenonen (vt pj)	Tykkenr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrm Kustaa Tapola (jv) Kenrm Eino Iisakki Järvinen (me) Ev Risto Pajari (iv) Ev Yrjö Aleksis Järvinen	Ev Risto Pajari	Maj Jorma Korvenheimo	Kenrm Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Ev Urho Lohikoski Maist Erik Silén
1949	Kenrm Viktor Alonso Sundman	Samat kuin vuonna 1948.			
1950		Samat kuin vuonna 1949.			
1951		Samat kuin vuonna 1950 pl. että Sundman oli ylennetty kenraaliluutnantiksi.			

1952	Kenrl Viktor Alonso Sundman	Tykkenr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrl Kustaa Tapola (jv) Kenrl Eino lisakki Järvinen (me) Ev Risto Pajari (iv) Ev Yrjö Aleksis Järvinen	Ev Risto Pajari	Maj Jorma Korvenheimo	Kenrm evp Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Kenrm Urho Jonkka Maist Erik Silén
1953	Samat kuin vuonna 1952 pl. että eversti Järvinen kuoli 5.10.1953.				
1954	Kenrl Viktor Alonso Sundman	Tykkenr Vilho Petter Nenonen (tyk) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrl Kustaa Tapola (jv) Kenrl Eino lisakki Järvinen (me) Ev Lauri Bremer (iv) (Pajarin tilalle) Kenrm Tauno Viktor Viljanen (ev Järvi- sen tilalle)	Ev evp Risto Pajari	Maj Jorma Korvenheimo	Kenrm evp Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Kenrm Urho Jonkka Maist Erik Silén
1955	Samat kuin vuonna 1952 pl. että kenraaliluutnantti Tapolan tilalle kenraalimajuri Jaakko Sakari Simelius.				

1956	Kenrl Tauno Viktor Viljanen	Tykkenr Vilho Petter Nenonen (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrl Elof Roschier (tyk) (Viljasen tilalle) K-amir Oiva Koivisto (me) Ev Olavi Seeve (iv) (Bremerin tilalle) Kenrl Sakari Simelius (jv)	Ev evp Risto Pajari	EvI, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm evp Verner Gustafsson KHT Erkki Usva varalla: Kenrm Urho Jonkka Maist Erik Silén
1957	Samat kuin vuonna 1956.				
1958	Samat kuin vuonna 1957 pl. että Seeve oli ylennetty kenraalimajuriksi.				
1959	Samat kuin vuonna 1958 pl. että 1.4.1959 kuolleen kenraalimajuri Gustafssonin tilalle varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin kenraali- majuri evp Urho Jonkka ja Jonkan tilalle varatilintarkastajaksi valittiin eversti Frans Petter Tiittanen				
1960	Kenrl Tauno Viktor Viljanen	Tykkenr Petter Vilho Nenonen (k. 17.2.) Kenrl Elof Roschier (varapj) (tyk) FM Kalervo Tamminen K-amir Oiva Koivisto (me) Kenrm Olavi Seeve (iv) Kenrm Reino Arimo (Simeliuksen tilalle) Ev Veikko Koppinen (rv, jv)	Ev evp Risto Pajari	EvI, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm evp Urho Jonkka KHT Erkki Usva varalla: Ev Frans Tiittanen Maist Erik Silén
1961	Samat kuin vuonna 1960 pl. että säätiön hallituksen puheenjohtajaksi kenraaliluutnantti Viljasen tilalle nimitettiin kenraaliluutnantti Aatos Maunula				

1962	Samat kuin vuonna 1961 pl. että Koivisto oli ylennetty vara-amiraaliksi, Arimo kenraaliluutnantiksi ja Koppinen kenraalimajuriksi.				
1963	Samat kuin vuonna 1962.				
1964	Samat kuin vuonna 1963 pl. että Koivisto erosi vakinaisesta palveluksesta.				
1965	Kenrl Aatos Maunula	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) (Roschierin tilalle 21.4.) FM Kalervo Tamminen Kenrm Reino Turkki (iv) (Seeven tilalle) Kenrl Reino Arimo Kenrm Veikko Koppinen (rv, iv) Ev Kauko Mäkipää (tyk) (Roschierin tilalle)	Ev evp Risto Pajari	Evl, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev Frans Tiittanen Maist Erik Silén
1966	Kenrl Reino Arimo (23.2.)	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrm Reino Turkki (iv) Kenrm Veikko Koppinen (rv, iv) Ev Kauko Mäkipää (tyk) (k. 15.2.) Inskenrm Allan Hallila (tyk) Mäkipään tilalle Kenrm Paavo Haltru (Arimon tilalle)	Ev evp Risto Pajari	Ev, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev Lauri Uski Maist Erik Silén

1967	Samat kuin vuonna 1966 pl. että Haltru, Turkki ja Koppinen oli ylennetty kenraaliluutnantteiksi ja eversti Uski erosi vakinaisesta palveluksesta.				
1968	Kenrl Kaarlo Olavi Leinonen (23.4.)	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrl Reino Turkki (iv) (k. 4.12.) Kenrl Veikko Koppinen (rv, jv) Kenrl Paavo Haltru Inskenrm Allan Hallila (ryk)	Ev evp Risto Pajari	Ev, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev evp Lauri Uski Maist Erik Silén
1969	Kenrl Paavo Ilmola (13.6.)	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) FM Kalervo Tamminen Kenrl Veikko Koppinen (rv, jv) Kenrl Paavo Haltru Kenrl Allan Hallila (ryk) Ev Martti Johannes Uotinen (iv)	Ev evp Risto Pajari	Ev, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrm Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev evp Lauri Uski Maist Erik Silén

1970	Kenrl Paavo Ilmola	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) FM Kalervo Tamminen (k. 3.1.) Kenrl Veikko Koppinen (rv, jv) Kenrl Paavo Halttu Kenrl Allan Hallila (tyk) Ev Martti Uotinen (iv) Ev Erkki Setälä (jv) (Tammisen tilalle)	Ev evp Risto Pajari	Ev, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrl Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev evp Lauri Uski Maist Erik Silén
1971	Kenrl Lauri Johannes Surela (22.5.)	Vara-amir evp Oiva Koivisto (me) (varapj) Kenrl Veikko Koppinen (rv) Kenrl Paavo Halttu Kenrl Allan Hallila (tyk) Ev Martti Uotinen (iv) Kenrm Erkki Setälä (jv)	Ev Olli Liukkonen (23.3. alkaen Pajarin tilalle)	Ev, valt. kand. Jorma Korvenheimo	Kenrl Ville-Poju Somerkari KHT Erkki Usva varalla: Ev evp Lauri Uski Maist Erik Silén
1972	Samat kuin vuonna 1971 pl. että eversti Pajarin tilalle sihteeriksi valittiin eversti Kauko Räsänen.				
1973	Samat kuin vuonna 1972 pl. että varsinaiseksi tilintarkastajaksi kenraaliluutnantti Somerkarin tilalle valittiin kauppatieteiden maisteri Erkki Pekki ja että Räsänen oli ylennetty kenraalimajuriksi.				

1974	Kenrl Lauri Johannes Sutela	Kenrl evp Veikko Koppinen (varapi) (rv) Kenrl evp Paavo Halttu Kenrl Allan Hallila (tyk) Vara-amir Jouko Pirhonen (me) Ev Martti Uotinen (iv) Kenrm Jukka Pajula (iv)	Ev Olli Liukkonen	Kenrm Kauko Räsänen	KTM Erkki Pekki KHT Erkki Usva varalla: Ev evp Lauri Uski Ekonomi, KHT Kari Manner
1975	Kenrl Paavo Junttila (15.3.)	Kenrl evp Veikko Koppinen (varapi) (rv) (2.4. asti) Kenrl Paavo Halttu (varapi 2.4. alkaen) Kenrm Olavi Kaakinen (2.4. alkaen, Koppisen tilalle) Kenrl Allan Hallila (tyk) Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) Kenrm Jukka Pajula (iv) Ev Kari Korttila (iv) (Uotisen tilalle)	Ev Leo Saressalo (12.3.)	Ev Pentti Väyrynen	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner (Usvan tilalle) varalla: Maisteri, KHT Esa Hietala (Manne- rin tilalle) Ev evp Lauri Uski
1976	Samat kuin vuonna 1975 pl. että Kaakinen oli ylennetty kenraaliluutnantiksi ja kenraaliluutnantti Halttu kuoli 19.10.				

1977	Kenrl Paavo Junttila	Kenrl evp Allan Hallila (tyk) (varapi) Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) Kenrm Jukka Pajula (iv) Ev Ilmari Kirjavainen (rv) (Kaakisen tilalle) Kenrm Pentti Väyrynen (Haltun tilalle) Ev Kari Korttila (iv)	Ev Raimo Viita	Ev Uolevi Anthoni	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Maisteri, KHT Esa Hietala Ev evp Lauri Uski
1978	Kenrl Paavo Junttila	Kenrl evp Allan Hallila (tyk) (varapi) (k.16.1.) Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) (varapi) Kenrl Jukka Pajula (iv) Ev Ilmari Kirjavainen (rv) Kenrm Pentti Väyrynen Ev Kari Korttila (iv) Ev Allan Aarnio (tyk) (Hallilan tilalle)	Ev Raimo Viita	Ev Uolevi Anthoni	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Maisteri, KHT Esa Hietala Ev evp Lauri Uski
1979	Kenrl Ermei Kanninen (1.1.)	Samat kuin vuonna 1978 pl. että Väyrynen oli ylennetty kenraaliluutnantiksi ja Kirjavainen ja Viita kenraalimajuriksi.			

1980	Kenrl Ermei Kanninen	Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) (varapj) Kenrl Jukka Pajula (jv) Kenrm Ilmari Kirjavainen (rv) Kenrl Pentti Väyrynen Ev Kari Korttila (iv) Ev Allan Aarnio (tyk)	Kenrm Raimo Viita (14.3.asti) Ev Raimo Katona (14.3. alkaen)	Ev Uolevi Anthoni	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Maisteri, KHT Esa Hietala Ev evp Lauri Uski
1981	Kenrl Ermei Kanninen	Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) (varapj) Kenrm Ilmari Kirjavainen (rv) Kenrl Pentti Väyrynen Kenrm Raimo Katona(jv) (Pajulan tilalle) Ev Kari Veikko Korttila (iv) Ev Allan Aarnio (tyk)	Ev Petter Parikka	Ev Veli-Jussi Kivelä	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Maisteri, KHT Esa Hietala Ev evp Lauri Uski
1982	Kenrl Jaakko Valtanen (20.10.)	Samat kuin vuonna 1981.			
1983	Samat kuin vuonna 1982 pl. että Kirjavainen ylennetty kenraaliluutnantiksi ja Aarnio erosi vakinaisesta palveluksesta, mutta pysyi hallituksen jäsenenä.				

1984	Kenrl Jaakko Valtanen (11.10. saakka) Vara-amir Jan Klenberg (12.10. alkaen)	Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) (varapj) Kenrl Ilmari Kirjavainen (rv) Kenrl Pentti Väyrynen Kenrm Raimo Katona(jv) Ev Pertti Tolla (iv) (Korttilan tilalle) Ev Pertti Jaakkola (tyk) (Aarnion tilalle)	Ev Petter Parikka (2.10. saakka) Ev Matti Aaltonen (3.10. alkaen)	Ev Veli-Jussi Kivelä (15.6. saakka) Ev Erkki Silvo (16.6. alkaen)	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Ekonomi, KHT Kunto Pekkala (Hietalan tilalle) Ev evp Lauri Uski
1985	Samat kuin vuonna 1984 pl. että rahavarojen hoitajaksi eversti Silvon tilalle tuli eversti Timo Merjola.				
1986	Samat kuin vuonna 1985 pl. että kenraaliluutnantti Väyrynen erosi vakinaisesta palveluksesta.				
1987	Vara-amir Jan Klenberg	Vara-amir evp Jouko Pirhonen (me) (varapj) Kenrl Ilmari Kirjavainen (rv) Kenrl evp Pentti Väyrynen Kenrm Raimo Katona(jv) Kenrm Pertti Tolla (iv) Kenrm Pertti Jaakkola (tyk)	Ev Matti Aaltonen	Ev Timo Merjola	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Ekonomi, KHT Kunto Pekkala Ev evp Lauri Uski
1988	Samat kuin vuonna 1987 pl. että varatilintarkastajaksi eversti Uskin tilalle valittiin majuri Antti Harju, sihteeriksi eversti Aaltosen tilalle 1.5.1988 alkaen eversti Ilkka Ilmola ja Merjola ylennettiin kenraalimajuriksi.				
1989	Samat kuin vuonna 1988 pl. että vara-amiraali Pirhosen tilalle merivoimien edustajaksi nimitettiin 3.4.1989 kommodori Sakari Visa, rahavarojen hoitajaksi kenraalimajuri Merjolan tilalle eversti Touko Rissanen ja kenraaliluutnantti Kirjavainen erosi vakinaisesta palveluksesta.				

1990	Vara-amir Jan Klenberg (28.2. saakka) Kenrl Gustav Hägglund (1.3. alkaen)	Kenrl evp Pentti Väyrynen (varapj) (4.4. saakka) Kenrl evp Ilmari Kirjavainen (varapj) (rv) (4.4. alkaen) Kenrm Raimo Katona(jv) K-amir Sakari Visa (me) Kenrm Timo Merjola (Väyrysen tilalle 4.4. alkaen) Kenrl Pertti Tolla (iv) (4.4. saakka) Ev Heikki Nikunen (iv) (4.4. alkaen) Kenrm evp Pertti Jaakkola (tyk) (4.4. saakka) Ev Asko Sivula (tyk) (4.4. alkaen)	Ev Ilkka Ilmola (1.10. saakka) Ev Pertti Vuolento (1.10. alkaen)	Ev Touko Rissanen	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: Ekonomi, KHT Kunto Pekkala Maj Anrti Harju (Uskin tilalle)
1991	Samat kuin vuonna 1990 pl. että Nikunen oli ylennetty kenraalimajuriksi ja Katona oli eronnut vakinaisesta palveluksesta.				
1992	Samat kuin vuonna 1991 pl. että Vuolennon tilalle sihteeriksi valittiin eversti Anrti Numminen 1.5. alkaen ja Harju ylennettiin eversti-luutnantiksi.				
1993	Samat kuin vuonna 1992.				

1994	Kenrl Gustav Hägglund	Kenrl evp Ilmari Kirjavainen (varapij) (rv) (23.3. saakka) Vara-amir Sakari Visa (varapij) (me) (23.3. alkaen) Kenrm evp Raimo Katona(jv) Kenrm Timo Merjola 4.4. alkaen Kenrl Heikki Nikunen (iv) Kenrm Asko Sivula (tyk) Kenrm Hannu Ahonen (rv) (Kirjavaisen tilalle 23.3. alkaen)	Ev Antti Numminen	Ev evp. Touko Rissanen (23.3. saakka) Ev Seppo Rahkonen (23.3. alkaen)	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: KHT Jarmo Lohi Evl Antti Harju
1995	Kenrl Matti Kopra (31.1. alkaen)	Samat kuin vuonna 1994 pl. että Merjola oli ylennetty kenraaliluutnantiksi.			
1996	Kenrl Matti Kopra	Vara-amir Sakari Visa (varapij) (me) Kenrm evp Raimo Katona(jv) Kenrl Timo Merjola Kenrm Matti Ahola (Nikusen tilalle 13.1. alkaen) Kenrm Asko Sivula (tyk) Kenrm Hannu Ahonen (rv)	Ev Antti Numminen (1.3. saakka) Ev Erkki Nordberg (1.3. alkaen)	Ev Seppo Rahkonen	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: KHT Jarmo Lohi Evl Antti Harju
1997	Samat kuin 1996 pl. että Sivula jää pois ja tilalle kontra-amiraali Esko Illi, rahavarojen hoitajaksi eversti Rahkosen tilalle valitaan evers-tiluutnantti Martti Tuomainen ja tykistön edustajaksi Sivulan tilalle kenraaliluutnantti Merjola.				

1998	Kenrl Matti Kopra	Vara-amir Sakari Visa (varapj) (me) Kenrl evp Timo Merjola (tyk) Kenrm Matti Ahola (iv) Kenrl Hannu Ahonen (rv) Vara-amir Esko Illi Prkenr Heikki Tilander (jv) (Katonan tilalle)	Ev Erkki Nordberg	Evl Martti Tuomainen	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: KHT Jarmo Lohi Evl Antti Harju
1999	Samat pl. että Ahola oli ylennetty kenraaliluutnantiksi, Tuomainen oli ylennetty everstiksi ja Visa oli eronnut vakinaisesta palveluksesta.				
2000	Kenrl Matti Kopra (15.3. saakka) Kenrl Ilkka Hollo (15.3. alkaen)	Kenrl evp Matti Kopra (varapj) (15.3. alkaen) Kenrl evp Timo Merjola (tyk) Kenrl Matti Ahola (iv) Kenrl Hannu Ahonen (rv) Vara-amir Esko Illi (me) Prkenr Heikki Tilander (jv)	Ev Erkki Nordberg (15.3. saakka) Ev Kalle Liesinen (15.3. alkaen)	Evl Martti Tuomainen (15.3. saakka) Ev Leo Puustinen (15.3. alkaen)	KTM Erkki Pekki Ekonomi, KHT Kari Manner varalla: KHT Jarmo Lohi Evl Antti Harju
2001	Samat kuin vuonna 2000 pl. että Tilander oli ylennetty kenraalimajuriksi.				

2002	Kenrl Ilkka Hollo	<p>Kenrl evp Matti Kopra (varapi)</p> <p>Kenrl evp Timo Merjola (tyk) (1.4. saakka)</p> <p>Kenrm Ilkka Kylä-Harakka (tyk) (Merjolan tilalle 1.4. alkaen)</p> <p>Kenrl Matti Ahola (iv)</p> <p>Kenrl Hannu Ahonen (rv)</p> <p>Vara-amir Esko Illi (me) (1.4. saakka)</p> <p>K-amir Hans Holmström (me) Illin tilalle 1.4. alkaen)</p> <p>Kenrm Heikki Tilander (maav)</p>	<p>Ev Kalle Liestinen (31.5 saakka)</p> <p>Ev Leo Puustinen (31.5 saakka)</p> <p>Ev Pertti Laatikainen säätiön sihteeri ja rahavarojen hoitaja (1.6. alkaen)</p>	<p>KTM Erkki Pekki (6.3. saakka)</p> <p>Ekonomi, KHT Kari Manner (6.3. alkaen)</p> <p>Kmdri Risto Kukkonen</p> <p>varalla:</p> <p>KHT Jarmo Lohi</p> <p>Ev Markku Riitinen</p>
2003	Kenrl Kari Rimpä (1.1. alkaen)	<p>Kenrl evp Matti Kopra (varapi) (5.5. saakka)</p> <p>Kenrl evp Ilkka Hollo (varapi) (5.5. alkaen)</p> <p>Kenrl Ilkka Kylä-Harakka</p> <p>Kenrl Matti Ahola (iv) (1.12. saakka)</p> <p>Kenrl Heikki Nikunen (iv) (1.12. alkaen)</p> <p>Kenrl Hannu Ahonen (rv)</p> <p>K-amir Hans Holmström (me)</p> <p>Kenrl Heikki Tilander (maav)</p>	<p>Ev Pertti Laatikainen, säätiön asiamies (30.4. saakka)</p> <p>Evl Hannu Liimatta, säätiön asiamies (1.5. alkaen)</p>	<p>Ekonomi, KHT Kari Manner</p> <p>Evl Timo Aikasalo</p> <p>varalla:</p> <p>KHT Asko Vuorenalusta</p> <p>Ev Pertti Laatikainen</p> <p>Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito-palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Marketta Smolander</p>

2004	Kenrl Kari Rimpi	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl Ilkka Kylä-Harakka Kenrl evp Heikki Nikunen (iv) Kenrl Hannu Ahonen (rv) (k. 4.3.) Vara-amir Jaakko Smolander (rv) (Ahosen tilalle marraskuussa) Vara-amir Hans Holmström (me) Kenrl Heikki Tilander (maav)	Evl Hannu Liimatta	Ekonomi, KHT Kari Manner Evl Eero Luukka varalla: KHT Asko Vuorenalusta Ev Pertti Laatikainen Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito- palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Marketta Smolander
2005	Kenrl Kari Rimpi	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl Ilkka Kylä-Harakka Kenrl evp Heikki Nikunen (iv) Vara-amir Jaakko Smolander (rv) Vara-amir Hans Holmström (me) Kenrm Olli-Matti Multamäki (maav) (Tilanderin tilalle)	Ev Hannu Liimatta	Samat kuin vuonna 2004

2006	Kenrl Esa Tarvainen	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl evp Pertti Tolla (iv) (Nikusen tilalle) Vara-amir Jaakko Smolander (rv) Vara-amir Hans Holmström (me) Kenrl Olli-Matti Multamäki Kenrm Ilkka Aspara (maav) (Kylä-Harakan tilalle)	Ev Hannu Liimatta (29.3. saakka) Evl Kari-Pekka Rannikko (29.3. alkaen)	Samat kuin vuonna 2005 pl. että varatilintarkastajaksi ev Laatikaisen tilalle valittiin 13.11. ev Hannu Liimatta
2007	Kenrl Esa Tarvainen (1.4. saakka) Kenrl Ari Puheloinen (1.4. alkaen)	Samat kuin vuonna 2006 pl. että Multamäen tilalle nimitettiin 1.1. alkaen prikaatikenraali Juha Mäkipää ja Aspara oli ylennetty kenraaliluutnantiksi	Evl Kari-Pekka Rannikko	Samat kuin vuonna 2006
2008	Kenrl Ari Puheloinen	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl evp Pertti Tolla (iv) Vara-amir Jaakko Smolander (rv) (1.12. saakka) Kenrl Jaakko Kaukanen (rv) (1.12. alkaen) Vara-amir Hans Holmström (me) Kenrl Ilkka Aspara (maav) Prikenr Juha Mäkipää (jv) (1.2. saakka) L-amir Antero Karumaa (1.2. alkaen Mäkipään tilalle)	Ev Kari-Pekka Rannikko (15.4. saakka) Evl Pertti Lahtinen (15.4. alkaen)	Ekonomi, KHT Kari Manner Evl Eero Luukka varalla: KHT Juha Selänne Ev Hannu Liimatta (21.10. saakka) Ev Kari-Pekka Rannikko (21.10. alkaen) Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito-palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Marketta Smolander

2009	Kenrl Ari Puheloinen (1.8. saakka) Kenrl Markku Koli (1.8. alkaen)	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl evp Pertti Tolla (iv) (5.6. saakka) Prkenr Kari Salmi (iv) (5.6. alkaen) Kenrl Jaakko Kaukanen (rv) Vara-amir Hans Holmström (me) (1.7. saakka) K-amir (vara-amir) Juha Rannikko (me) (1.7. alkaen) Kenrl Ilkka Aspara (maav) L-amir (k-amir) Antero Karumaa	Evl Pertti Lahtinen	Samat kuin vuonna 2008
2010	Samat pl. että asiamies vaihtuu 1.8. Everstiluumanntti	Samat pl. että asiamies vaihtuu 1.8. Everstiluumanntti	Lahtisen tilalle valittiin everstiluunnantti Vesa Virtanen.	
2011	Kenrl Markku Koli (1.10. saakka) Vara-amir Juha Rannikko (1.10. alkaen)	Kenrl evp Ilkka Hollo (varapj) Kenrl Jaakko Kaukanen (rv) Vara-amir Juha Rannikko (me) (1.10. saakka) K-amir Veli-Jukka Pennala (me) (Rannikon tilalle 1.10. alkaen) Kenrl Ilkka Aspara (maav) K-amir Antero Karumaa Prkenr Kari Salmi (iv) (1.10. saakka) Prkenr Lauri Puranen (iv) (1.10. alkaen)	Evl Vesa Virtanen	KHT Juha Selänne varalla: Ekonomi, KHT Kari Manner Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito- palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Marketta Smolander

2012	Vara-amir Juha Rannikko	<p>Kenrl evp Ilkka Hollo (varapi) (1.7. saakka)</p> <p>Kenrl evp Ilkka Aspara (varapi) (Hollon tilalle 2.7. alkaen)</p> <p>Kenrl Jaakko Kaukanen (rv) (1.7. saakka)</p> <p>Prkenr Pasi Kostamovaara (rv) (Kaukasen tilalle 2.7. alkaen)</p> <p>Kenrl Raimo Jyväsjärvi (maav) (Asparan tilalle 2.7. alkaen)</p> <p>K-amir Antero Karumaa (1.7.saakka)</p> <p>Kenrm Sakari Honkamaa (Karumaan tilalle 2.7. alkaen)</p> <p>K-amir Veli-Jukka Pennala (me)</p> <p>Kenrm Lauri Puranen (iv)</p>	<p>Evl Vesa Virtanen (1.8. saakka)</p> <p>Evl Tuomo Repo (1.8. alkaen)</p>	<p>KHT Juha Selänne</p> <p>varalla:</p> <p>Ekonomi, KHT Kari Manner (16.10. saakka)</p> <p>KHT Pertti Hiltunen (16.10. alkaen)</p> <p>Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito-palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Jonna Forsbäck</p>
2013		Samat kuin vuonna 2012 pl. että kirjanpitäjäksi Jonna Forsbäckin tilalle tuli Tiina Hako-Vilokkinen.		
2015		Samat pl. että kenraaliluutnantti Jyväsjärven tilalle nimitettiin 1.1. alkaen kenraaliluutnantti Seppo Toivonen.		

2016	K-amir Kari Takanen (1.1. alkaen)	Kenrm evp, prof Vesa Tynkkynen (varapj) Kenrl Seppo Toivonen (maav) Kenrl Sakari Honkamaa (1.7. saakka) L-amir Timo Junttila (Honkamaan tilalle 1.7. alkaen) Kenrm Pasi Kostamovaara Kenrm Kim Jäämeri (iv) K-amir Veijo Taipalus (me) (Taksen tilalle 1.1.alkaen)	Kom Petri Pääkkönen	KHT Juha Selänne varalla: KHT Pertti Hiltunen Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito- palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Tiina Hako-Vilokkinen
2017	Vara-amir Kari Takanen (1.6. saakka) Kenrl Timo Kivinen (1.6. alkaen)	Kenrm evp, prof Vesa Tynkkynen (varapj) Kenrl Seppo Toivonen (maav) (1.8. saakka) Kenrm Petri Hulkko (maav) (Toivosen tilalle 1.8. alkaen) K-amir Timo Junttila Kenrm Pasi Kostamovaara Vara-amir Veijo Taipalus (me) Kenrm Kim Jäämeri (iv) (1.6. saakka) Prkenr Sampo Eskelinen (iv) (Jäämeren tilalle 1.6. alkaen)	Kom Petri Pääkkönen (31.12. saakka) Kom Johan Tillander (1.1.2018 alkaen)	KHT Juha Selänne varalla: KHT Pertti Hiltunen Kirjanpito Säätiö- ja kirjanpito- palvelut-yritykselle, kirjanpitäjänä Tiina Hako-Vilokkinen

LIITE 5: Säännöt 1.1.2003

KAUPPANEUVOS WERNER HACKLININ SÄÄTIÖ UPSEERIKOULUTUKSEN EDISTÄMISEKSI: SÄÄNNÖT

1§ Säätiön nimi

Säätiön nimi on kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi.

Joulukuun 30. päivänä 1942 lahjoitti Porin kaupungissa asuva kauppaneuvos Werner Hacklin puolustuslaitokselle kaksimiljoonaaviisisataatuhatta (2 500 000) markkaa käytettäväksi Puolustusvoimain Ylipäällikön määrämällä tavalla.

Puolustusvoimain Ylipäällikkö, Suomen Marsalkka Mannerheim on allekirjoittanut säätiön säädekirjan Päämajassa tammikuun 16. päivänä 1943.

2 § Säätiön kotipaikka

Säätiön kotipaikka on Helsingin kaupunki.

3 § Säätiön tarkoitus ja sen toteuttaminen

Säätiön tarkoituksena on edistää kyvykkäiden Suomen upseerien mahdollisuuksia tehdä ja seurata sotatieteellistä tutkimusta.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä apurahoja, avustuksia ja stipendejä kotimaassa ja ulkomailla tehtävää sotatieteellistä tutkimusta tai opiskelua varten sekä tukemalla sotatieteellisten tapahtumien järjestämistä ja sotatieteellisten yhdistysten julkaisutoimintaa.

4 § Säätiön omaisuus

Säätiön peruspääoma on neljä tuhattakaksisataaviisi (4 205,00) euroa.

Peruspääoma on säilytettävä vähentymättömänä.

Säätiön omaisuus jakautuu peruspääomaan ja käyttöpääomaan.

5 § Säätiön omaisuuden hoito

Säätiön varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, sekä kartuttaa omaisuuttaan muillakin tavoin, ei kuitenkaan harjoittamalla liiketoimintaa.

6 § Säätiön hallinto

Säätiön päättävänä elimenä on hallitus.

Säätiöllä on asiamies.

Hallituksen jäsenille saadaan maksaa kohtuullinen kokouspalkkio ja mahdolliset kulukorvaukset sekä erityisestä syystä kohtuullinen palkkio säätiön hyväksi tehdystä muusta työstä.

Säätiön hallitus valitsee keskuudestaan tai kutsuu hallituksen ulkopuolelta säätiön asiamiehen.

Asiamies huolehtii siitä, että säätiön kirjanpito ja tilit hoidetaan voimassa olevien säännösten mukaan sekä panee toimeen hallituksen päättämät varojen sijoitukset ja muut omaisuuden hoitoa ja käyttöä koskevat päätökset.

Asiamies on vastuussa tehtävistään hallitukselle. Hän toimii hallituksen sihteerinä. Hänellä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekoon. Asiamiehelle maksetaan hallituksen vahvistama palkkio.

7 § Säätiön hallitus

Säätiön ylintä päätäntävaltaa käyttää säätiön hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja ja kuusi (6) jäsentä.

Säätiön hallituksen puheenjohtajana toimii Pääesikunnan päällikkö.

Säätiön hallitus muodostetaan upseereista, joista yhden tulee edustaa maavoimia, yhden merivoimia, yhden ilmavoimia ja yhden rajavartiolaitosta ja joista korkeintaan kaksi (2) saa samanaikaisesti olla vakinaisesta palveluksesta eronneita.

Puolustusvoimain komentaja päättää säätiön hallituksen esityksestä uuden jäsenen hyväksymisestä hallituksen jäsenen kuollessa, pyytäessä eroa jäsenyydestä tai erotessa palveluksesta.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

8 § Hallituksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Kutsu hallituksen kokouksiin toimitetaan kullekin jäsenelle vähintään viikkoa (7 vrk) ennen kokousta postitettuna kirjeellä tai sähköpostilla. Muut tiedonnannot hallituksen jäsenille toimitetaan samalla tavalla.

Hallitus on päätösvaltainen kun saapuvilla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kolme (3) muuta jäsentä.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnäolevista jäsenistä on kannattanut, sekä äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla, mutta muissa asioissa tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt.

Hallituksen kokouksista on laadittava pöytäkirja, johon on merkittävä päätökset ja äänestykset.

Pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi kokouksessa siihen valittu jäsen.

9 § Hallituksen kokoukset

Hallitus pitää vuosittain kaksi (2) varsinaista kokousta.

Hallituksen kevätkokous, joka on samalla vuosikokous, pidetään maaliskuuhuhtikuun aikana.

Kokouksessa

- esitetään toimintakertomus ja tilinpäätös edelliseltä kalenterivuodelta sekä tilintarkastuskertomus
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä toimenpiteistä, joihin se mahdollisesti antaa aiheutta
- päätetään apurahojen, avustusten ja stipendien jaosta
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Hallituksen syyskokous pidetään syys-lokakuun aikana.

Kokouksessa

- vahvistetaan seuraavan tilikauden taloussuunnitelma
- valitaan tarvittaessa uusia jäseniä hallitukseen
- valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa sekä kaksi (2) varatilintarkastajaa
- päätetään apurahojen, avustusten ja stipendien jaosta
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, milloin puheenjohtaja katsoo sitä tarvittavan tai milloin kolme (3) hallituksen jäsentä on sitä häneltä vaatinut kirjallisesti.

10 § Säätiön tilintarkastajat

Säätiöllä on kaksi (2) tilintarkastajaa ja näille varamiehet.

Hallitus valitsee tilintarkastajat tehtävänsä tilikaudeksi.

Tilintarkastajista ainakin toisen ja hänen varamiehensä tulee olla keskuskauppakamarin tai kaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja, taikka keskuskauppakamarin tai kaupakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

11 § Säätiön nimen kirjoittaminen

Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä, tai toinen heistä yhdessä hallituksen jonkun muun jäsenen tai säätiön asiamiehen kanssa.

Hallitus voi oikeuttaa säätiön asiamiehen kirjoittamaan yksin säätiön nimen.

12 § Säätiön tilikausi

Säätiön tilikausi on kalenterivuosi. Toimintakertomus ja siihen liittyvä tilinpäätös on laadittava helmikuun loppuun mennessä tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilintarkastuskertomus on jätettävä hallituksen puheenjohtajalle tai varapuheenjohtajalle kaksi (2) viikkoa ennen hallituksen vuosikokousta.

Säätiön tulee kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä toimittaa patentti- ja rekisterihallitukselle oikeiksi todistetut jäljennökset tuloslaskelmasta ja taseesta liitteineen, tase-erittelyistä, sekä toiminta- ja tilintarkastuskertomuksista.

13 § Säätiön sääntöjen muuttaminen

Säätiön sääntöjen muuttamisesta päättää säätiön hallitus.

Säätiön sääntöjen muuttamiseksi vaaditaan hallituksen kokouksessa vähintään kolme neljäsosaa (3/4) annetuista äänistä.

Säätiön sääntöjen muutokselle on saatava patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.
Säätiön lopettamisesta päätetään samassa järjestyksessä.

14 § Säätiön lakkauttaminen

Säätiön lakkauttamisesta päättää säätiön hallitus.

Säätiön lakkauttamisesta päätetään 13 §:n mukaisessa järjestyksessä.

Jos säätiö lakkautetaan, käytetään säätiön varat säätiön hallituksen päättämällä tavalla sääntöjen 3 §:ssä mainittuun tarkoitukseen.

Säätiön lakkauttamiselle on saatava patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.

15 § Muuta

Muilta osin noudatetaan voimassa olevaa säätiölakia.

LIITE 6: Säännöt 2017

KAUPPANEUVOS WERNER HACKLININ SÄÄTIÖ UPSEERIKOULUTUKSEN EDISTÄMISEKSI SR:N SÄÄNNÖT

Uuden säätiölain voimaantultua säätiön hallitus on käsitellyt säätiön sääntöjä. Asiamies on toimittanut hallituksen esityksen uusiksi säännöiksi Patentti- ja rekisterihallitukseen. Saadun palautteen perusteella esitetään hyväksyttäväksi sinisellä merkityt päivitykset sääntöihin.

1 § Säätiön nimi ja perustamisen tausta

Säätiön nimi on Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi sr.

Joulukuun 30. päivänä 1942 lahjoitti Porin kaupungissa asuva kauppaneuvos Werner Hacklin puolustuslaitokselle kaksimiljoonaaviisisataatuhatta (2 500 000) markkaa käytettäväksi Puolustusvoimain Ylipäällikön määräämällä tavalla.

Puolustusvoimain Ylipäällikkö, Suomen Marsalkka Mannerheim on allekirjoittanut säätiön säädekirjan Päämajassa tammikuun 16. päivänä 1943.

2 § Säätiön kotipaikka

Säätiön kotipaikka on Helsingin kaupunki.

3 § Säätiön tarkoitus ja sen toteuttaminen

Säätiön tarkoituksena on edistää kyvykkäiden Suomen upseerien mahdollisuuksia tehdä ja seurata sotatieteellistä tutkimusta.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä apurahoja, avustuksia ja stipendejä kotimaassa ja ulkomailla tehtävää sotatieteellistä tutkimusta tai opiskelua varten sekä tukemalla sotatieteellisten tapahtumien järjestämistä ja sotatieteellisten yhdistysten julkaisutoimintaa.

4 § Säätiön omaisuus

Säätiön peruspääoma on neljätuhattakaksisataaviisi (4 205,00) euroa.

Peruspääoma on säilytettävä vähentymättömänä.

Säätiön omaisuus jakautuu peruspääomaan ja käyttöpääomaan.

5 § Säätiön omaisuuden hoito

Säätiön varat on sijoitettava suunnitelmallisesti.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, sekä kartuttaa omaisuuttaan muillakin tavoin, ei kuitenkaan harjoittamalla liiketoimintaa.

6 § Säätiön hallitus

Säätiön ylintä päätäntävaltaa käyttää säätiön hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja ja kuusi (6) jäsentä.

Säätiön hallituksen puheenjohtajana toimii Pääesikunnan päällikkö.

Säätiön hallitus muodostetaan upseereista, joista yhden tulee edustaa maavoimia, yhden merivoimia, yhden ilmavoimia ja yhden rajavartiolaitosta ja joista korkeintaan kaksi (2) saa samanaikaisesti olla vakinaisesta palveluksesta eronneita.

Säätiön hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimikausi jatkuu toistaiseksi. Puolustusvoimain komentaja päättää säätiön hallituksen esityksestä uuden jäsenen hyväksymisestä hallituksen jäsenen kuollessa, pyytäessä eroa jäsenyydestä tai erotessa palveluksesta.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenille saadaan maksaa kohtuullinen kokouspalkkio ja mahdolliset kulukorvaukset sekä erityisestä syystä kohtuullinen palkkio säätiön hyväksi tehdystä muusta työstä.

7 § Asiamies

Säätiöllä on asiamies, jonka säätiön hallitus valitsee hallituksen ulkopuolelta.

Asiamies huolehtii siitä, että säätiön kirjanpito ja tilit hoidetaan voimassa olevien säännösten mukaan sekä panee toimeen hallituksen päättämät varojen sijoitukset ja muut omaisuuden hoitoa ja käyttöä koskevat päätökset.

Asiamies on vastuussa tehtävistään hallitukselle. Hän toimii hallituksen sihteerinä. Hänellä on oikeus ottaa osaa keskusteluun hallituksen kokouksissa, mutta ei päätöksen tekoon. Asiamiehelle maksetaan hallituksen vahvistama palkkio.

8 § Hallituksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Kutsu hallituksen kokouksiin toimitetaan kullekin jäsenelle vähintään viikkoa (7 vrk) ennen kokousta postitetulla kirjeellä tai sähköpostilla. Muut tiedo-

nannot hallituksen jäsenille toimitetaan samalla tavalla.

Hallitus on päätösvaltainen kun saapuvilla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kolme (3) muuta jäsentä.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnäolevista jäsenistä on kannattanut, sekä äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla, mutta muissa asioissa tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt.

Hallituksen kokouksista on laadittava pöytäkirja, johon on merkittävä päätökset ja äänestykset.

Pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi kokouksessa siihen valittu jäsen.

9 § Hallituksen kokoukset

Hallitus pitää vuosittain kaksi (2) varsinaista kokousta.

Hallituksen kevätkokous, joka on samalla vuosikokous, pidetään maaliskuun loppuun asti.

Kokouksessa:
esitetään toimintakertomus ja tilinpäätös edelliseltä kalenterivuodelta sekä tilintarkastuskertomus päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä toimenpiteistä, joihin se mahdollisesti antaa aiheutta päätetään apurahojen, avustusten ja stipendien jaosta
käsitellään muut kokouksessa mainitut asiat.

Hallituksen syyskokous pidetään syys-lokakuun aikana.

Kokouksessa:

vahvistetaan seuraavan tilikauden taloussuunnitelma
valitaan tarvittaessa uusia jäseniä hallitukseen
valitaan yksi (1) tilintarkastaja
päätetään apurahojen, avustusten ja stipendien
jaosta
käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, milloin
puheenjohtaja katsoo sitä tarvittavan tai milloin
kolme (3) hallituksen jäsentä on sitä häneltä vaati-
nut kirjallisesti.

10 § Säätiön tilintarkastajat

Säätiöllä on yksi (1) tilintarkastaja, jonka tulee olla
Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai
tilintarkastusyhteisö.

Mikäli säätiölle valitaan vain yksi tilintarkastaja,
tulee tälle valita varatilintarkastaja. Jos säätiön tilin-
tarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö, ei varatilin-
tarkastajaa tarvitse valita.

Hallitus valitsee tilintarkastajan tehtävänsä tilikau-
deksi.

11 § Säätiön edustaminen

Säätiötä edustaa hallituksen puheenjohtaja yhdessä
hallituksen jäsenen kanssa. Hallitus voi antaa edus-
tamisoikeuksia.

12 § Säätiön tilikausi

Säätiön tilikausi on kalenterivuosi. Toimintakertomus ja siihen liittyvä tilinpäätös on laadittava helmikuun loppuun mennessä tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Tilintarkastuskertomus on jätettävä hallituksen puheenjohtajalle tai varapuheenjohtajalle kaksi (2) viikkoa ennen hallituksen vuosikokousta.

Säätiön tulee kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä toimittaa patentti- ja rekisterihallitukselle oikeiksi todistetut jäljennökset tuloslaskelmasta ja taseesta liitteineen, tase-erittelyistä, sekä toiminta- ja tilintarkastuskertomuksista.

13 § Säätiön sääntöjen muuttaminen

Säätiön sääntöjen muuttamisesta päättää säätiön hallitus.

Säätiön sääntöjen muuttamiseksi vaaditaan hallituksen kokouksessa vähintään kolme neljäsosaa (3/4) annetuista äänistä.

Säätiön sääntöjen muutokselle on saatava patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.

Säätiön lopettamisesta päätetään samassa järjestyksessä.

14 § Säätiön lakkauttaminen

Säätiön lakkauttamisesta päättää säätiön hallitus.

Päätös säätiön lakkauttamisesta edellyttää, että sitä kannattaa vähintään 2/3 hallituksen kaikista jäsenistä

Jos säätiö lakkautetaan, käytetään säätiön varat säätiön hallituksen päättämällä tavalla sääntöjen 3 §:ssä mainittuun tarkoitukseen.

Säätiön lakkauttamiselle on saatava patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.

15 § Säätiölaki

Muilta osin noudatetaan voimassa olevaa säätiölakia.

Tutkivien upseerien tukena

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi 1943–2018

Pasi Kesseli

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on tukenut upseerien tutkimusprojekteja ja opintoja jo 75 vuoden ajan. Säätiön alkupääoman lahjoitti Puolustusvoimille jatkosodan aikana vuoden 1942 lopussa porilainen ahtausliikkeen omistaja ja laivanvarustaja, kauppaneuvos Werner Hacklin käytettäväksi puolustusvoimain ylipäällikön määrittämällä tavalla.

Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on olemassa olonsa aikana myöntänyt lähes viisisataa stipendiä ja apurahaa upseerien tekemille tutkimuksille ja opintomatkoihin. Määrä on huomattava. Tuetuissa tutkimuksissa ovat olleet edustettuina kaikki puolustushaarat ase-lajeineen ja melkein kaikki sotatieteiden alat, ja suomalaista yhteiskuntaa on tutkittu monista eri näkökulmista.

Vuosien kuluessa Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö upseerikoulutuksen edistämiseksi on löytänyt oman paikkansa ja toimintamuotonsa Puolustusvoimia lähellä olevien säätiöiden ja rahastojen joukossa.

Säätiön päätehtävä ei ole vuosien varrella kuitenkaan muuttunut. Säätiön tarkoitus on yhä edistää kyvykkäiden Suomen upseerien mahdollisuuksia tehdä ja seurata sotatieteellistä tutkimusta.